

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCOUVENEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inzerate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Kongres Kristusa Kralja - nepotreben?

II.

Zgodba o kraljestvu Kristusovem, kakšno bi imelo biti in kakšno je, je tako dolga, da je v enem članku ni mogoče podati.

Po 2000 letih, odkar je Kristus dal povelje: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode in kršćujte jih in jih privedite v moje kraljestvo! je danes še komaj vsak 5. človek na svetu katoličan, katoličan — vsaj po imenu, po krstu. A kaki katoličani so med temi? Mnogo ljutih preganjalcev krščanstva. Tudi te štejemo med svoje! Kje smo še od svojega ideala? Seveda ta ideal ne bo dosežen nikoli. A ideal nam mora biti! In stremeti je treba za njim. Če v nas ni vsaj stremeljenja po velikem in visokem, sami sebe obsojamo v nazadovanje.

Vi, ki se vam zde take želje pretirane, sanjaške — pogledjte vendar boljševike, brezbožnike, saj jih imamo že dvajset let pred seboj! Kaj hočejo? Nič manj kakor ves svet! To je njih ideal, njihov cilj. Pa ne samo ideal — zanj tudi delajo, se trudijo in žrtvujejo, ženejo za žive in mrtve, z vso silo, z vsemi sredstvi, neprestano, neugnano. Če so na enem kraju ugnani, ne zgube poguma, vržejo se z vso silo na drugega. Kako silna je vendar moč hudega v človeku! Kako omejena pa moč dobrega v njem!... Kako da se dobri ne morejo toliko navduševati in gnati za dobro, kakor se slabi navdušujejo in ženejo za slabo? So tudi med kristjani idealisti, heroji, a njihov število ni preveliko, medtem ko je takorekoč vsak komunist in brezbožnik apostol svoje pogubne ideje. Pa bi nas vendar smelo biti malo sram pred njimi, ki so za svojo hudobno stvar tako goreči, da jih ni ne moremo doseči! Tomaž Kempčan nam vsem dobičkom, za večno življenje se pa komaj premaknejo. Sram te bodi zato, leni in mrmrajoči služabnik, ker se drugi bolj trudijo za pogubljenje, kakor ti za življenje.

To glede metode brezboštva Pa boljše — vizem in brezboštvo samo na sebi? Kak grozen in grandiozen pojav, ki je po končani svetovni vojni naenkrat stal pred nami! In stoji do danes, nepremagan, neugnan! Čakamo in čakamo, kdaj ga bo konec, pa ga noče biti!...

Ali je svet že videl kdaj kaj takega?! Pogani so imeli krivo vero in krive bogove, pa so jih vendar imeli in po svoje častili, ne pa pobijali. Zdaj pa nobene vere in nobenega Boga! Pobijati ga, uničiti ga, pomandrat ga, da zgine z zemlje vsaka sled o njem! — To je mnogo huje kakor poganstvo...

In ti, krščanski svet, še ne zgražaj in ne vznemirjaš nad tem?! Si miren in vdano čakaš, kaj bo...

Pogani so sicer zatirali krščanstvo, a so bili pogani — zdaj ga pa zatirajo kristjani. To so vendar krščeni ljudje — nekaj obrezanih sicer tudi med njimi — a večinoma krščeni. In ti nočejo nič manj kakor vsako vero po vsem svetu s korenino izruvati, iztrebiti! Grandiozen načrt! Skovan v peklu samem. Ali človeška zgodovina pozna kaj takega, kar gledamo mi pred našimi očmi! Ogromna država s svojimi 180 milijoni prebivalci — pa v njej vse cerkve podrte, s krampom in dinamitom porušene, vsi duhovniki pomorjeni, zverineko mučeni. Tega svet še ni gledal, kar stoji...

In mi smo pri vsem tem mirni in si ne belimo glave, kaj bo iz tega...

Drugod pa delajo epet drugače. Ne s krampom in gorjačo, ampak bolj zlepac, na tihem, na miren način porezavajo korenine krščanskega življenja, drugo za drugo — kakor se režejo trte v vinogradu — da mora polagoma izhirati, usahni. In nekega dne bo sredi Evrope velika verska puščava kakor je sredi Afrike Sahara...

»Vse to je res — a kaj moremo mi proti temu storiti?« S silo nič. Puška in kanon nista naše orožje. Tudi prvotno krščanstvo ni s kanoni premagalo poganstva, a premagalo ga je! S čim premagalo? Z njemu lastnim orožjem, s silo duha: s svojo vero. Le vera mora nevero premagati. A ta vera mora biti, kakor pravi Kristus sam, taka, »da prestavlja gorec«.

To ni »črnoglednost« — to je dejstvo. In zakaj bi jih ne smeli javno našteti? Saj vendar leže na mizi kakor odprta knjiga na vpogled vsemu svetu. Toliko bolj jih moramo katoličani sami videti. Največja napaka bi bila, prikrivati si jih. Resnici je treba v oči pogledati! Kaj poma, če bi kakor noj glavo vtikali v pesek, da resnice ne vidimo in sami sebe zazibavamo v brezskrbnost?! Ne smemo biti slepi za to dobro, ne za slabo.

Custos, quid de nocte?... Vedeti moramo, kje smo, potem šele se da dalje govoriti. Kjer pa ni pravega spoznanja, tam se ne da govoriti; ali če se govori, se delajo napačni sklepi. »Kaj bi to! Saj ni tako hudo!« Seveda potem tudi nobenih kongresov ni treba.

Zdaj bi lahko napravili zaključek: Zato je predmet našega kongresa verski prepoved v spoznavanju resnice.

Zemunska vrem. napoved: Na severozahodu se bo pobačilo in ohladilo. Verjeten je dež. Delno oblačno in vedro vreme pa bo v ostalih delih države.

Zagrebiška vremenska napoved: Stalno.

Dunajska vremenska napoved: Jugozaпадni vetrovi, zelo topla, nekoliko oblačno, popoldne nevihte brez bliznenih padavin.

Veličastni 14. julij v Parizu

30.000 francoskih vojakov iz vsega imperija pri paradi Mogočni oddelki angleškega orožja v mimohodu

Pariz, 14. julija. AA. Havas. Zaradi političnih razmer v Evropi ima letošnja proslava 14. julija svojevrsten značaj. Poleg tega je današnja proslava nadaljevanje svečanosti, ki so bile prirejene ob 150 letnici francoske revolucije. Obletnica porušena Bastille je s stališča francoskega naroda simboličen dogodek v veliki dobi francoske zgodovine.

Izvrzmi svečanosti o priliki velike zmage 1. 1919., ni bila nobena proslava v Parizu bolj svečana. Prav tako svečano razporeženje, v katerem so vojniki zavezniških vojsk 14. julija 1919 po zmagi korakali pod Slavolokom zmage in po ulicah, ki so bile slovesno okrašene, je vladalo tudi danes, ko so ob sodelovanju angleških vojsk in oddelkov, ki so korakale po pariških ulicah, slavili edinstvo francoskega naroda. Sodelovali so vsi ljudski sloji poleg oddelkov narodne vojske in oddelkov vojske prijateljske Velike Britanije. Vse so prevzela domoljubna čustva ter čustva svobode in vsi so se z navdušenjem spominjali revolucije, ki je narodu prinesla svobodo.

Po veličastnih Elizejskih poljanah

Proslava se je začela z vojaško parado ob 9.15. Vojaški oddelki so se pomikali od trga Etoile do trga Concorde po Elizejskih poljanah. Ceste so bile tako lepo okrašene, da je bil pogled na nje vreden junaške vojske, ki je po njih korakala. Dekoracije so iz teh znamenitih točk Pariza naredile apoteozo. Pod Slavolokom zmage se je vila ogromna trobojnica. Grob neznanega junaka je pokrit z rožami, a okrog trga so postavljeni jambori z grbi in zastavami Velike Britanije in Francije. Vodometi, zelenje, prostrane ulice, letne raznobarvne obleke ljudstva, vse se zliva v sijajno sliko. Množice so že zgodaj zjutraj zasedle svoja mesta. Vsi balkoni so polni ljudi. Ljudstvo je navdušeno. Vzdolž ob cesti na

Elizejskih poljanah so postavljene visoke tribune. Ob 8.45 je bil najavljen prihod predsednika republike. Ob predsednikovem avtomobilu je jездil eskadron republikanske garde. Nato so se peljali predsednik vlade Daladier, mornariški minister Campinchi ter letalski minister Guy Lachambra.

Uradne osebnosti so nato pregledale razvrščene čete. Na službeni tribuni je videti maroškega sultana, vse politične odličnike, člane diplomatskega zbora, generaliteto, angleškega vojnega ministra Hore Belisha, angleškega admirala sira Dundleya Pounda, ter mnoge druge odlične osebnosti. Na svečani tribuni so bili vsi predstavniki francoskega imperija in vseh plemen, zastopstva iz Alžira, Tunisa, Maroka, Indokine, odposlanstvo francoske Vzhodne Afrike, francoske ekvatorialne Afrike, odposlanstvo sultana iz Kameruna, iz Gvadalupe, Guiane, Madagaskarja, Martinique, Nove Kaledonije, Novih Hebridov, Oceanije in drugih. Ko so utihnili zadnji zvoki narodne himne, se je začelo navdušeno pozdravljanje ljudstva, ki se je zbralo vzdolž avenije.

30.000 francoskih in angleških vojakov

Parade se je udeležilo 30.000 vojakov z ogromnim bojnim materialom, obstoječim iz 600 tankov, 120 topov, 350 avto mitraljezov in drugega orožja. Na čelu parade so šli gojenci vojnih akademij. Ko so se pojavili gojenci iz akademije v Saint Cyr, je množica navdušeno zaploskala in vzklikala. Navdušenje se je kar naprej stopnjevalo, zlasti, ko so se čete približale trgu Concorde. Policija je imela polne roke dela in je s težko muko vzdrževala red. Prav tako so bile navdušeno pozdravljene angleške čete, posebno pa oddelki angleških mornarjev, ki je stopal z godbo na čelu. Po vrsti so defilirali pehota,

republikanska garda, mobilna garda, alpski strelci. Za edinicami pariške garnizije so prišli rjavi alžirski strelci, čete iz Tunisa, Maroka ter Senegaleci.

Ulice so kar odmevale od navdušenih vzklikov. Končno se je pojavila tajska legija. Množica kliče: »Živela tajska legija!« Za temi so prikorakale tehnične čete. Osebnosti na predsedniški tribuni brez ozira na protokol živahno ploskajo. Na dnu avenije pri trgu Concorde se sliši navdušenje, kakršnega še nihče ne pomni. Ljudje mečejo klobuke in pokrivala v zrak, ko so se pojavile zastave tajske legije. Navdušenje je ogromno

Lebrunov proglas

Predsednik francoske republike Lebrun je naslovil na francoski narod po radiu poslanico o priliki današnjega narodnega praznika. V tej poslanici je Lebrun predvsem omenil, da francoski narod na današnji narodni praznik proslavlja tudi 150 letnico francoske revolucije. Zatem je v glavnih potezah podal zgodovinske dogodke, ki so rodili francosko revolucijo pred 150 leti. Končno je pozval Francoze, naj se pokažejo kot prave sinove francoske domovine in naj disciplinirano nadaljujejo z delom za svojo državo.

Anamski cesar ni hotel k proslavi

Pariz, 14. julija. AA. Havas. Anamski cesar je obvestil kolonialnega ministra, da mu ni mogoče prisostvovati današnjim svečanostim narodnega praznika. Prosim vas, pravi anamski cesar v svojem pismu kolonialnemu ministru, da tolažite predsedniku republike mojo globoko vdanost francoski državi, ki je naša zaščitnica. V imenu svojega naroda vam ponovno zatrjujem našo lojalnost. V vsakem primeru se bomo mi borili ramlo ob rami s Francijo.

Nepolitični zdravici Franco - Ciano

General Franco izjavlja, da se Španija ne bo zapletla v evropski spopad

San Sebastian, 14. jul. AA. Stefani: Na uradnem banketu, ki ga je v čast italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana priredil general Franco, je imel Franco zdravico, v kateri je dejal:

Čustva prijateljstva med našima državama so se rodila iz skupne zgodovine, v teku katere so večkrat rimske legije s svojo krvjo oplodile našo zemljo, a večkrat so spet Španci imeli čast, da so na tleh sestrške Italije pustili svoja trupla v večnem pokoju. Sedaj pa je to prijateljstvo postalo stokratno zaradi bratstva naših armad, ker je utrjeno s krvjo, prelito v skupni slavi zmagi. V času, ko so komunistične tolpe potovale skozi Evropo in ko so vdrlje v Španijo s podporo in sodelovanjem mnogih narodov, sta italijanski in nemški narod dala svojo pomoč s svojo mladino, ki je za to borbo hrabro žrtvovala svojo kri.

V svoji zdravici se je general Franco nato bavil s tistimi, ki so špekulirali z odpornostjo sovražnika nacionalne Španije ter se nadejali, da bodo nacionalistične sile izčrpane in da bodo lahko potem nad Španijo izvajale svoje varuštvo. Poznamo pot, po kateri razlikujemo naše prijatelje od sovražnikov. Tisti, ki žele močno in veliko Španijo, so naši prijatelji, vendar pa to niso tisti, ki jim naš prepoved ni všeč.

Na zdravico je odgovoril italijanski zunanji minister grof Ciano, ki je poudaril, da je tudi italijanski narod vesel zmage in ponosa španskega naroda, poudarjal pomen triletna borbe in velike napore, s katerimi je bil končno zaključen boj z zmago. Ta boj je uresničil tudi edinstvo španskega naroda. Ciano je prav tako poudaril tovariško pomoč, katero je Italija nudila, obenem pa se je spomnil pomoči, ki jo je dala Nemčija. Končno je grof Ciano dejal: Ideali, ki so zedinili naše tri narode v borbi in v zmagi, so jamstvo za red in mir.

„Španija bo nevtralna - ne verujem v vojno“

Izjava generala Franca

Lizbona, 14. jul. AA. Havas: General Franco je izjavil v razgovoru z dopisnikom portugalskega lista »Diario de Noticias«:

Novi režim v Španiji ni niti italijanski niti nemški. Vsekakor ima Nemčija v svoji današnji organizaciji in ideologiji številne ustanove in pa ideje, ki jih je Španija poznala že v 16. stoletju. Vsak narod ima svoje potrebe in svoja izročila. Nova španska država bo urejena po čisto španskem zgledu ter bo v socialnem oziru stremela za ukinitvijo razrednih borb, pri čemer bo ščitila mali kapital ter skrbela za večje rodovine. Skrbela bo za zidanje stanovanjskih hiš ter dajala posojila rodovinom s številnimi otroci. Z vso silo bomo delali prot brezposelnosti. Ustanovili smo že zavod za zidanje stanovanjskih hiš.

Na vprašanje, ali smatra, da bo prišlo do vojne, je general Franco dejal:

Ne verujem v vojno in zavračam vsako misel nanjo. Ne vidim, zakaj se ne bi vsa sporna vprašanja rešila diplomatskim in mirolnim putem. Ne bi bilo vredno, da Evropa zaradi Gdanske stopi v vojno. Španija skrbi zdaj za svojo obnovo ter ji je zato mir zelo potreben. Španija bo skrbela tudi za to, da se ne zaplete v morebitni spopad ter bo skušala za vsako ceno ostati nevtralna ako ne bo napadeno njeno ozemlje in njena čast ter ako ne bodo ogrožene njene življenjske koristi.

Sovjeti o mandžurskih bojih

»Japonske trditve so lažnjive«

London, 14. julija. AA. Reuter poroča iz Moskve, da glavni generalni štab sovjetsko-mongolskih čet odločno zanika trditve japonske kvantunske armade, da so sovjetske-mongolske čete uporabljale bombe s strupenimi plini in bacili v priliki nedavnih borb na mandžursko-mongolski meji. Japonske trditve so lažnjive. Japonci so skrbno pripravljali pustolovščino v pokrajini okoli Buirnorskega jezera. V borbah na mongolsko-mandžurski meji ob 6. do 12. julija je padlo okoli 2000 Japoncev in Mandžurcev, 3000 pa je bilo ranjenih. Sovjetske čete so ujele 254 so-

vražnikov, zajele so 4 topove, 4 tanke, 15 oklopnih avtomobilov, 70 strojnih pušk ter drugi vojni material.

Moskva, 14. julija. b. V ogorčeni šestdnevni bitki med 6. in 12. julijem na meji Zunanije Mongolije in Mandžukoa na reki Kalga je bilo ubitih 2000 Japoncev, a ranjenih 3500. Ruske izgube znašajo 293 mrtvih in 630 ranjenih. Mongolskim četam je uspelo vreči japonske in mandžurske čete z mongolskega ozemlja. Zmagovalci so zaplenili veliko vojnega materiala. Poročajo tudi o spopadu na jezeru Buirnor, pri kateri prišli so Rusi baje sestrelili 61 japonskih letal in ujeli 20 japonskih pilotov. Po sovjetskih poročilih so Rusi uničili od 28. maja do 12. julija 199 japonskih letal, medtem ko znašajo ruske izgube 92 letal.

Angleško - japonske napetosti

Danes začno pogajanja v Tokiu

Tokio, 14. julija. AA. DNB: Predsednik zunanjega ministrstva je danes poročal, da je japonski minister Arita poslal angleškemu veleposlaniku Craigiesu službeno povabilo za primer, če so Angleži končali s svojimi predpripravi. Zunanji minister Arita in angleški veleposlanik bosta že jutri začela z razgovori.

Danes je bil ob 14 v gledališču »Dibiac« v Tokiu organizirana pod pokroviteljstvom občine velika prireditve, ki se je udeležilo 50.000 ljudi. Govorniki so imeli ostre protiangelske govore. Po prireditvi so manifestantje v sprejeto hodili po prestolniških ulicah in nato odšli proti hiši angleškega poslaštva. Močni oddelki

policije pa so preprečili množici, da bi vdrla skozi park do poslaništva.

Sanghaj, 14. julija. b. Iz Cingtaua poročajo, da sta danes zjutraj v angleškem poslaništvu eksplodirali dve bombi. Na srečo ni bilo človeških žrtev, pač pa je materialna škoda precej velika. Japonci konzul je takoj obiskal angleškega konzula in se je opravičil zaradi incidenta.

Sanghaj, 14. julija. AA. Reuter: Angleška križarka »Diamant« je prispela v Cingtau, kjer je zamenjala angleško križarko, ki je odplula v Hongkong. Bojkot angleškega blaga v mesto Cingtau je postopen zaradi velike kampanje, ki jo vodijo japonske oblasti proti Angliji.

Politični zapiski

Razmišljanja se nadaljujejo

V vprašanju sporazuma ni nobenih novic, ampak samo razmišljanja v raznih listih, ki ne dovoljujejo nobenega optimističnega, ne pesimističnega zaključka.

»Nova riječ«, »Jugoslavenska pošta« in »Jutarnji list« objavljajo članke, v katerih poudarjajo neobhodno nujnost in potrebo sporazuma med Srbi in Hrvati tako iz zunanje-političnih razlogov, kakor iz notranje-političnih, ki zahtevajo trajno okrepitev in obnovo našega političnega življenja.

V »Jugoslavenskih novicah« pa je napisal članek znani senator Peter Zec, ki meni, da je sporazum popolnoma nemogoč, ako se Hrvati postavijo na stališče, da so poseben narod, ker se v tem primeru tudi Srbi lahko postavijo na to stališče in lahko zahtevajo take meje svoje »nove srbske države«, ki bi objemala vse Srbe. Temu je treba pripomniti, da je dr. Zec bil nekdanji samostalni demokrat (SD), potem je stopil v JNS in bil navdušen pristaša diktature, pod dr. Stojadinovičevim režimom pa je prešel v tabor JRZ. Sedaj, ko je tudi tukaj njegova slava zatonila, se smatra za člana tako imenovane jugoslavenske skupine savske banovine in je, kakor se vidi, zopet postal stoprocenten unitarist.

»Varaždinske novosti« prinašajo članek, v katerem pravijo, da je tako imenovana čaršija zelo prebrisana in da mora biti v borbi za sporazum skupno geslo: V notranji politiki imajo Hrvati in Srbi skupnega sovražnika, to je čaršijo, in eno osnovno skupno idejo, to je narodni sporazum.

Najbolj važen pa je uvodnik »Obzora« od 13. t. m., v katerem urednik odgovarja Prvislavu Grizogonu, ki je napisal v belgrajskih »Vidiki« članek, v katerem sicer zahteva neobhodno sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, je pa proti tako imenovani »nacionalitetni« državi ali državi treh narodov, češ da mora Jugoslavija ostati »nacionalna« država na podlagi sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Čeprav bi na tako trditve, ki končno vendarle pristaja na sporazum, ne bilo treba odgovarjati, ker se suče okoli čisto nejasne formule, pa je važno obeležiti odgovor »Obzora« zato, ker pravi: »Odnosji med Srbi, Hrvati in Slovenci se ne morejo rešiti na podlagi takih nejasnih opredelitev, ampak samo na temelju spoštovanja treh narodnih individualitet in njihovega enakopravnega sodelovanja v državnem življenju, kakor to zahtevajo tudi Slovenci, kakor to vsak dan ugotavlja ljubljanski »Slovenec«.

Marksistom je odklenkalo

Kakor smo že včeraj zabeležili, se je začela na Hrvatskem odločna borba za to, da se marksizem izžene iz njegovih zadnjih postojank, kamor ga ni postavila ljudska volja, ampak so bili njegovi voditelji imenovani od bivših unitarističnih režimov, ki so z rdečimi internacionalci živeli v najboljšem zavezništvu in so jim zaupali volilna mesta v državnih delavskih institucijah, za kar so se marksistični vodje izkazovali jugoslovanskim centralističnim režimom hvaležne s tem, da so upravičene delavske želje in potrebe držali na udah... Sedaj, ko so unitaristični režimi s svojimi zadnjimi predstavnikom Stojadinovičem likvidirani, se bodo tudi marksistični voditelji morali umakniti a politično pozornost Jugoslavije, kjer so 20 let igrali žalostno vlogo tihih zaveznikov framaonskega jugoslovanskega unitarizma.

Hrvatska narodna delavska organizacija tako imenovana »Hrvatski radniški savez« (HRS) že dalj časa zahteva, da se v delavskih zbornicah izvedejo volitve, ker njihov sestav ne odgovarja razpoloženju in volji hrvatskih delavcev ter številni moči posameznih delavskih organizacij.

Pravijo, da bi marksistični führunger sami radi odstopili, ako bi jim vlada priznala visoke odpravnine, katere želijo. Toda hrvatski delavci stavljajo vprašanje, ali imajo g. Pfeifer in njegovi rdeči sodelavci toliko zaslug za Delavsko zbornico, da bi jim morala država izplačati trideset milijona dinarjev odpravnine, preden jih odslavi in izroči Delavske zbornice hrvatskemu narodnemu delavstvu...

Na vsak način poje tudi hrvatskim marksistom trobenta: Memento mori!

Izgon Horsta Tamlerja

»Jugoslavenska pošta« in »Danc« prinašata novico, da je notranje ministrstvo odredilo izgon takozvanega »landesjugendführerja« nemške evangelijske cerkve v Jugoslaviji, Horsta Tamlerja, ki se je vrnil v rajh. On je imel nalogo, da med nemško manjšino v naši državi misijonari, pa mu je dovoljenje za bivanje sedaj poteklo.

Hude obtožbe zoper Marko Kalogjera

»Obzor« od 12. t. m. prinaša sledečo vest: »Ob priliki nekega obvestila javnosti, da je bil te dni sabor starokatoliške cerkve in da je ta sabor potrdil za škofa svojega dosedanjega škofa, znanega g. Marka Kalogjera, smo primorani izjaviti: Na osnovi Saint-germanskega mira je bila v naši državi priznana hrvatska starokatoliška cerkev, ki se je pridružila obliki verski zvezi starokatoliških cerkev, zedinjenih v utrehtski uniji, ki je posvetila prvega starokatoliškega škofa (Marko Kalogjera) pod pogojem, da se bo zvesto držal načel in pravil te cerkve. To stališče je l. 1924 sprejel prvi sabor hrvatske starokatoliške cerkve. Cerkevni sabor l. 1928, pa je bil prisiljen, da tega prvega škofa odstavi zaradi kršitve starokatoliških načel in verskega nauka, kakor tudi zaradi njegovega despotizma in simonije. Toda ta škof je v takratnih političnih razmerah našel zaščito pri diktatorskem režimu in je pod zaščito policije ostal na svojem položaju. To svoje delovanje je nadaljeval celo, ko je pristojna konferenca starokatoliških škofov g. Marku Kalogjeru vzela njegovo dostojanstvo in pozvala hrvatske starokatoliške cerkev, da izbere drugega škofa ter je o tem obvestila tudi vlado v Belgradu. Toda Kalogjera je s svojimi maloštevilnimi pristaši osnoval sekto, ki je popolnoma protizakonito obdržala starokatoliško ime in je pševal naprej v starokatoliških župnijah v še povečani meri. Tako imenovani sabor, ki je bil omenjen te dni v listih, ni bil noben zakoniti sabor hrvatske starokatoliške cerkve, ki potrpečljivo čaka, da se napravi konec desetletni sramoti, ki vlada v starokatoliški cerkvi po krivdi g. Marka Kalogjere. Podpisani so škof Ante Donković ter Franjo Sabljari in Juraj Djakovac.

Razkol v starokatoliški cerkvi traja torej dalje, njegov splošni pomen je pa kaj majhen, kakor je majhno število tako imenovanih starokatolikov, ki bi storili najbolj pametno, če bi premislili, kaj so iz ničevih razlogov storili, in bi zapustili pot, ki jih ne vede nikamor.

14. julij v Belgradu

Francoski poslanik o Franciji in Jugoslaviji

Belgrad, 14. jul. m. Francoski državni praznik je bil v tukajšnji francoski koloniji praznovan nadvse slovesno. Dopoldne so se v prostorih francoskega poslatništva zbrali člani francoske kolonije ter številni prijatelji francoskega naroda in člani Društva prijateljev Francije. Med drugimi je bil navzočen tudi pomočnik šefa glavnega generalnega štaba, general Bodi, dalje pa tudi zastopniki raznih oblasti in kulturnih ter ostalih organizacij. Francoskega poslanika je v imenu francoske kolonije v Belgradu nagovoril polkovnik Delteil, kateremu se je zahvalil francoski poslanik g. Raymond Brugere z naslednjimi besedami:

Govor francoskega poslanika

Okočnosti, katerih možni ali neizbežni razvoj bi bilo otročje prikrivati, nas ne bodo naše nepravilne. Razen tega, kar se odigrava v naši domovini, opazujemo dogodke in politične poteze s te osrednje točke, ki je predstavlja Belgrad, v popolnem soglasju mirno odločno in s popolnim razumevanjem. Kakor se ne more nikdar izbrisati iz spomina ono, kar se je odigralo tu v Belgradu pred 25 leti in tisto, kar je potem nastalo, tako ni mogoče tudi prezreti ali celo spraviti z dnevnega reda vprašanj, pri katerih so se in se bodo vedno našli skupaj Jugoslovanci in Francozi, pa naj se zgodi karkoli.

Toda v vseh evropskih državah tudi danes prevladuje vpliv vseh onih, ki so se udeleževali vojn, ki vedo za njihove strahote, za njihovo pustošenje, a tudi za njihove nauke. Zaradi tega ne morem verjeti, da se za današnje težave nazadnje ne bi mogla najti mirna in pravična rešitev in da bi morali spet obleči vojaške sukne. Sicer pa okrepljena moč naše vojaške sile in naših zvez, soglasnost naših sklepov predstavljajo za ohranitev miru in za spoštovanje pravic vseh in vsakogar jamstvo varnosti in ravnotežja, katerega pomen morajo razumeti oni, ki bi bili morda istočasno nagnjeni k temu, da izgube smisel za zmrtnost in nauke iz skorajšnje in nadvse krvave zgodovinske preteklosti.

Toda hvala Bogu, danes smo se sestali, da praznujemo. Danes slavimo v družinskem krogu obdani z najdražjimi in najvestejšimi jugoslovanskimi in tujimi prijatelji 150-letnico velikega dogodka, še bolj političnega kot zgodovinskega, 150-letnico zavzetja Bastille. Naj kdo misli kar hoče, ni mogel zanikati dejstva, da se je v času, ko se je 5. maja 1799 sestal stanovska skupščina, čutila potrebo po večji pravici, večjem spoštovanju človeškega dostojanstva.

Hitler pozdravlja Gdančane

Gdansk, 14. julija. AA. Reuter. Izdano je bilo uradno obvestilo o sprejemu pokrajinskega voditelja nacionalno socialistične stranke Foersterja ter šefa propagandnega oddelka Zaske pri Hitlerju v Berchtesgaden. Obvestilo pravi, da je trajal sprejem dve in pol ure in da so razpravljali o položaju v Gdansk. Hitler je pooblastil Foersterja in Zaske, da sporočita pozdrave nemškemu bratu v svobodnem mestu.

Z letali, oklopnimi avtomobili in križarko pojde Byrd na južni tečaj

Boston, 14. jul. AA. DNB: Admiral Byrd, ki pripravlja novo odpravo v južne polarne kraje, je objavil poročilo, v katerem govori o dosedanjih pripravah in o načinu, kakšna bo nova polarna odprava. To sporočilo tudi pravi, da bo admiral Byrd razpolagal poleg ostalega s 6 oklopnimi avtomobili, nekaj letali, kakor tudi s posebno zgrajeno križarko, ki bo nosila ime »Snežna križarka«. To bo 4000 tonska ladja, ki bo zgrajena tako, da se bo mogla prebiti tudi skozi debele plasti površinskega ledu. Polarna odprava šteje skupno 160 članov, od katerih jih je mnogo sodelovalo tudi že pri prejšnjih polarnih odpravah. V južne tečajne pokrajine bo pri tej priliki odplula tudi znana Byrdova ladja »Oakland«. Odprava bo odšla na pot proti mesecu oktobra. Byrd pravi, da bo odprava imela tri taborišča, in sicer eno v Mali Ameriki, drugo v Paterlandu, tretje pa bo na neki vmesni točki, ki še ni končno javno določena. V vsakem taborišču bo zaposlenih po 22 ljudi, ki bodo imeli na razpolago tudi potrebna letala. Byrd je tudi izjavil, da bo poskušal preiskati vso pokrajino okoli južnega tečaja in da bo nato vse zahodne kraje anektirala USA.

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Kongresna pisarna sporoča:

Vsem župnijskim in pripravljalnim odborom smo te dni razposlali kongresne knjižice in znake. Prav lepo prosimo, da nam takoj vrnete vse tisto, kar ne boste prodali. Poslati jih moramo tja, kjer jih primanjkuje.

Mladina bo na Stadionu nastopila v soboto 29. julija zjutraj. Zadnji čas je, da jo prijavite. Do sedaj je prijavljenih že 15.000 otrok. Če ne bo dovoljena četrtinska vozina, naj gg. katehetje napravijo vlogo na domačo postajo za četrtinsko vozino kot za šolski izlet. Vsi, ki se bodo v Ljubljano pripeljali z vlaki, naj takoj odidejo na Stadion. Prav tako naj odidejo na Stadion tudi vsi tisti, ki bodo prišli v Ljubljano po Dunajski cesti. Sprevod bodo tvorile samo skupine iz mesta in bližnje okolice. Sprevod se bo pomikal s Kongresnega trga na Stadion. V sprevodu naj bodo močno zastopane mladinske organizacije v uniformah, s praporci.

Prihodnje dni bomo na vse župne urade obeh slovenskih škofij ponovno razposlali kongresne lepake. Lepo prosimo č. gg. župnike, da jih izpako na vidnem mestu in jih zamenjajo s starimi že obledelimi. Narod moramo na vso moč zainteresirati za kongres.

Kongres v Radiu. Danes zvečer ob 19.30 bo referent propagandnega oddelka v Radiu Ljubljana poročal o delu in veličastnih pripravah na kongres. Odprite svoje zvočnike!

»Igra o Kraljestvu božjem«

Drevo (v soboto) ob sedmih zvečer bo na Stadionu vaja za »Igro o kraljestvu božjem«. Te vaje naj se točno udeležijo:

1. vse skupine zbora nove krščanske mladine;
2. vsi stalni ljubljanski reditelji;

večjo socialno in narodnostno enakopravnostjo z višjo stopnjo bratstva in mednarodnega razumevanja.

V tem so težnje, v tem so stremljenja, ki nikdar ne zastane in ki predstavljajo resnični duh francoske revolucije, duh, ki ji zagotavlja večno moč in privlačno mladost. Morda teh velikih jedratih načel in izjav o človeških pravicah niso nikjer bolje razumeli in ntker sprejeli tako kot v Jugoslaviji. Ta načela so vsekakor podlaga toliko popolnega in v toliki meri medsebojnega razumevanja, ki obstoji med tema dvema državama, razumevanja, ki sem ga, odkar sem prišel sem, mogel opaziti na toliko mestih in pri tolikih ganljivih prilikah.

Naj mi jugoslovanski prijatelji dovolijo izkoristiti to priliko, da jim izrazim svojo zahvalo in da jim v svojem imenu in v imenu svojih rojakov povem, kako globoka in neomajna je naša udanost do njihove hrabre države. Naj dobro vedo, da v svojih mislih ne ločimo in nikdar ne bomo ločili jugoslovanske stvari od francoske. S takimi čustvi vam kličem, da vedrega duha in polni zaupanja izpijemo čašo šampanjca v skupno slavo in blagostanje naših dveh velikih držav. Živela Jugoslavija! Živela Francija!

Po govoru francoskega poslanika so vsi navzočni čestitali k današnjemu slavlju, nakar je g. poslanik povabil vse goste v pripravljeni bufet.

Pred polomijo v Moskvi

Anglija je opustila prvotni načrt zveze Samo „rahla trozveza“ Anglija-Francija Rusija

London, 14. jul. b. O ministrskem svetu od 12. julija izvejo merodajni diplomatski krogi, da je angleška vlada

pustila pasti svojo prvotno namero politične in vojaške zveze s Sovjetsko Rusijo, ki bi v družbi s Francijo zajamčila vse male države na vzhodu in na zapadu, če bi bile napadene od Nemčije, ali bi bile od nje ogrožene, zato ker Sovjeti zahtevajo, da bi bili oni tisti, ki bi določili, kdaj naj tako ogrožanje, ki ni treba, da bi bilo vojaško, izzove brez vsakega posveta vojaško pomoč Anglije in Francije, ali, z drugimi besedami, svetovno vojno.

Angleška vlada pravi, da zapadne demokracije na noben način ne morejo odnehati tako daleč, da bi vodstvo evropske politike prešlo popolnoma v roke Moskve, ki bi z angleško-francosko-rusko zvezo manevrirala tako, kakor bi bilo to v izključnem interesu nje same. Zato je angleški ministrski svet poslal svojemu odposlancu v Moskvi navodila, ki gredo za tem, da se sklene angleško-rusko-francoska zveza z nekimi na splošno označenimi obvezami medsebojne pomoči, ki daleč zaostajajo za tem, kar sta Anglija in Francija želeli. Ta »rahla zveza« bi obvezala svoje tri člane, da v primeru, če eden ali drugi izmed njih smatra, da je potrebno upreti se nemškemu razmahu, mu ostala dva prideta na pomoč. S tem bi se izognili vsem težavam, ki bi nastale zlasti, če bi hotela ena ali druga zaveznička zaplesti v svoje spore z Nemčijo tiste nevttralne države na vzhodu in na zapadu, ki so odločno izjavile, da ne bi trpele nobenega posega tujih armad na svoje ozemlje.

Na ta način bo dana Sovjetski Rusiji v kakšnem bodočem skupnem nastopu zoper napadalca ali ogroževalca popolna svoboda, da ne bo mogla biti od svojih zavezničev tako izdana, kakor je bila med minulo svetovno vojno od Francije in Anglije izdana carska Rusija. Na drugi strani pa bi bili Anglija in Francija varni pred nevarnostjo, da bi Sovjetska Rusija na primer izrabila vojno zoper Nemčijo v to, da bi pod videzom jamstva za baltске države kakšno tako državo zasedla in enostavno v njej ostala, česar se Anglija najbolj boji.

Razume se, da taka zveza, za katero je bilo treba celih treh mesecev posajanj, napolnjenih medsebojnega nezaupanja, niti od daleč ne bo ustrezala temu, kar sta si zapadni demokraciji od Sovjetske Rusije želeli in na kar Sovjeti absolutno niso hoteli pristati.

3. pevec in pevke ljubljanskih pevskih (zlasti cerkvenih) zborov.
4. pomožni govorni zbor.
Pozivam vse našete skupine, da pridejo na Stadion točno in polnoštevilno. — Vrhovni režiser.

Jutri v nedeljo 16. julija ob devetih dopoldne bo na Stadionu vaja za »Igro o kraljestvu božjem«. Te vaje naj se točno in polnoštevilno udeležijo vse one skupine, ki so vabljene k vaji za danes, poleg teh pa še zbor angelov. — Vrhovni režiser.

Fantje, zbor! Za veliko igralsko skupino »pomagačev« naglavnih grohov potrebujemo še precejšnje število fantov. Vabim vse fante naših organizacij (FO, prosvetnih, rokodelskih itd. društev), da se zanesljivo zberejo jutri v nedeljo točno ob devetih dopoldne v Stadionu, in sicer na pobočju ob srednjih vzhodih na Tyrševi cesti. Vhod v Stadion je z Vodovodne ceste. Tej skupini naj se pridružijo tudi fantje iz bližnje in širše ljubljanske okolice. — Vrhovni režiser.

Gg. pevce in pevke vseh ljubljanskih in bližnjih okoljskih cerkvenih in drugih pevskih zborov nujno vabim, da se zanesljivo udeležijo vaje za »Igro o kraljestvu božjem«, ki bo jutri v nedeljo 16. julija ob 9. dopoldne v Stadionu. Zberejo naj se v areni Stadionu pred glavno tribuno. Ti pevec in pevke bodo sestavljali samo pomožni pevski zbor za ljudsko petje pri igri. V poštover pridejo tedaj tudi vsi pevec in vse pevke, ki sicer sodelujejo pri velikem pevskem zboru za maso. Z vajami vas ne bom trafil. — Vrhovni režiser.

Člane fantovskih odsekov žmarnogorskega barjanskega in zasavskega okrožja ponovno pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo na Stadionu vaji za »Igro o kraljestvu božjem«.

Več ministrov pride na tabor v Novo mesto

Belgrad, 14. julija. m. Nedeljskega mladinskega tabora v Novem mestu se bo udeležilo več članov kr. vlade. Na prireditve odpotujejo jutri gradbeni minister dr. Krek, minister za ljudsko telesno vzgojo Cejović, minister za gozdove in rudnike Ljubomir Pantij in minister brez listnice dr. Miljuš.

Z Bleda

Bled, 14. julija. Z nocošnjim brzovlakom je odpotoval v Belgrad zastopnik prometnega ministra dr. Džafer Kulenović v spremstvu šefa kabineta. Dr. Kulenović se je mudil na Bledu tri dni. Danes je obiskal v Begunjah tudi predsednika senata dr. Antona Korošca, ki je dr. Kulenoviča pridržal na kosilu.

Snoči se je na Bledu zgodila huda avtomobilska nesreča. Trgovec Kurtagić iz Zagreba je povozil z avtomobilom budimpeštanskega advokata, ki je prav v tistem času prekočal cesto iz hotela »Toplice« v »Golf hotel«. Ko je bil sredi ceste, ga je vozilo podrl. Odvetnik je dobil zelo hude poškodbe na glavi in po telesu. Zdrabilo mu je tudi nogo. Prepeljali so ga takoj v ljubljansko bolnišnico, kjer so ga operirali. Komisija je ugotovila krivdo.

češ, da ima Rusija dovolj žalostnih izkušenj v tem oziru in da ji ni treba podati se na tako nevarno pot, v kateri bi mogla biti izgrana, ker se Sovjetom sploh ne bi bilo treba nič obvezati v sedanjem evropskem sporu. Saj lahko mirno čakajo, kdaj bosta obe stranki temeljito druga drugo pobili, na kar bodo lahko, ne da bi žrtvovali enega samega rdečega vojaka, posegli vmes in sami narekovali mir, kakršenega bodo hoteli oni in kakršen bi bil v interesu ruskega naroda!

General Weygand v Moskvo?

Razume se, da bodo zainteresirani diplomati skušali tudi taki zvezi, o kateri pa še ni gotovo, ali se bo sklenila — po vsej priliki se bo, da ne bi bil diplomatičen poraz izvestnih državnikov preveč očiten — dati podobno neke važnosti in slovesnosti, na kar kaže tudi nameravani odhod francoskega generala Weyganda v Moskvo.

Zanimiv glas iz Bolgarije: Sovjeti srepo gledajo na Dardanele

Sofija, 14. julija. AA. Stefani: Listi se bavijo s pogajanj, ki se vodijo med Anglijo in Francijo na eni strani ter sovjetsko Rusijo na drugi strani. Bolgarski listi poudarjajo, da leži glavna težava v nezadovoljstvu Sovjetske Rusije zaradi pravic svobodnega prehoda, ki sta ga dobili angleško in francosko brodogojstvo skozi Dardanele.

Zaključek bolničarskega tečaja Rdečega križa

Danes je bil v telovadnici Hiceja zaključek 20. bolničarskega tečaja Rdečega križa. Od zastopnikov oblasti so prisostvovali zaključku sloveči: polkovnik Brust za dravsko divizijo, podpolkovnik dr. Hadži Grigorovič, upravnik vojaške bolnišnice, dr. Krejči za banovinski odbor Rdečega križa, mestni fizik dr. Rus za mestno občino ljubljansko in dr. Valentinčič-Petrovičeva za Higijenski zavod.

Podpredsednik Rdečega križa dr. Fetič je pozdravil vse navzoče, povedal, kako se je vršil tečaj, ki se ga je udeležilo 85 tečajnikov in tečajnic. V 84 urah se je praktično in teoretično obdelala vsa snov, ki se je pripravila za ta tečaj. Izpit je napravilo 65 tečajnikov in tečajnic s prav dobrim uspehom.

Šef tečaja dr. Mis je potem prebral par najboljših odgovorov na pismo temo: Kaj me je privedlo v tečaj Rdečega križa.

Potem se je tečajnica Ličenova zahvalila Rdečemu križu, ki je omogočil tečaj, in vsem predavateljem, ki so bili: dr. Mis, dr. Rus in dr. Ahčin. torej vsi mestni zdravniki. Sestra Prinčeva je učila praktično delo, upravnik vojaške bolnišnice je pa bil tako priazen, da je dal na razpolago vojaško bolnišnico, kjer so bile vse praktične vaje.

V imenu banovinskega odbora je pozdravil dr. Krejči vse tečajnike in tečajnice, ki so se slovesno zaobljubili, da bodo vedno na razpolago v primeru kakšne elementarne nesreče ali vojne, ali kadarkoli bi jih Rdeči križ poklical v službo, nakar so prejeli svoje diplome.

Osebnosti

Belgrad, 14. jul. m. V državnih bolnišnicah za ženske bolezni v Ljubljani je postavljen v 6. skupini dr. Pavel Lunaček, asistent v isti skupini v isti bolnišnici.

Z odlokom prometnega ministra so napredovali pri glavnem železniškem ravnanstvu v 8. skupini za prometnega uradnika Janez Fujs, za administrativnega uradnika Srečo Drašler, za oficiale Herman Kralj, Emil Kobal, Josip Kozjak, za poslovođe Leopold Studenec, Miroslav Kralj, za risarja Stanko Gašperlin.

Smrt ameriškega Slovenca

Cleveland, 14. julija. TG. Dne 29. junija je nenadno umrl Louis J. Pirce, urednik »Ameriške domovine« v Clevelandu, zadet od možganske kapi. Vse dopolne se je že počutil nekako slabo. Ko je prišel opoldne domov, je legel v posteljo ter za večno zaspal.

Mehiko, 14. julija. AA. DNB: List »Universal Grafico« prinaša vest, da so zagledali svet petorčki v kraju Alkara v Obregunu v Tabaski. Rodili so se trije dečki in dve deklici. Vsi otroci so zdravi, pač pa se — — — počuti njihova mati, ki je žena nekoga novinarja.

Pismo iz Češko-Moravske

Tovarne in rudniki prehajajo počasi v nemško last
Letos čeških turistov ne bo na naš Jadran

Praga, v juliju 1939.

Nemški učenjaki preiskujejo češko zemljo

Zavod za proučevanje zemlje pri nemškem štiriletnem gospodarskem načrtu v Berlinu, katerega glavna naloga je danes, da preišče notranjost zemlje zlasti v sestavi surovin, je sedaj razširil delokrog svojega delovanja tudi na ozemlje Sudetov, protektorata in pa Slovaške.

V vseh teh deželah nemški strokovnjaki postopoma preiskujejo zemeljsko površino, iskajoč zlasti premog, železno rudno, magnezit, antimon, ugotavljajoč pri tem množino in kakovost teh surovin.

Rjavil premog za bencin

Tako so zlasti v Sudetih, pa tudi Češkem že našli ponekod celo bogate sloje rjavega premoga, a obnovili bodo tudi vse manj donosne premogovne rudnike, s čimer se bo proizvodnja rjavega premoga v Nemčiji še mnogo bolj povečala. Po nedavno objavljeni statistiki pripada že sedaj na Veliko Nemčijo 75% vse svetovne proizvodnje rjavega premoga. Razlog novemu neumornemu iskanju novih premogovnih ležišč pa je ta, da se je Nemčiji posrečilo iznajti način pridobivanja umetnega bencina iz rjavega premoga in v sudetskem mestu Brünz že gradi veliko tovarno umetnega bencina, ki ima predvideno že v začetku letno proizvodnjo 600.000 litrov, to je desetino celotne bencinske potrebe.

Železni rudniki

Prav tako je bilo že sklenjeno, da se obnove vsi zapuščeni in manj kakovostni železni rudniki, ki so bili na več krajih bivše čsl. republike. Potreba železa se v Nemčiji iz leta v leto stopnjuje in bo na jesen, ko bodo prve Goringove železarnice pričele obratovati, dosegla svoj višek. To je tudi vzrok iskanju in obnovitvi starih rudnikov. Na ta način se Nemčija postopno osvobojuje na zavisnosti dovoza glavnih surovin iz tujine tudi za ceno dražje domače proizvodnje. Ta stopnjujoča se nemška volja po neodvisnosti od tujine ima svoj izvor tudi v deviznem gospodarstvu in je istočasno izrednega vojaškega pomena.

Petrolej iščejo

Končno je treba omeniti še neutrudljivo iskanje nemških strokovnjakov po izviri petroleja. V sudetskem ozemlju je bilo na več krajih postavljenih nad 100 poizkusnih vrtnanj, ki v večini niso pokazala uspehov. Pač pa je petrolej, na katerega so naleteli v bližini mesta Brna, v glavnem po zaslugi čeških strokovnjakov, prvovrsten, vendar pa se zdi, da v svojih ležiščih ni preveč bogat, tako da bo gotovo v kratkem ves izrpan. Tudi na Slovaškem, kjer so petrolej doslej pridobivali le v manjšem obsegu (Kbely), je prišlo do nemškega kapitala, ki se trudi, da ta ležišča razširi in poglobi ponekod do 10.000 metrov, da bodo dajala največje dosegljivo proizvodnjo.

Industrija

Geološko raziskavanje zemlje je v toliko olajšano, ker je berlinski zavod državno podjetje in ima kot tako prednostno pravico, a povrh vsega ima blagotno podporo v vseh velikih podjetjih protektorata. To pa na ta način, ker so bila nekatera podjetja ali sploh podzavljena (vsa judovska), ali pa vsaj delno pod nemškim državnim nadzorom (tovarne orožja in streliva); vsa večja podjetja so tudi dobila nove upravne odboje, v katerih imajo Nemci vedno večino, navadno v razmerju 1:3. Vsi novi ali na novo odprti rudniki, prevzeta judovska podjetja in ostala nova industrija delajo izključno z nemškim kapitalom in so zaradi tega povsod uslužbeni le oni, ki uživajo zaupanje novega kapitala.

V zvezi z delovanjem tega berlinskega zavoda je pa tudi razumeti nedavno otvoritev pisarne nemškega državnega železarskega podjetja Hermann Göring Werke v Pragi. Ta pisarna ima v glavnem nalogo, da nova najdišča surovin vpelje in včleni v industrijski obtok in da nemškemu štiriletnemu gospodarskemu načrtu usmeri in temu primerno prilagodi celotno proizvodnjo težke industrije protektorata s potrebami Nemčije. In tu je že viden prvi uspeh: po pravkar doseženem sporazumu bodo češke železarnice dobavljale Nemčiji mesečno kompenzacijskim potom najmanj 30.000 ton izdelanega jekla.

Usoda Radio postaj in aparatov

Na ozemlju češko-moravskega protektorata je bilo ob koncu meseca junija 725.000 radio-narodnikov, prihratek v poslednjih treh mesecih je preko 50.000. Razlog tako izredno visokemu številu novih narodnikov leži v dejstvu, da se je mnogo Čehov vrnilo iz Slovaške, iz Sudetov in iz Podkarpatske Ukrajine, število novih narodnikov pa je v veliki meri močno pospešil sam razvoj dogodkov iz letošnjega marca. Če se vzame v obzir dejstvo, da živi danes v protektoratu okrog 8 milijonov ljudi, pridemo do zaključka, da ima vsaj vsaka tretja češka družina svoj radio aparat,

kar je danes v dobi propagande izrednega pomena.

Novemu položaju se je pa prilagodilo tudi vodstvo vseh čeških postaj; v lažjo izvedbo je bil za to imenovan nemški komisar. Pa tudi sicer so bile velike spremembe: postaja Melnik (120 kw), ena najmodernejših v Evropi, ki jo je postavila žele pred dobrim letom čsl. vlada, je postala nemška državna last in je bila te dni vključena v nemško radijsko mrežo ter se svetu oglašala kot Reichssender Böhmen, Brno in Moravska Ostrava imata dnevno od tretjine do polovice — kot to zahtevajo aktualnosti dobe — nemško oddajo in tako je ostala edino praška postaja, ki vsa služi češkemu narodu v svojem jeziku. Da bi ta nedostatek odstranila, namerava vlada protektorata postaviti na Moravskem novo postajo.

Govorijo že o uredbi, s katero bodo vsi radio-aparati postavljeni pod nadzorstvo.

Na Slovaškem

Povsem drugačen je položaj na Slovaškem. Tam je danes prijavljenih 77.419 radionarodnikov, odjavljenih pa je bilo v poslednji dobi nad 4000 narodnikov. Razlog temu padcu narodnikov je ta, da so Čehi bili primorani zapustiti Slovaško in da so bile najbogatejše pokrajine slovaške države odstopljene Madžarski.

60.000 čeških turistov, ki so lani prišli k nam, letos ne bo

Nove razmere, v katerih živi sedaj češki narod, bodo imele v tujsko-prometnem oziru za Jugoslavijo znatno denarno izgubo. Kot je splošno znano, so češke meje za potovanje v inozemstvo neprodušno zaprte in samo v izrednem primeru in neodločljivem slučaju lahko češki državljani zapustijo protektorat, in še to s posebnim dovoljenjem nemške tajne policije. Ta stroga naredba nemških uradov prizadene samo v dobi potovalne sezone do četrt milijona Čehov, ki so se v poletnih mesecih razbježali na počitnice v različne države, od katerih je po lanski statistiki obiskalo našo državo do 60.000 Čehov. Zaradi splošne prepovedi potovanja v tujino sploh ne vozijo iz Prage v Split in na Sušak tako imenovani jadranski vlaki, ki so vozili v poletni dobi dnevno tudi v več delih, toda tudi vsi ostali redni mednarodni brzovlaki iz istega vzroka zapuščajo protektorat povsem prazni, tako da so bili že marsikateri celo ukinjeni.

Angleška propaganda začela obdelavati Nemce

Srdit odgovor propagandnega ministra dr. Göbbelsa

Berlin, 14. julija. AA. DNB.: V zadnjih tednih je Nemčija preplavljena s pismi, ki se po zunanem izgledu zdijo privatna pisma. Ta pisma prihajajo e pošto iz Anglije ter so napisana z namenom, nahujkati nemški narod proti vodstvu. V zadnjih dneh je prispelo veliko število pisem od nekega Stevena King-Halla, ki se na neopreten način poskuša približati »dragemu nemškemu čitalcu«, ter ga spraviti v razkrajajoče razpoloženje.

Z ozirom na dejstvo, da so bila ta pisma poslana v Nemčijo v posebno velikem številu, smo se pobirali, da v Londonu dobimo podrobnejša obvestila o pravem izvoru teh pisem. Ta naš poizkus je dal presenetljive uspehe. Posebno dobro obveščeni krogi so ugotovili, da Steven King-Hall sploh ni zasebnik, za katerega se izdaja, temveč je v službi novoustanovljenega propagandnega oddelka zunanje ministertva, ki ga vodi sir Robert Vansittart. Angleški zunanji minister lord Halifax ve osebno zelo dobro za ta pisma ter jim je celo botroval.

Na ta način pooblaščen Steven King-Hall se obrača torej na »dragega nemškega čitalca« ter mu sporoča, da je služil kot angleški pomorski častnik v kr. mornarici od leta 1906 do 1928. Pred tremi leti je začel z informativno službo, v kateri je zaposlen sedaj že 40 ljudi. King-Hall pravi, da je njegova informativna služba javna ustanova, ki jo vodijo zasebne osebe in ki želi javnost poučiti popolnoma neodvisno od vpliva dnevnega teka in drugih činiteljev.

V daljših razlaganjih se King-Hall bavi s svojimi vojnimi doživljaji ter ugotavlja, da ve, kako vojna izgleda ter želi mir, akq lahko ta mir uživa pod častnimi pogoji.

Zdaj se vprašujemo, pravi King-Hall, »ali bomo ohranili mir. V to zelo dvomim.« Nato se pisec na ogorčen način izraža o »nesramni kršitvi monakovskega sporazuma« e strani nemške vlade, ter pravi, da so nemški voditelji kakor Ribbentrop, Göbbels in Himmler »nemogoči ljudje«, e katerimi je nemogoče sklepati sporazume, ker nobenega ne drže. »Hitlerjeva beseda«, pravi King-Hall, ima danes v Angliji zelo nizek tečaj, dasi mogoče za Nemce zveni to zelo hudo. Zato ni izglede, da bi Anglija dala Nemčiji kakršnokoli ugodnost, predno ne bo ponovno zaupala nemški besedi. Odstopiti kolonije potem, kar se je dogodilo v Pragi, res ne bi bila pametna politika.

King-Hall trdi, da je nemška politika v mnogem nerazumljiva ter poskuša prepričati čitatelje, da so v Angliji zelo resno razpravljali o vrnitvi kolonij, dokler ni prišlo do ropa Češkoslovaške. Nemška vlada pa trdi sedaj, da jo Anglija obkoljuje.

Pisec razpravlja nato o možnosti zmage v morbitni vojni ter strah čitalce z Ameriko, blokado itd. Svetuje Nemčiji, naj se uči od Angležev v zunanji politiki ter nadaljuje: »Res je, da so Italijani vaši zavezniki. Toda Italijani se sami mučijo s surovinami in nimajo nobene odporne sile. In končno, kaj bi se zgodilo po končani vojni? Sklenjen bo mir, napram kateremu bo versajska pogodba prava otroška igračka. Končno odločitev je v vaših rokah. Vaš führer in ne moj stari ministrski predsednik bo oni, ki bo dal znamenje za napad, ko bodo porušeni vsi mostovi. Odkrito vam moram priznati ter se to tudi bojim, da sta Göbbels in Ribbentrop Hitlerja zatajila važne novice.«

Pismo se konča s pozivom, naj nemški čitalci »samostojno« premisli vsebino pisma ter ga nato pokaže prijateljem ter o njegovi vsebini s njim

Roosevelt piše papežu

Rim, 14. jul. AA. Havas: Msgr. Ciccognani, apostolski delegat v Washingtonu, ki je nedavno dopotoval v Rim, je predal tajništvu Vatikana osebno sporočilo Roosevelta za sv. očeta. Roosevelt pravi v sporočilu, da z največjim zanimanjem in simpatijami spremlja akcijo Vatikana za ohranitev miru ter naglašava veliko moralno avtoriteto sv. očeta.

Kdo je močnejši v zraku Angleški bombniki obiščejo Turčijo

Rim, 14. julija. b. Povodoma poleta angleških bombardierjev nad francoskim ozemljem »Giornale d'Italia« trdi, da ima ta polet demonstrativni značaj, ki pa nikakor ne more prestrašiti ne Italije, ne Nemčije. Kar se tiče italijanskega letalstva, je ona prva podvzela enak polet. V ostalem pa bi italijanska vojna letala mogla v vsakem trenutku preleteti London, ako bi angleška letala preletela italijanske meje.

London, 14. julija. b. Po pisanju »Daily Telegrapha« angleška vlada premišlja, ali bi poslala svoja vojska letala v jugovzhodno Evropo. Pri tem bi šlo za polete na dolge proge ter bi pri tej priliki britanska letala letela čez Francijo v Egipt, a za tem bi obiskali Turčijo in verjetno tudi Romunijo, od koder bi se vrnili v Anglijo.

V Ameriki kupljeni bombnik je preletel kot prvo vojaško letalo Atlantski ocean. Po 15urnem letu je priletel davi iz New-Fundlanda v angleški Felixtone.

Amerika se utrjuje proti Japonski

Washington, 14. julija. AA. Havas: Predsednik Roosevelt je izdal odredbo za graditev 5 novih letalskih oporišč in to na otokih Palmira, Johnson, Midways, Kokijak in Sidka ob obali Aljaske. Ta sklep sloni na zakonu z dne 25. maja letos. Oporišča so velikega pomena za narodno obrambo proti Japonski.

Južni Tirol zaprt

London, 14. julija. b. Po poročilih iz Rima je južno-tirolska pokrajina zaprta za vse promet, razen tranzitnega. Prepovedana je vsaka prekinitev potovanja in to tudi za najkrajši čas. Naredba italijanske vlade o izselitvi nemških državljanov iz Južne Tirolske je povzročila v bivši Avstriji veliko osepnenje.

razpravlja, nato pa pošlje King-Hallu osebne pripombe.

Göbbels odgovarja

Propagandni minister dr. Göbbels se bavi z vsebino tega pisma. V današnjem »Völkischer Beobachter« pod naslovom »Odgovor Angliji« med drugim pravi: Ali vam g. Hall ni mogoče padlo v oči, ko ste delali v Zavodu za pomorska proučevanja, da je leta 1771 bilo liverpolsko pristanišče določeno za vkrcovanje ljudskih množic druge polti iz vsega sveta. Znano vam bo tudi, da je Liverpool razpolagal takrat s 105, London z 58 in Bristol s 25 galejami za suženje. Takrat so 30 tisoč zamorcev letno pod angleško zastavo vlekli v suženstvo in temu dejstvu je treba pripisati dober del današnjega angleškega bogastva.

Ali se mogoče epomnite angleškega bombardiranja otoka Sansibar leta 1896, ko je bilo izstreljenih 20.000 granat na mesto, ki je bilo popolnoma brez obrambe.

Mogoče imate nekaj pojma, kako si je Anglija osvojila nekdanjo kraljevino Birmanijo l. 1896. Z enostavno angleško izjavo je bila vsa Birmanija priključena angleškemu imperiju. Kdor se je temu zoperstavil, so Angleži z njim postopali kot z vetašem ter ga krakomalo ustrelili.

Ali veste za angleško krvoprelitje pri Amrid-saru 11. aprila 1919, ko so angleški vojski e strojnimi puškami začeli streljati na zbor več tisoč ljudi. V približno 10 minutah je bilo takrat 5000 mrtvih in 1500 težko ranjenih. poleg tega pa je bilo nato obojenih še 261 oseb na robijo.

Ali niste mogoče v toku vaših študij čitali o vstaji v Vaziristanu leta 1937, ko je angleško vojskstvo ubilo 720 vstajev, jih istotoliko težko ranilo ter bombardiralo 10 vasi.

Vi se razburjate, če mi Angliji očitamo, da poskušamo obkoliti Nemčijo. Toda mi ne trdimo samo tega, temveč to tudi vidimo in doživljamo. Nikar ne zastavljajte licemerskega vprašanja, čemu naj bi Anglija hotela obkoliti Nemčijo, ker je odgovor preveč enostaven: Zato, da bi nas uničila! Kajti mi smo v angleških očeh berači, ki moramo tudi taki ostati. Vsekakor se to vaše mnenje strinja z novim angleškim bojkotom nemškega blaga na vsem svetu. Vi bi nas gospodarsko radi zadušili, če bi mogli. Toda mislimo, da tega ne boste več zmogli.

Vi govorite o krizi in vojni. Toda takozvana kriza obetoja samo pri vas. Letotako zavisi popolnoma samo od vas, ali bo prišlo do vojne. Kako pa bo vojna končala, to pa nam prepustite, ker bo to naša stvar. Mi nimamo vtisa, da bi imela Anglija danes tako odlične izgleda.

Trst ne bo nemško oporišče

Istočasne izjave Rima in Berlina

Rim, 14. julija. m. Italijansko propagandno ministrstvo je v uradnem poročilu, izdanem nocoj, označilo kot »neumna« vse novice o prisotnosti nemških divizij v Italiji, kakor tudi poročila, da bo Italija prepustila Nemčiji Trst kot nemško pomorsko oporišče.

Enako zanikanje je izdalo tudi nem-

Ženska hvala

razkrajja čez
noč nesnago
v perilu!

Vesoljnost krščanstva

Veliko pozornost je te dni zbudila knjiga, ki jo je napisal zastopnik papeža na Japonkem, msgr. Marella, in kateri je predgovor napisal sloveči pisatelj in akademik Papini. Pisec, ki slovi po svoji veliki erudiciji, je popolnoma prepričan, da bo krščanstvo zajelo tudi vso Azijo, zibelko človeške omike, in da bo tretje tisočletje krščanstva označeno po razširitvi in najvišjem razcvitu evangelija na tej celini.

Msgr. Marella raziskuje vzroke, zakaj evangelizacija Azije v preteklosti ni imela pravega uspeha, ter smatra te vzroke kot politične. V prvem tisočletju krščanske ere je preprečeval pokristjanjenje azijskih narodov predvsem razkol med Rimom in Bizancem, ki je krščanstvo na vzhodu popolnoma ohromil. Tudi veliki misijonski pogon frančiškanov in dominikanov v 13. 14. in 15. stoletju se je zapeščil zaradi žalostnih razmer v zapadni cerkvi. In končno se je tudi mogočni val jezuitskega misijonstva v 16., 17. in 18. stoletju razbil ob kolonialni politiki evropskih držav, ki je šla za osvajanjem azijskega ozemlja.

Pisatelj razgalja sedaj osnovno napako, zaradi katere pokristjanjenje Azije ni rodilo zaželenih sadov: ker je namreč Evropa praktično enačila krščanstvo s svojo kulturo. Pravi strup za pokristjanjenje je bil zapadni nacionalizem, ki je iz vesoljske krščanske vere hotel narediti nacionalno vero. Eni so istovetili katolicizem z latinsko ali mediteransko kulturo, Francozi so se smatrali za najbolj prave katolike, nasprotno pa so bili Italijani mnenja, da je le njihov katolicizem polnovern. Danes vidimo ljudi, ki krščansko kulturo enačijo s tako zvano nordiško ... Tudi Rusi in Poljaki so se imeli za mesijanski narod, ki ima nalogo svetu odkriti edino pravo, »slovansko« krščanstvo. Vse to so — pravi papežev delegat — tako hude herezije, kakor je bila judovska herezija, da se mora svet, če hoče postati Kristusov ali Mesijev, nujno kulturno in politično podrediti Izraelu. In tako je moralo tudi krščanstvo med azijskimi narodi doživeti brodolom, ker je prišlo k njim v določeni ekskluzivni kulturni obleki. Krščanske države pa so evangelij v tem duhu smatrale za orodje, da se širi njihovo politično območje, ki je s kulturo v najbistvenejši zvezi. To je proti duhu evangelija, v katerem Kristus sam ostro oboja judovski verski proselitizem, ki služi le nacionalizmu in njega interesom, ki se po krivici istoveti z božjo stvarjo samo. Božje razodetje in krščansko blagovest je treba najostreje ločiti od vsake svetske kulture, od vsake posebne nacionalne podobe in miselnosti in od vsake politike: ono uči zgolj večno izveličanje človeka in vsega človeštva, in božji kosmos, iz katerega izvira, je združljiv in resnično združen z vsemi osnovnimi naravnimi resnicami, ki jih nahajamo tudi in celó v odlični meri v starih kulturah azijskih narodov. In zato je popolnoma zmotno tudi neko drugo mnenje, ki meni, da je katolištvo v svojem mnenju Kitajcem in Japoncem nedostopno in da zahteva njihovo raznarodanje ali opustitev njihovih dobrih tradicij. Ne! — pravi msgr. Marella — dejstva v našem stoletju dokazujejo ravno nasprotno in kakor so mogli Grki sprejeti krščanstvo, ki je priznavalo resnice Platonovega nauka, tako morejo tudi Japonci brez škode za pozitivne bitne osobine svoje narodne kulture sprejeti krščanstvo.

Knjiga apostolskega delegata na Japonskem nam odkriva zelo važne in uvaževanja vredne probleme.

Zmanjšanje obtoka kovancev

Iz podatkov Narodne banke je razvidno, da se je zadnje mesece obtok kovancev znatno zmanjšal. Velik del kovancev gre v kovnico, kjer bo prekanon in nam je kmalu pričakovati tudi novih kovancev v prometu.

Že v teku lanskega leta se je povprečni obtok kovancev zmanjšal v primeri z letom 1937 od 823 na 790 milijonov din. V tekočem letu pa je nastopilo nadaljnje zmanjšanje. Iz poročila Narodne banke za maj 1939 je razvidno, da je na koncu tega meseca znašal obtok kovancev samo še 713 milijonov din, dočim je še na koncu decembra 1938 znašal 778 milijonov din.

V zvezi s tem zmanjšanjem se je tudi obtok bankovcev bolj povečal, kakor bi bilo pričakovati. Tako se je v teku leta 1939 povečal v prvih petih mesecih nadaljnje zmanjšanje. Iz poročila Narodne banke za maj 1939 je razvidno, da je na koncu tega meseca znašal obtok bankovcev samo še 713 milijonov din, dočim je še na koncu decembra 1938 znašal 778 milijonov din.

Narodna banka izračunava v svojih mesečnih poročilih tudi številke, oziroma indekse razpoložljivih plačilnih sredstev. V te podatke spadajo po njenem mnenju: 1. obveznosti po vidu in obtok bankovcev; 2. obtok kovancev; 3. hran. vloge in 4. čekovni računi Poštne hranilnice. Ta shema se nam ne zdi pravilna. Hranilni vlog v ožjem smislu sploh ne smemo smatrati za plačilna sredstva in zato tudi ne vračunavati v količino plačilnih sredstev. V postev bi prišli kvečjemu tekoči računi denarnih zavodov, ki so tudi lahko plačilna sredstva. V tem smislu se smatrajo za plačilna sredstva tudi čekovne račune Poštne hranilnice. Še en razlog govori najbolj proti temu, da bi se vloge (hranilne in tekoči računi) prštevali k plačilnim sredstvom. Danes je še vedno velik del teh vlog, tudi po uradnem priznanju zamrznjen in se da vnovčiti le z večjim ali manjšim odbitkom od imenske vsote. Tako te vloge sploh ne morejo predstavljati plačilnih sredstev, kar so lahko bile včasih, ko so se tudi hranilne knjižice jemale kot plačilno sredstvo. Zaradi tega nas zavaja lahko tako računanje v veliko zmoto, ker izgleda vsota plačilnih sredstev dejanske veliko večja kot je. Če že hočemo to povedati, bi bilo prav, da se izločijo vloge pri zaščitnih zavodih, kar bi nam dalo točno sliko.

Obrtniška publicistika

Zavod za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI v Ljubljani je po daljšem presledku začel ponovno izdajati mesečnik »Obrtniški glasnik« kot svoje glasilo in izvešje. Po dozdaj izšlih dveh številkah, aprilski in majski, posnemamo, da nameravala biti list publikacija s strokovno vsebino, ki naj obsega članke o tekočih obrtniških zadevah, o obrtnem pospeševanju, o delu zavoda in njegovih tečajih, predvsem pa spremljati potek priprav za letošnji jubilejno razstavo slovenske obrti, ki se bo vršila v oktobru, in o njih obveščati slovensko obrtništvo. V prvih dveh številkah prinaša list poleg drobnih poročil zanimiv daljši epominski članek R. Dostala o prvi obrtni razstavi v Ljubljani leta 1844 ter informativne članke ing. Hladnika o kovinskih obrti, ing. Dorčiča o pohištvenem mizarstvu, Rusa o težavah krojaškega obrta in Knaflja o moški in damski modi za letošnje poletje.

List »Obrtniški glasnik« še tako pridružuje kot strokovni list štirim drugim sedaj izhajajočim obrtniškim listom, od katerih pa je samo »Elektrotehniški vestnik« strokovno glasilo v ožjem pomenu. Ne bi bilo napak, ako ob tej priliki pogledamo nekoliko na razvoj obrtniške publicistike pri nas iz razlogov, ki odkrivajo težave te vrste glasil v slovenskem javnem življenju.

Po poskusu strokovnega glasila, ki ga je v preteklem stoletju izdal pokojni Kunc in je prenehal zaradi pomanjkanja naročnikov in indiferentnosti širše obrtniške javnosti, sta poskusila po daljšem presledku omogočiti izhajanje obrtniškega lista biva voditelja slovenskega obrtništva pasarski mojster Kregar in brivski mojster Franchetti z listom »Slovenski obrtnik«, ki je začel izhajati l. 1906 in istega leta tudi prenehal zaradi pomanjkanja naročnikov. Nadaljnji poskus je bil »Obrtni vestnik«, ki ga je pred svetovno vojno začel izdajati Franchetti, pa ga mogel takoj po vojni leta 1919 oživiti, da izhaja še danes kot glasilo »Zveze obrtnih društev«. Letega leta po vojni je začel izhajati »Jugoslovanski obrtnik« kot glasilo »Jugoslovan obrtne zveze« pod vodstvom Ivana Ogrina. Ta list je v l. 1930 prevzel zborniški Zavod za pospeševanje obrta in ga izdal dve leti kot strokovno glasilo, ki pa se je l. 1932 prekrstil v list »Obrtniški glasnik« do l. 1934 in ga je zavod letos zopet oživil. Razvoj prvotnih obrtniških organizacij je omogočil v letu 1932 ustanovitev lista »Obrtnik« takozvane Pčinanove skupine, ki izhaja še danes, dani neredno, ter lista »Slovenski obrtnik« v l. 1937 kot glasilo Zveze slovenskih obrtnikov.

Iz tega kratkega pregleda bi bilo razvidno, da je onemogočalo razvoj obrtne publicistike pred vojno premajhno število zainteresiranih naročnikov, dočim bi človek po številnih pavojih, še danes izhajajočih listih sodil, da se je v tem pogledu izvršil velik prevrat v miselnju množice slovenskih obrtnikov, ki je omogočil šele pravi razvoj. Podrobni vpogled v vsebino treh listov, ki danes predstavljajo kot glasila tri skupine v slovenskem obrtništvo, pa izpričuje, da omogočuje tri liste le ekupineka idejna razdelitev med slovenskim obrtništvo in da predstavljajo vsi listi mnogo bolj agitacijsko sredstvo posameznih skupin, kakor pa, da bi bila strokovna glasila — kar sicer vsi želijo biti — ali pa stanovski listi najširše obrtniške publike, ki naj bi ji služil kot domača, neobhodno potreben list.

Vsi trije, danes izhajajoči obrtniški listi so torej mnogo bolj obrtnopolitična glasila. Kaj malo je videti izrečnega zanimanja za strokovno glasilo, dasi se potreba po njem prav živo čuti in bi moral podlago za tak list že davno dati razvoj našega strokovnega šolstva obenem s številnim našim strokovnim učiteljstvom. Tu je treba omeniti, da se nekateri naši obrtniki še vedno zadovoljujejo z zamejskimi strokovnimi listi, sicer kvalitetnimi, ki pa vendar ne morejo povsem zadostiti potrebam našega obrtništva, v zadnjem času pa se že kaže zanimanje za strokovna glasila, izhajajoča pri nas v erbsko-hrvaški jezikul V resnici morejo biti važni razlogi, ki bi jih bilo upoštevati, ti, da za izrazito strokovne liste pri nas ne bi danes bilo možno dobiti dovolj številnih, plačujočih naročnikov. Vendar bi se v tem pogledu dalo najti zadovoljujoč izhod s tem, da bi se s podpora prizadevlih ustanov ustanovilo strokovno glasilo za vse rokodelske obrti, ki bi moglo dostojno predstavljati današnjo razvojno etopnjo slovenskega rokodelstva in služiti izobrazbi naraščaj. Naj navedemo vsem naprotujočim razlogom na kljub dejstvo, da izdaja še nekaj let Združenje elektrotehničnih obrtov v Ljubljani samo od sebe, a precejšnjimi gnotnimi žrtvami vsekakor, strokovno glasilo

Gospodarstvo

10 let celjskega mestnega avtobusnega podjetja

Celje, 14. julija.

Te dni poteka 10 let, odkar je »Avtobus mesta Celja« odprl svoji prvi progi v Dobro in Rogaško Slatino.

Že koncem leta 1928. je takratni podžupan g. dr. Ogrizek sprožil zamisel po vzgladu nekaterih sosednjih mest osnovati avtobusni promet. V marcu leta 1929. se je osnoval v občinskem svetu poseben odsek za avtobusni promet. Takoj v začetku pa so se pojavili nasprotniki te zamisli ter so trdili, da nameravano občinsko podjetje ne bo donosalo občini nikake koristi; zahtevali so, da se opusti uvedba avtobusnega prometa. Avtobusni odsek je zaradi tega zainteresiral trgovske kroge in nekatere denarne zavode, podarjajoč, da bodo posredne koristi, večji dotok tujcev in poživljenje trgovine, daleko odtehtale eventualni začetni deficit. Po sporazumu z gospodarskimi krogi se je sestavil statut, ki predvideva novo podjetje z večinsko udeležbo mestne občine, ostalo pa naj bi prispeval privatni kapital. Ta statut »Avtobusa mesta Celja« je bil sprejet dne 24. maja 1929 v seji mestnega sveta z veliko večino glasov. Že 14 dni kasneje je prevzel posle v smislu statuta izvoljeni upravni odbor novega podjetja pod predsedstvom dr. Ogrizka in prišel takoj z delom. Prvi upravni odbor so tvorili sledeči gospodje: dr. Ogrizek Anton, predsednik, Posavec Andrej, podpredsednik, Burger Franc, Cestnik Anton, Fazarine Anton, Možina Janko, Prekoršek Ivan, Ravnikar Ivan in Rebeuschegg Franc.

Kmalu nato v začetku meseca julija je bil nabavljen prvi voz in z njim je bila 10. julija prva poizkusna vožnja v Dobro in Rogaško Slatino. Redni progi v ti dve zdravilišči pa sta bili odprti dne 26. julija, istočasno pa tudi proga skozi Savinjsko dolino do Vranskega. V avgustu istega leta je bil nabavljen drugi voz in z njim omogočena proga v Ljubčno in Dramlje. Koncem istega leta sta prispela še dva voza, ki sta takoj začela obratovati do Sv. Petra pod Sv. gorami, Podrede in Mozirja. Nagel razvoj podjetja se je nadaljeval tudi v letu 1930., ko je bilo nabavljenih 5 vozov in z njimi uresničen ves prvotni načrt, t. j. razen obstoječih uvesti še proge v zgornjo Savinjsko do Logarske doline, po Zdrski dolini do Gornjega grada, do Rečice, v Soštanj in v Rimske Toplice. Seveda so se še isto leto in naslednje nekatere proge pokazale kot premalo donosne ter so se ukinile (Soštanj, Dramlje, Gornji grad), ali pa so se skrajšale tako, da so vozili avtobusi namesto do Rogaske Slatine le do St. Jurija, namesto do Rečice do Mozirja in namesto v Rimske Toplice le do Laškega.

Ta lepi razvoj je namah pretrgala katastrofa dne 9. decembra 1931 v Medlogu pri Celju, ko je v gosti megli na nezavarovanem železniškem prehodu zavozila lokomotiva savinjskega vlaka v polno zaseden avtobus, namenjen na Vransko. 13 smrtnih žrtev in več ranjenih ter velika materialna škoda so bile posledice usodnega trčenja, ki je bilo dolgo ena najhujših avtobusnih nesreč v Evropi sploh, in je obremenila podjetje za nad 900.000 din.

Naslednja leta so bila za podjetje posebno težka. Država je uvedla visoke takse na vozarino, tudi ostale javne davjave so bile od dne do dne višje. Poškodovancem in svojem žrtev nesreče v Medlogu so se morale izplačevati velike odškodnine, zaradi splošne gospodarske krize pa je začel istočasno padati promet tako, da je bilo težko z vedno manjšimi dohodki kriti izredno zvišane izdatke. V letih 1934. in 1935. je kriza prispela do vrhunca. Zaradi nerentabilnosti je bila ukinjena proga do Vranskega, na zahtevo železniške uprave pa proga do Laškega. Izvesti je bilo treba delno redukcijo osebja in plač, da so se tako mogli znižati upravni stroški. Na razpolago ni bilo niti potrebne gotovine za nabavo goriva in rezervnih delov, kaj šele za že potrebno obnavljanje voznega parka.

Kazalo je, da stoji avtobusno podjetje tik pred likvidacijo. Le misel, kaj bi Celje izgubilo z ukinovitvijo vpeljanih prog ter, da bi po odprudi vilit ostala mestni občini velika izguba, je obvarovala upravni odbor pred tem usodnim sklepom in podjetje je živilarilo naprej. Le neznan ojašanje je prineslo leto 1935., ker je državna uprava uvidela, da bi s prehudimi jav-

nimi bremenii uničila ves avtobusni promet v državi.

Konec leta 1935. je vodstvo podjetja prevzel sedanji upravni odbor s predsednikom g. Antonom Fazarincem na čelu, ki je prijel takoj energično za delo. Izdelal je potrebni sanacijski načrt, smatrajoč pri tem za najnujnejše zamenjati postopoma stare neekonomične vozove za nove na pogon z plinskim oljem (nafto), pri katerih je znašal prihranek na pogonskih stroških ca 85%. Podjetje je že v letu 1936. nabavilo 2 nova vozova ter pri tem doseglo zelo ugodne plačilne pogoje. Naslednje leto se je spopolnjevanje vozovnega parka nadaljevalo z nabavo avtokara, ki naj bi služil predvsem za izletniške vožnje ter z izdelavo novega motorja na pogon z nafto v enega izmed starih, toda na novo prekaroseriranih vozov.

Lani se je za progo v Dobro uredil nov 41 sedežni avtobus, za Logarsko dolino pa prekaroseriralo starejši vozilo. Istočasno je podjetje začelo misliti kam s starimi vozili, ki so po nabavi novih stali brez haska v garaži. Kmalu se je posrečilo dva voza ugodno odprodati, eden pa se je preuredil v moderen furgon.

V začetku tega leta sta se končno nabavila še dva nova vozova, enega starega pa prevzame mestna občina za svoje potrebe. Novonabavljena avtobusa sta bila kupljena kot onadva v letu 1936. na ugodno obročno odplačevanje, podjetje pa si je pridržalo možnost, da eventualno plača vozove takoli.

Današnji vozovni park tvori 13 vozov, od teh 7 na pogon z nafto, število sedežev znaša 326 ter se je napram letu 1930. podvojilo. Vozovi na nafto so prevzeli

leta	1936	1937	1938
22%	52%	68%	

vse kilometraže. Ta odstotek bo letos še znatno višji.

Posebno pažno je posvečalo podjetje razvoju izletniških voženj v tu- in inozemstvo. Njih donos se je v letu 1938. dvignil za 650% napram onemu iz leta 1930. in tvori sedaj že skoro četrtino donosa celokupne vozarine. Ves razvoj v številkah kaže priložena statistična razpredelnica.

Ureditev vozovnega parka je rodila sočasno novo potrebo, zgraditev modernih garaž. Prvotni namen odkupiti Kulichovo posestvo in zgraditi tam garažo se ni realiziral, ker bi to podjetje preobčutno bremenilo. Zato se je odkupil potreben svet meščansko-oskrbovalnega sklada na Sp. Lanovžu. Obstoječa poslopja so se skoro popolnoma podrla in na njih mesto se je dvignila nova stavba, razdeljena na več oddelkov. Poleg velikega centralnega prostora za garaziranje vozov se nahaja moderna mehanična delavnica, prvotno opremljena z novimi stroji in visečim, premičnim dvigalom, ki more dvigniti cel avtobus. Shramba za bencin, plinsko in mazilino olje je povsem ločeno od ostalih prostorov. Istotako je ločen oddelek za furgon in pa kurilnica, od koder se centralno ogreva vsa stavba. Prezidava, moderniziranje in oprema je stala z zakupom zemljišča vred ca 600.000 din.

Celotne investicije v zadnjih 3 letih znašajo 2.200.000 din, pri tem pa je važno ugotoviti, da se je podjetje zadolžilo le za toliko, kolikor znašajo investicijski stroški nove garaže. Poleg tega je sedaj podjetju možno imeti na zalogi potrebne rezervne dele tako, da nikdar ni kakšen vzob defektu za daljši čas onesposobljen za promet.

Mestni avtobus je v času svojega obstoja dokazal, da je celjskemu prebivalstvu vseh stanov neobhodno potreben faktor, potreben je pa še bolj bližnji in daljni okolici ter bi bil n. pr. šmarsko-kozjanski okraj brez redne avtobusne zveze gospodarsko odrezan od našega Celja. Ne precenljive usluge je mestni avtobus storil tudi tujkemu prometu. Pionirji dotoka tujcev v Logarsko dolino so bili baš novi avtobusi in ta romantična dolina bi bila brez te avtobusne zveze še vedno skrit biser. Tudi šrom naše države in inozemstva nzano zdravilišče Dobro oskrbuje naš mestni avtobus promet z velikimi in elegantnimi avtobusi, ki se jih potniki radi poslužujejo, kajti vselej in povsod se posveča pažna udobnosti potujočega občinstva ter se pazi na to, da se promet razvija hitro, varno in brezhibno.

Upajamo, da bo tudi v bodoče naklonjena podjetju sreča in da bo šel razvoj v pravcu zadnjega časa naprej.

Danes zadnjikrat!

Barbara Stanwick

John Boles

STELLA DALLAS

KINO UNION

Telefon 22-21

Predstavi ob 16 in 19

Vprašanje poslovnih rezerv pri dobrotelnih ustanovah. Zavarovalni svet je na svoji zadnji seji pretresal vprašanje noveliranja pravilnika o tvorbi poslovnih rezerv pri humanitarnih ustanovah, ki je bil sprejet lani decembra. Računati je, da bodo nekatere odredbe tega pravilnika izpremenjene, kar je popolnoma pravilno. Zlasti gre pri tem za stanoveke sklade in pomožno zavarovanje, ki naj bi dobili veliko blažje odredbe. Nadalje se namerava sprejeti tudi pravilnik o plašmanju sredstev delniških družb, kjer bo tudi kontrola zmanjšana.

Podpora Hmeljarski zadrugi v Zalcu. Ministrstvo za kmetijstvo je odobrilo banki upravi v Ljubljani kredit v znesku 30.000 din kot podpore Hmeljarski zadrugi za nabavo brizgalen, nadalje 19.500 din Hmeljarski zadrugi v Bačkem Petrovcu.

Kultura bombaža v naši državi. Po podatkih ministrstva za kmetijstvo je bilo letos posejaneja v Južni Srbiji znatno več bombaža kot lani. Skupna posejana površina je letos dosegla že 5.600 ha. Stanje je letos znatno boljše kot je bilo lani v istem času.

Klavična družba, Belgrad. Glavnica 1.25, bilančna vsota 22.0, brutodonos 0.8, izguba 0.1, izguba iz prejšnjih let 0.2.

Preklid likvidacije. Illyria, trgavska d. d. v Zagrebu aklicuje izredno skupščino delničarjev za 28. julij v Zagrebu ter bo na tej skupščini predlagana ustavev likvidacije in povišanje delniške glavnice.

»Elektrotehniški vestnik«. ki izpričuje na eni strani hvalevredno zavest te stroke, na drugi strani pa tudi potrebo te stroke po lastnem strokovnem listu, če se list vzdržeje in redno izhaja.

Za zdaj nezadovoljive okoliščine še ne opravičujejo pomanjkanja reprezentativnega strokovnega glasila slovenskega obrtništva. Treba bo tem bolj pripraviti potrebno vzdušje, da se naj v strokovnem pogledu najdejo vsi slovenski obrtniki na isti poti in istih mišli. Ako bo to naloga oživljenega »Obrtniškega glasnika«, mu moramo pač želeli uspehi.

Borze

14. julija.

Denar

Angleški funt 258.—
Nemški čeki 14.30

V zasebnem kliringu so ostali nemški čeki nespremenjeni na 14.30. Za konec oktobra so v Zagrebu beležili 14.25 bl.

Praga je beležila v Belgradu 151 denar. Devizni promet je znašal na zagrebški borzi 4367.990 din. Na belgrajski borzi je bilo prometa v efektih 700.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaj:

London 1 funt	206.05—206.25
Pariz 100 frankov	116.35—118.65
Newyork 100 dolarjev	4383.00—4443.00
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.00
Milan-Trst 100 lir	231.85—234.95
Praga 100 kron	150.50—152.00
Amsterdam 100 goldinarjev	2340.00—2378.00
Berlin 100 mark	1771.12—1788.88
Bruselj 100 belg	747.25—759.25

Ljubljana — Svoobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.84—147.14
Newyork 100 dolarjev	5458.35—5518.35
Zeneva 100 frankov	1237.47—1247.47
Amsterdam 100 goldinarjev	2911.98—2949.98
Bruselj 100 belg	292.89—941.89

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
----------------	-------------

Zagreb — Zasebni kliring:

Solun 1 drahma	31 blago
----------------	----------

Belgrad — Zasebni kliring:

Praga 100 kron	151 denar
Solun 1 drahma	31 blago

Curih. Belgrad 10, Pariz 11.75, London 20.75, Newyork 443.50, Bruselj 75.325, Milan 23.34, Amsterdam 235.85, Berlin 178, Stockholm 106.975, Oslo 104.35, Kopenhagen 92.70, Sofija 540, Praga 15.125, Varšava 83.50, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.16, Buenos-Aires 102.625.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 465—469

v Zagrebu 465—469

v Belgradu 466—467

Ljubljana. Državni papirji: 7% inv. pos. 99.50 do 101.50, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 465—469, begl. obv. 85—89, dalm. agrarji 85.50 do 86.50, 8% Bler. pos. 101—102, 7% Bler. pos. 94 do 95, 7% pos. DHB 100—101, 7% stab. pos. 100 do 101. — Delnice: Narodna banka 7400—7500, Trboveljska 172—177.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 99.50 do 100.50, agrarji 61—63, vojna škoda promptna 465—469, begl. obv. 86.50—87.50, dalm. agrarji 84 do 85, 4% sev. agrarji 59.75—60.75, 6% sum. obv. 81.50—82.50, 8% Bler. pos. 101—101.50, 7% Bler. pos. 94.25—94.50, 7% pos. DHB 99.50 den., 7% stab. pos. 99—100.50. — Delnice: Narodna banka: 7400 den., Priv. agrarna banka 210 den., Trboveljska 170.50—173, Gutmann 39 bl., Sladk. tov. Osijek 80 den., Osj. livarna 150—162, Jad. plova 320—350.

Belgrad. Državni papirji: agrarji 62.25—62.75, vojna škoda promptna 466—467 (465.50), za konec julija 466—467, za konec avgusta 465—466, begl. obv. 87—87.25 (87.25), dalm. agrarji 84.75—85.25, 4% sev. agrarji 60—60.50, 6% sum. obv. 82—83 (83.25, 81.50), 7% Bler. pos. 94—94.50, 7% pos. DHB 100 den. (100.50). — Delnice: Nar. banka 7400—7500, Priv. agr. banka 211—211.50 (drobni komadi).

Žitni trg

Novi sad. Vse nespremenjeno. Tendence nespremenjene. Promet srednji.

Sombor. Pšenica: bač, srem., bač. okol. Novi Sad, okol. Sombor, gor. bač. 147—149, slav. 148—150, juž. ban., gor. ban. 147—149, bač. ladja Kanal in Tisa 152—155, bač. ladja Begej 153—155, bač. Tisa vlačilec I. in II. 154—156, bač. ladja Dunav 153—155. — Oves: bač., srem., slav. 140 do 142. — Riž: bač. 130—132.50. — Ječmen: bač. okolica Sombor, srem. 140—142.50. — Korusa: bač. prompt 117—119. — Otrobi: bač. juta vreče 105—107, srem. 103—105. — Fižol: bač. beli 2% 290—295. — Tendence nespremenjene. Promet 100 vagonov.

Živinski sejmi

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Ljubljani (mesto) dne 6. julija t. l. Voli I. vrste 5.50—6, II. 5—5.50, III. 4—4.50, telice I. vrste 5.50—6, II. 5—5.50, III. 4—4.50; krave I. vrste 4—4.50, II. 3.50 do 4, III. 2.50—3; teleta I. vrste 6.50—7, II. 6—6.50; prašiči domači špeharji 9—9.50, prašiči sremški špeharji 10—11, prašiči pršutarji 8—8.50 za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 12, zadnji del 14, II. vrste prednji del 10, zadnji del 12, III. vrste prednji del 8, zadnji del 10; svinjina 15—16, slanina 15—17, evinješka mast 20—22, čisti med 18—22, goveje surove kože 12, telečje surove kože 16, svinjske surove kože 11 za 1 kg. — Pšenica 190—210, ječmen 195—200, riž 195—220, oves 195—230, korusa 160—185, fižol 360—400, krompir novi 60, jabolka I. vrste 1000, II. 800, hruške I. vrste 800, II. 600, III. 400; pšenična moka 325, korusna moka 240, ajdova moka 450 za 100 kg. — Drva 75—90 za 1 m³, jarka 0.65—0.75 za 1 komad, mleko 2—2.25 za liter, surovo maslo 22—36 za 1 kg. — Navadno mešano vino v gostilnah 8—10 za l, finejše sortirano vino 12—18 za l.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v okraju Maribor, desni breg, dne 8. julija t. l. Voli I. vrste 5.50, II. 4, III. 3, telice I. vrste 4.50, II. 4, III. 3, krave I. vrste 4, II. 3, III. 2.50, teleta I. vrste 7, II. 5, prašiči špeharji 8, prašiči pršutarji 6.50 za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 10, zadnji del 12, II. vrste prednji del 8, zadnji del 10, III. vrste prednji del 6, zadnji del 8, svinjina 16, slanina 12—15, svinjska mast 18, čisti med 20, goveje surove kože 8, telečje surove kože 12, evinješke surove kože 1 za 1 kg. — Pšenica 175, ječmen 150, riž 175, oves 150, korusa 150, fižol 200—300, krompir 200, seno 60, slama 30, hruške II. vrste 200, pšenična moka 325, korusna moka 200, ajdova 250 za 100 kg. — Drva 80 za 1 m³, jarka 0.50 za 1 komad, mleko 2 za l, surovo maslo 36 za 1 kg. — Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4—6 za l, finejše staro sortirano vino pri vinogradnikih 9 za liter.

Ob višku tujskoprometne sezone:

Na počitnice, na počitnice ...

Ljubljana, v juliju 1939.

Z veseljem so zagrabil za nahrbtnike in popotne palice

Smo že sredi najlepših poletnih mesecev in komaj za nekaj vatlov od takozvanih »pasjih dni«. Gorje tistemu, ki mora v teh dneh ostajati ves dan v uradu ali pa v obratu... Kar gagnil bi od vročine, če bi se to ne slišalo tako preveč »pretirano« ali pa celo častnikarsko. Toda še nekaj se nas je usmili in so zato nešteti le z veseljem zagrabil za nahrbtnik ali pa za težko popotno palico. Pravijo, da je tudi politika — tista huda in usodna — odšla na počitnice. Koliko jih je bilo, ki so mislili, da morajo biti tako okoskrbnjeni, se hudo zbat in ostati doma za zapečkom in čakati na tisto, kaj šele bo. Kdor je tokrat rajši verjel raznim mednarodnim vremenoskazom, se je zmotil; mnogo boljše je odrezal tisti, ki je odšel na počitnice brž ko mu je bilo dano ali pa usojeno. Izrazil je pri tem tisto velenjeno ugodnost, ki vlada po naših številnih letoviščih in kopališčih: v predsezoni vse skoraj za 50% ceneje, poleg tega pa še možnost popusta vseh cen, če bi bolnik ali pa letovišar ostal v letoviškem kraju vsaj 10 dni.

Na žalost imamo ravno med nami največ takih, ki morajo računati z vsemi takimi ugodnostmi. Hvala Bogu je naša dežela polna prelepih in slavnih zdravilišč in letovišč. Počitek in zdravje so kar lepo ob vseh glavnih prometnih žilah in je zato dostop do njih zelo lahek. Približno v enaki meri so te dobrote razdeljene tudi na Kranjsko in Štajersko in vsaj v tem oziru torej ne more biti preveč tekme ali pa konkurence.

Imamo mnogo zdravilišč in letovišč

Ker je torej teh krajev vse polno ob progah, se je letos železniško ravnateljstvo — to dela že nekaj let — spomnilo vseh teh iskalcev zdravja po naših zdraviliščih in prisodilo nekaterim vlakom kar direktne vozove iz Ljubljane. Tako vozijo direktni vozovi pri osebnih vlakih iz Ljubljane do Rogaške Slatine, oziroma Rogatec in iz Ljubljane do Slatine Radenci oziroma Gornje Radgone. Prav tako vozi pri osebnem vlakom na Dolenjsko poseben voz v Stražo—Toplice. Dnevni brzovlak pa se poleti ustavlja v Rimskih Toplicah in v Laškem, pa tudi v Grobelnem. Narava pa se nas je z raznimi zdravilišči in kopališči tudi tako usmili, da ima za vse bolniki kar okoli sebe vse polno lepih in znamenitih okrevališč. Vodita pač Rogaška Slatina in Slatina Radenci, prav tako pa so slavnata tudi kopališča v Laškem, Rimskih Toplicah, v Dobrni, v Dolenjskih Toplicah, v Čateških Toplicah, v Mediji-Iz-lakah. Kdor pa še v teh zdraviliščih ne bo mogel najti možnosti za olajšanje svojih težav, bo pač rad krenil malo dalje tja proti Topuskemu, ki je prav tako dobro kakor slavno znano kopališče v Abanu v Italiji ali pa dalje proti jugu v nova znamenita srbska kopališča.

Sedanjí čas pa ne srka samo notranjih sokov zdravja in ne izžirava samo posameznih organov. Največ je pač tistih, na katere se je življenje vleglo z vso hudobijo in zahrbtnostjo in tisti tožijo, da trpe zaradi različnih oblik živčnih bolezni. Živci niso več tiste strune, ki bi enakomerno in blažljivo pele zmeraj enako uravnovešeno pesem o življenju, ki je lepo, ampak so verige, ki človeka zvijajo iz najjasnejših in najtemnejših oblik zavesti in črnogledosti. V človeku ni več tistega zdravega pogleda na življenje, nikjer ni več tistih širokih, brezbrežnih obzorij, polnih zmernih možnosti za tistega, ki še veruje v svojo nezlomljivo moč.

Take nam sedaj vlaki odvažajo največ proti Gorenjski, na svež zrak, na planine in na zelene višinske poljane. Tam se še lahko oko pomiri, pljuča še lahko zadihajo z vse krepostjo in tod

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« gretke vode, zavžite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Jubilejno romanje na Sveto goro pri Gorici

Letos se obhaja četrta stoletnica, odkar se je Mati božja prikazala pastirici Uršuli Ferligoj vrh Skalnice (danesnja Svete gore) pri Gorici. Ta jubilej se bo vse leto obhajal najsvetaneje. Verniki iz ljubljanske škofije so vsa štiri stoletja radi hodili na božjo pot k Mariji na Sveti Gori. Med svetovno vojno je bila Ljubljana srečno pribežališče Marije, begunka s Svete Gore. Zaradi tega nameravamo prirediti posebno jubilejno romanje na Sv. Goro. Ker nudijo v tem letu cerkvene in svetne oblasti v Gorici romarjem izredne ugodnosti, stroški ne bodo veliki.

† Gregorij, škof.

SPORED

Romanje bo dvakrat zaporedoma: 19.—20. avgusta ter 26.—27. avgusta. Obakrat se ga udeležijo prevz. g. škof. dr. Gregorij Rožman sam, ki bo imel pri tej priliki v svetogorskem svetišču pridige in sv. mašo.

Prvo romanje (19.—20. avgusta) bo v dveh skupinah:

Prva skupina se bo odpeljala iz Ljubljane v soboto nekaj čez deveto uro zjutraj s posebnim vlakom čez Rakek v Trst in odtod v Gorico; v Ljubljano se bo vrnila v nedeljo ob 18.10, tako da bodo lahko romarji z večernimi vlaki odpotovali v vse smeri.

Vsi potni stroški iz Ljubljane v Trst in Gorico ter nazaj (všteviti tudi potni list, vožnjo z ladjo po morju in vožnjo z avtobusom na Sveto Goro ter nazaj) znašajo 111.50 din; iz drugih krajev pa seveda sorazmerno toliko več, oz. manj, kakor so pač ti kraji od Gorice oddaljeni. Doplačilo za preprosto hrano znaša 25 din; za boljše pa 55 din. Prenočišče na postelji stane 20 din.

Druga skupina (Gorenjci, ki si ne nameravajo ogledati Trsta), potuje z osebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 11.43 (iz Kranja ob 12.40, z

ali tam se še utrne lep spomin na vse, kar je bilo, obenem pa se izmeri še kak lep račun za bodočnost.

Kdor je že žrtve zavratne bolezni v sebi, mu bo naš gorenjski zrak prav toliko pomagal kot pa vsa slavnata višinska zdravilišča v tujini. Gorenjska je zmeraj lepše urejena, promet je v polnem razvoju reorganizacije in tujskoprometna industrija cvete tako, da kar sama dokazuje, da se ljudje zavedajo, kaj pomeni zanje redni vsakoletni dotok tujcev in izletnikov.

Pa še morje nas vabi

Še srečnejši pa bodo skorajda tisti, ki lahko odidejo za nekaj dni na morje. Mladina je v zadnjih letih vzljubila morje tako, da je že skorajda prešlo v tradicijo, da mora vsak dijak v gotovi dobi prepotovati vso našo obalo. Sonce izpije vse kralje bolezni in kdor ga vzdriži eno počitniško sezono, se bo trdno zavaroval pred zavratnostmi zime in jeseni.

Koder bomo hodili, nas bo spremljal korak mladine, ki si zna počitnice najlepše organizirati ter si jih ustvariti skoraj iz nič. Nekaj kovačev od dobre marnice in še nekaj povrh od skrbne tetke — pa je že najlepši načrt za počitnice na mizi. Oblasti so se ravno te mladine najlepše spomnile; dale so jim razne ugodnosti. Tudi zabavna pobuda je prispevala in tako je danes po mestih vsakemu dijak ali dijakinja, ki je malo bolj okretna, možno oditi na lepe počitnice. Res je, počitnice so drage in tudi nevarne. Toda številne organizacije in mladinske ustanove so vsi stran hvalavredno zajele s prave socialne strani: mestni socialni uradi, ženska društva, rodoljubne organizacije iz svojih dohodkov krijejo tisto, kar mlado srce ne more preprostiti s svojo pridnostjo in vsiljivostjo. Če je nabrani znesek premajhen, pa se počitnice potrebno bitje obrne s kratko prošnjo na to ali ono ustanovo. Odgovor je čisto ugoden; poleg denarne pomoči pa se počitniškim kolonijam preskrbi še primerno nadzorstvo, da lahko pride otrok nazaj ne samo telesno spočit, ampak tudi duhovno odpornejši in samozavestnejši. Ob morju imamo danes že vse polno slovenskih počitniških domov za našo mladino, med godzovi in jasami po Gorenjskem pa že sijajo številni beli šotori in pripovedujejo o svoji neizmerni sreči v temnem krogu in v varstvu najmočnejših naših velikanov.

Kaj vse je za mejo

Spomniti pa se moramo tudi tistih, ki niso več redki, ki odhajajo na počitnice za mejo. V tujini je vse polno vabljivosti za mladino, ki še največ prehodi koristno tedaj, ko ima najmanj denarja v žepu. Za mladino izgubi tujina ves čar in vso vsebino, ko je treba odhajati tja za mejo s polnim žepom drobiža. Ni več tistega lepega strahu, ni več tiste drznosti in ni več prave radovednosti. Bogata mladina odnaša v tujino zastonj svoj denar!

Pač pa postane položaj resnejši za tiste, ki menijo, da so doma že vse videli in da jim zato samo tujina lahko še kaj pove, da jih lahko samo tuj blesk razveseli in odpočije. Taki bodo odšli v najbližja lepa letovišča onstran meje, v Opatijo, v Gradež, v Benetke, dalje pa že malokdo. Kdo bi zašel recimo v Riccione, v Viareggio itd. V teh letoviščih poletna sezona mnogo pomeni. Pač pa je mirneje na Capriju, v kopališčih južno od Neaplja ali pa na francoski revier, kjer sedaj ni več sezone. Pač pa je v Franciji sedaj sezona na višku v Touquet-jux. v Deauvilleu, Trouvilleu, Paris-Plage, v Dinanu in Dinardu. Skoraj si ne moremo misliti naših letoviščarjev tam drugače kakor kot zastopnike višjih plasti, zastopnike našega pojmovanja o družbeni aristokraciji. Kdor čuti v sebi take zmožnosti, naj gre tja — sam sebi in nam bo koristil, če bo menil, da je to zanj že čisto naravno in da ga ne zavaja od njegove utrjene poti. Pozabili pa ne sme doma prav mnogo, mnogo denarja in brihtnega sporazuma z deviznimi predpisi.

Tistim pa, ki ne gredo nikamor

Nad vsem tem pa ledbi nad nami vsemi zmeraj isto vprašanje: ali bomo resnično drugod tako sproščeni, da si bomo nabrali vsaj nekaj življenjskega veselja, ki je predpogoj vsakega zdravja. Strogo vzeto je vendarle pri nas še zelo mnogo ljudi, ki na počitnice ne odhajajo, ker ne

morejo in ne smejo. Kdo bo zanje poskrbel za zdravje in počitek? Kje bodo iskali virov za svoje zrahljano zdravje?

Pa tudi med tistimi, ki bodo odhajali na počitnice, bo mnogo takih, ki se bodo vrnili še bolj izžrpani kot pa so krenili na pot. Pretiranost bo marsikomu narekovala odhod v predrago letovišče, češ da se je treba pokazati pred sosedi in znanci. Nato pa bo tesna, nezdrava, drago plačana sobica v letoviščarju ali letoviščarki ubila še tisto zavest lepega okolja, ki ima poslej za takega letoviščarja samo to lastnost, da je mnogo predrago plačano in da stroški daleč presegajo premoženjske sposobnosti. In v mesto se vrne tak letovišar nesrečnejši kot pa je krenil na pot.

Mesta v Sloveniji še niso prevelika. Mestnih letoviščarjev torej ne bo še mnogo. V velika industrijska središča pa se še mnogo delavcev in uslužbencev dovaža z vlaki iz svojih vasi ali pa podeželskih naselbin. Vsi ti imajo tudi po zakonu pravico na svoj delež letnega dopusta. Vsakdo ga bo in ga tudi mora izrabiti. Vendar pa ni treba zmeraj kreniti na dolgo pot samo zato, ker se ponekod širi neko pretirano in nezdravo športno razpoloženje. Zato si vzemimo pred oči samo tole sliko iz ene gorenjskih vasi:

V sredini vasi stoji preprosta nizka hiša z velikim vrtom. Mimo dirjajo vozovi in avtomobili z izletniki. Na sredi vrta pred hišo pa stoji redno vsako nedeljo trije kodrasti malčki, žare v soncu in mahajo tujcem v pozdrav. Tujci so veseli in mahajo nazaj in marsikdo vzklizne: glejte, kako so lepi malčki srečni pred svojo majhno hišico. Vsega imajo v svojem vrtu, samo na cesto jih še ne puste, na to prašno cesto, da bi se tam igrali in tam odzdravljali. Toda zakaj: mamica se boji zanje, da jih ne bi prehud promet povozil ali pomandral.

Prav tako bo zdaj v velikem v marsikaterem izmed naših domov. Vse bo hlepelo po večjih izletih in zavidali odhod drugih v bogata letovišča. Okoli naših preprostih domov pa bodo raztegnjene v sonce samevale poljane in vrtovi. Pa je zanje problem sreče prav isti kot za tiste malčke, ki se še ne zavedajo lepega okolja okoli sebe. Zgrabite za lepoto in srečo pri sebi in v najbližji okolici, pa boste dosegli zdravje in srečo, ki ga najbogatejše zdravilišče ali letovišče ne more dati!

Lepa proslava francoskega narodnega praznika v Ljubljani

Ljubljana, 14. julija.

Danes smo tudi v Ljubljani proslavili pomemben praznik francoskega naroda. Danes je 150 let od tedaj, ko je pariško meščanstvo napadlo proslulo trdnjavo v središču Pariza — Bastillo in jo porušilo. Ta dan si je francoski narod izbral za svoj narodni praznik in tudi med nami smo ga danes slovesno proslavili.

Pred Napoleonovim in Vodnikovim spomenikom

V Ljubljani imamo dva krasna spomenika, ki sta v zvezi s francosko zgodovino: Napoleonov spomenik in pa spomenik pesniku Valentinu Vodniku. Dopoldne ob 9.30 se je namestnik francoske konzula v Ljubljani g. Llasera skupno s tajnikom konzulata prof. Detelo odpeljal pred Napoleonov spomenik, kjer je položil krasen venec. Svečanosti so se udeležili zastopniki ban, uprave načelnik dr. Trstenjak, v imenu mestne občine podžupan dr. Vladimir Ravnihar, zastopnik divizionarja polkovnik Germatovski, za Francoski institut prof. Jaklič in za francosko kolonijo ravnatelj TPD Juillard.

Po tej svečanosti so se vsi odpeljali pred spomenik pesnika Valentina Vodnika, kjer so prvega našemu pesniku položili lep šopek rož s trobojcnico.

Ravnatelj Gračnar - časni občan Rog. Slatine

Rog. Slatina, 12. julija.

V nedeljo dopoldne je bila v verandi hotela »Občinski dom« v Rogaški Slatini seja občinskega odbora tukajšnje občine. Na tej seji je bil sedanjí upravnik zdravilišča g. Ivan Gračnar izvoljen soglasno za častnega občana. Ker je to za bližnjo in daljno okolico pomemben dogodek, je prav, da se tega tudi v javnosti spomnimo.

G. upravnik Gračnar je prišel v Rogaško Slatino pred dobrimi štirimi leti. Takoj je uvidel, da bo potrebno ogromnega dela za boljši napredek našega svetovnega znanega zdravilišča in je prišel z vso vneto z de'om za obnovitev in izpopolnitev istega. V tem kratkem času je bilo izvršenih toliko novih del, da sme g. upravnik s ponosom in prijetno zavestjo zreti na to kratko dobo, kajti storil je več, kot pa je bil storiti dolžan.

Naj navedemo iz te dobe samo nekatere pomembnejše pridobitve za Rogaško Slatino. Najprej se je pričela Rogaška Slatina popravljati in asfaltirati hanovinska cesta, ki je bila v zelo žalostnem stanju. Hotel »Aleksandrov dom«, ki ima menda najlepšo lego v Rogaški Slatini, je bil temeljito prenovljen in današnjim zahtevam tujskega prometa prilagojen. Zelo velika atrakcija je tudi krasno popolnoma preurejeno igralno kopališče, ki je eno najlepših v državi. Krona njegovega dela pa je v zelo kratki dobi zgrajen novi hotel »Jugoslovanski kralje«, ki ima 85 najmodernejše urejenih sob, v prtiliču pa dijetno kuhinjo, ki je po sodbi vseh gostov prvovredna. Tudi kopališče Styria je prenovljeno, v bližnji bodočnosti pa bodo modernizirana v okviru možnih kreditov še druga kopališča in zgradbe. Zelo velika njegova zasluga je tudi združenje zdravilišče s okoljsko občino, kar so tako dolgo preprečevali v bivši Avstriji domači nemurji, pozneje pa peščica oblastnih klovnov zvanih nacionalistov.

V zvezi z gornjimi navedbami ne moremo dovolj poudariti, kako zelo je razvoj in napredek zdravilišča pomemben za gospodarski obstoj cele naše občine, pa tudi širše okolice. Saj je treba upoštevati, koliko ljudi je zaposlenih v Rogaški Slatini, posredno korist pa imajo tudi obrtniki,

Veselite se

tako so izdatna, poceni in varčna v uporabi:

ELIDA MILA

Slavosni sprejem na konzulatu

Ob 11 pa je bila na francoskem konzulatu slovesna recepcija, ki jo je obiskalo najodličnejše ljubljansko občinstvo. Med prvimi je prišel g. pomočnik bana dr. Stanko Majcen, knezoškof ljubljanski dr. Gregorij Rožman, poveljnik dravske divizijske oblasti divizijski general Stefanovič v spremstvu načelnika štaba dravske divizijske oblasti, v imenu univerze je prišel prorektor dr. Kušej z dekanom pravne fakultete dr. Viktorjem Koršcem; prišli so nato še italijanski generalni konzul Guerini Maraldi, nemški konzul dr. Bernhard, poljski konzul vseuč. prof. dr. Stele, za Francoski institut njegov predsednik pesnik Oton Zupančič s člani odbora, podžupan mesta Ljubljane dr. Vladimir Ravnihar, predsednika apelacijskega sodišča je zastopal dr. Strasser, zbornico za TOI je zastopal dr. Pless, predsednik OUZD inž. Jože Sodja, v imenu Prosvetne zveze in fantovske organizacije ZFO ravnatelj učiteljskega profesor Fran Prijatelj, za uredništvo »Slovenec« prišel urednik dr. Alojzij Kuhar, za Zdravniško Zbornico primarij dr. Minar, dalje več vseučiliških profesorjev in zastopnic našega ženstva.

Recepcija se je v prijetnem razgovoru ob odlični gostoljubnosti g. konzula zavlekla dolgo čez poldne.

trgovci in kmetje. Ob tej priliki lahko navedemo, da je imel g. ravnatelj Gračnar v prvi vrsti pred oči koristi našega prebivalstva. Bil je tudi naš občinski upravi s pametnimi nasveti vedno na razpolago.

Vemo sicer, da ne pričakuje kakega posebnega priznanja, ker mu je glavno zadovoljenje uspeh pri delu, a občina je storila le svojo dolžnost, ko mu je dala vsaj majhno priznanje za njegovo delo. Zelimo vsa, da bi še dolgo ostal med nami in da bi bilo njegovo delovanje tudi vnaprej kronano z željenimi uspehi.

30 let zvestega službovanja

Danes poteče 30 let, kar je Nežka Kumer stopila 15. julija 1909 na sončni Prihoj v k svojem stricu č. g. Karlu Kumerju kot gospodinja v službo. Novo življenje in blagostanje je z njo prišlo takrat v župnišče na Prihoju. Pridna in skrbna kot mrvlja, vedno postojljiva, a pri vsem tem polna smeha, to je naša Nežka. Nešteto revežev jo pozna.

Poznajo jo pa kot skrbno gospodinjko tudi vsi oni, ki so bili kdaj gostje gostoljubne mize njegove strice č. g. Karla. Danes, ko obhaja svoj 30 letni jubilej zvestega službovanja, je kljub 59. letom — rojena je bila 1880 na Vranskem — še čila, krepka in polna smeha. Za vse to se ima pa zahvaliti Njemu, na katerega ni v življenju nikdar pozabila. V »Vili miru« v Slovenskih konjicah sodaj kraljuje s svojim stricem, ki tam uživa zaslužen pokoj. K 30 letnici ji iz sreče čestitamo vsi, ki jo poznamo. Zelimo pa, da bi jo ljubi Bog še vsaj 30 let ohranil v oporo striku. Za zvesto službovanje bi pač zaslužila odklopanje, draga Nežka, a to vam že v nebesih pripravlja Sv. Kuni-gunda, patrona naših gospodinj Bog Vas živi!

Drobne novice

Koledar

Sobota, 15. julija: Henrik I., kralj; Vladimír, kralj.
Nedelja, 16. julija (7. pobinkošna nedelja).
Mlaj. Herschel napoveduje lepo vreme.

Novi grobovi

† V Dohu pri Domžalah je 13. julija po kratki, a zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, umrl 75 let stari šolski upravitelj v p. g. Ivan Kuhar, ki je bil obenem kmetski posestnik, odlikovan s srebrno kolajno za državljanske zasluge, bivši župan občine v letih 1921—1927. Učitelj je bil 15 let v kranjskem, 13 let pa v kamniškem šolskem okraju. — Pogreb bo danes, dne 15. julija, ob 16. Naj počiva v miru!

Osebnostne novice

— Iz policijske službe. Postavljen je Tuš Ivan, policijski stražnik III. razreda zvanjen III. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru za polic. stražnika II. razreda — zvanjen III. skupine na dosedanjem službenem mestu. Postavljen je Nabergoj Alfred, polic. stražnik III. razreda zvanjen III. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru za polic. stražnika II. razreda — zvanjen III. položajne skupine na dosedanjem službenem mestu. — Postavljen je Galun Franc, policijski stražnik I. razreda — zvanjen I. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru za polic. nadstražnika v I. skupini zvanjenikov na dosedanjem službenem mestu. — Postavljen je Rajh Josip, polic. stražnik II. razreda — zvanjen II. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru za polic. stražnika II. razreda — zvanjen I. skupine na dosedanjem službenem mestu. — Postavljen je Colja Karel, polic. stražnik III. razreda — zvanjen III. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru za polic. stražnika II. razreda — zvanjen II. skupine na dosedanjem službenem mestu.

— Iz banovinske službe. Postavljen je inž. Judež Mihael za banovinskega uradniškega pripravnika za VIII. položajno skupino pri banovinskem vinarskem in sadjarskem zavodu v Mariboru.

— Iz zdravstvene službe. Postavljen je dr. Reja Dušan, iz St. Jerneja na Dolenjskem za zdravnika združene zdravstvene občine St. Jerneja na Dolenjskem v lastnosti banovinskega uradniškega pripravnika za VIII. položajno skupino.

— Postavljen je Gerlovič Breda, dnevničarka zvanjenica pri banovinskem inštitutu za raziskovanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani za banovinskega uradniškega pripravnika za IX. položajno skupino na dosedanjem službenem mestu.

— Postavljen je Bremsak Ana, zaščitna sestradnevničarka pri zdravstvenem domu v Cerkljah ob Krki, za banovinskega uradniškega pripravnika za IX. položajno skupino na dosedanjem službenem mestu.

REX steklenice in aparati za kuhvanje sadja. — Zaloge: Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4

— Sv. maša na planinah. Aljažev klub v Ljubljani sporoča, da bo v nedeljo 16. t. m. služba božja na sledečih planinskih postojankah: Na Kredarici ob 5 zjutraj, v Vratih ob 10, v Planici ob 11, na Veliki planini ob 9, na Kočah ob 10 in na Pokljuki ob 10.

— Kolonija za obmejne otroke na Prevoli pri Kranju. Društvo prijateljev Slovenskih gor je organiziralo in izvedlo kolonijo za obmejne revne otroke, da bi jim vsaj s skromnimi darovi dobrih se mogli omogočiti prijetne počitnice. Težavno in koščljivo vprašanje, kje naj bi bila namočena kolonija je zelo posrečeno rešila Mestna občina v Kranju s tem, da je dala brezplačno na razpolago prostore na svojem posestvu Prevola pri Kranju. Iz nabranih darov je bilo treba najprej nabaviti vso opremo, kar je zelo veliko stalo, posebno če pomislimo, da se je moralo kupiti vse od kuhinjskih posod, jedilnih priborov, pa do postelj z vso opremo. Tako ima vsak gojenec na razpolago udobno posteljo z dvema odejami, dobro tečno hrano in prijetno zabavo na igrišču, ki leži v bližini dvorca. Ko je bilo vse pripravljeno in opremljeno, je bilo sprejetih 41 dečkov v starosti od 8. do 14. leta v dva meseca trajajočo kolonijo. Administrativno vodstvo kolonije je v rokah zaščitne sestre gđ. Jakličeve, ki skrbi naravnost vzorno in z materinsko ljubeznijo za te revne otroke. Pomagala ji potem še gojenka za zaščitno sestro gđ. Lampičeva in pa učiteljska abiturijentka gđ. Hreščakova. Nadzorstvo nad kolonijo, telovadbo, šport in igre je zaenkrat prevzel g. šolski upravitelj Klavara Adolf iz Doline. Vsi stroški se krijejo iz darov plemenitih darovalcev. Nabiralna akcija se še nadaljuje. Vplačila se zbirajo pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Kranju, ki naproša plemenite darovalce, naj svoje prispevke nakažejo na imenovano podružnico pod oznako »Počitniška kolonija bednih otrok na Prevoli pri Kranju«. Društvo prijateljev Slovenskih goric upa, da bo kolonija uspela in že

sedaj računa na to, da se bo mogla kolonija v prihodnjem letu še povečati.

— Za strokovni protialkoholni tečaj za učitelje in učiteljice, ki ga priredi Liga proti alkoholizmu, se je prijavilo nad 100 učiteljev in učiteljic iz vinorodnih in industrijskih krajev. Zaradi tehničnih zaprek je bilo mogoče sprejeti samo 64 priizgancev. Ti so prejeli posebna obvestila. Program tečaja je: 17. julija (ponedeljek) ob 9: 1. začetek tečaja; 2. pomen in naloge učitelstva pri treznostnem delu, predava g. dr. S. Gogala; 3. razširjenost alkoholizma med slovensko mladino, predava g. Vojko Jagodič. — 18. julija (torek) ob 8: 1. alkoholizem in življenjska bilanca Slovenije, predava g. dr. Pirc; 2. vpliv alkohola na dedno snov in manjdarjenost otrok, predava g. dr. B. Škerlj; 3. alkoholizem in duševne bolezni, predava g. dr. I. Marinčič; 4. alkoholizem in moralna pokvarjenost ter zločinost mladine, predava g. Vojko Jagodič. Popoldne ekskurzija v bolnišnico za duševne bolezni na Studencu. — 19. julija (sreda) ob 8: 1. slovensko alkoholno gospodarstvo, predava g. Vladimir Kuret; 2. slovensko sadjarstvo in žganjekuha, predava g. Andrej Skulj; 3. potrošnja alkohola v delavskih družinah, predava g. F. Uratnik; 4. vinčarsko vprašanje, predava g. Jože Rozman. Popoldne avtobusni izlet v Lukovico. — 20. julija (četrtak) ob 8: 1. razširjenost alkoholizma in šolski uspehi, predava g. V. Jagodič; 2. učni načrti, protialkoholni pouk in vzgoja, predava g. R. Koblica; 3. samoučila in učila za protialkoholni pouk, predava g. M. Zor; 4. praktični nasveti za protialkoholno delo v šoli in družini, predava g. Janko Grad. Popoldne ogled soc.-pol. ustanov mestne občine ljubljanske. Zvečer konzultativni sestanek. — 21. julija (petek) ob 8: 1. šolske kuhinje, njih namen in pomen, predava g. dr. I. Pirc; 2. Praktično tolmachenje uredb, ki ščitijo mladino pred alkoholizmom, predava g. Aleksander Maklevec; 3. praktične smernice za raziskavanje alkoholizma med mladino, predava g. Vojko Jagodič; 4. Liga proti alkoholizmu in sodelovanje učitelstva v njej. Popoldne avtobusni izlet na Rakitno. — 22. julija (sobota) ob 8: 1. razdelitev potrdil o obisku tečaja; 2. zaključek tečaja.

Informacije:

»ITALIA«-Lloyd Triestino
Ljubljana, Miklošičeva cesta 15.

— Šoferski izpiti poklicnih šoferjev in samovozačev motornih vozil, bodo za okraje Kranj, Radovljica in Skofja Loka v torek, 22. avg. ob 8 zjutraj pri okr. načelstvu v Kranju. Interesanti naj svoje pravilno opremljene prošnje, pravočasno vložijo pri okr. načelstvu v Kranju.

— Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

— Profesorski svet ekonomsko-komercialne visoke šole v Zagrebu je na svoji redni seji dne 27. junija 1939 izvolil za šolsko leto 1939-40 za rektorja dr. Evgena Sladoviča, rednega profesorja, za dekana pa rednega profesorja inž. Ivana Reiterja.

Izkušen turist ve, da so za na hribe najboljše **Slamičeve konzerve**

— Vlom v cerkev v Zgornji Polskavi. V noči od 12.—13. t. m. so neznanči vlomili v cerkev v Zg. Polskavi na silo odprli tabernakelj. Ukrali so monštranco in kelih. Prav tako so odprli nabiralnik in pobrali iz njega nabrani drobiž. Od domačinov ni vlomilcev zapazil nihče in sedaj orožništvo poizveduje, če bo našlo morda kako sled za njimi.

Zrebanje loterije rejcev malih živali preloženo

končno veljavno na 10. september

— Pojasnjen vlom na Sapu pri Šmarju. — 22. junija je bilo popoldne vlomljeno v stanovanje posestnika in železničarja Franca Kračmana na Sapu pri Šmarju. Vlomilec je odnesel okrog 20 tisoč 500 din v gotovini, in zdelo se je, da vlomna ne bo mogoče pojasniti. Vendar se je ljubljanski policiji po daljšem trudu posretilo ugotoviti, da je vlomil neki brezposelni mesarski pomočnik Franc Podbevšek, ki se je po vlovu takoj umaknil v Zagreb, ljubljanska policija je ugotovila še več. Odkrila je vso zasnovo vroma. Ta je bil namreč organiziran že v zaporu, kjer se je Podbevšek seznanil s mesarskim pomočnikom Antonom Ahlinom iz Malega Mlačvega in Antonom Kračmanom, bratranec okradenca. Kračman in Ahlin, ki sta prišla preje na svobodo, sta si ogledala razmere pri Kračmanovih, kamor sta šla kar dvakrat na ogled. Dva dni po prihodu iz ječe pa je Podbevšek že vlomil pri Kračmanovih. Cez noč se je skril na kozolec pri hiši ter zjutraj oprezoval, kdaj bodo vsi domači odšli iz hiše. Okrog 9 je s kammom ubil šipo v oknu ter zlezal v hišo. Ahlin in Kračman sta si pa za ta dan priskrbeli alibije, ker sta že računala s tem, da bo padel sum na nju. Ahlin je učenec vlomilca Franca Šušteršiča, katerega sedaj zahteva uprava mesta Belgrada, ker so znamke, ki jih je našel pri njegovi aretaciji ljubljanska policija, bile ukradene v Belgradu. Podbevška so aretirali v Zagrebu in je zanimivo, da je tudi Podbevšek v Zagrebu imel že pripravljene tri priče, ki so pričale, da je bil na dan vroma v Zagrebu. Seveda mu to ni mnogo pomagalo, ker so zastopniki ljubljanske policije, ki so odšli v Zagreb, našli pri njem še okrog 8000 din. Vse drugo pa je Podbevšek že pognal ali pa razdelil. Kupil si je

tudi novo obleko. Prepeljali so ga sedaj v Ljubljano, kjer ga bodo izročili sodišču.

— Kdor redno pije jogurt, si podaljšuje življenje. Pijte jogurt Gorenjskih mlekar zadrug Naklo.

— Vodnik po Jugoslaviji v nemškem jeziku, v praktičnem žepnem formatu, 232 str., luksuzni papir, bogato ilustriran in s podrobnimi pojasnili o vseh naših turističnih krajih, zdraviliščih in letoviščih. Izdal g. N. Kličan, Zagreb, Hajnclova ul. 10; cena 40 din (RM 2.50).

— Pri zaprtju, motnjah, v prebavi vzemite zjutraj, še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« gorenice.

— Razvoj turizma v Črni Gori in južnem Primorju je naslov knjižice g. Dušana Popoviča iz Virpazara. Cena 8 din.

— Planinske koče Srbskega planinskega društva na Kopaoniku (1701 m), Kosmaj (570 m) in na Avali (510 m), nudijo zelo prijetno planinsko letovišče in počivališče. Podrobnejša obvestila daje SPD, Beograd — Terazije 38-II., od 17—20, tel. 21.554.

Kaj za god je treba očku dati? Čik-bonkone kupi sinko, hčerka, mati.

— Dr. Karlo Lušicky ne ordinira do 7. avgusta 1939.

— Izlet z luksuznim avtobusom, zelo zanimiv in zelo poceni, z obiskom Valjeva, Koviljače, Sarajeva, Mostara, Dubrovnika, Cetinja, Peči, Vrnjačke in Arandjelovačke banje — prireja »Putnik« od 22. do 30. julija. Vsi polni stroški s prenočitvami v udobnih hotelih za osebo znašajo 1430 do 1790 din, kakršno mesto kdo izbere v avtu. Prijave sprejema »Putnik« samo se do 17. julija.

Po državi

* Zagrebški nadškof med vojaškimi novicami. Te dni so vojaški novinci zagrebške posadke imeli svoje verske vaje. Ob koncu verskih vaj je prišel v vojašnico kralja Petra, ki je bila vsa okrašena, sam zagrebški nadškof dr. Stepinac. Sprejeli so ga armadni general Jurišić, divizijski general Antič, poveljniki vseh zagrebških vojaških enot ter mnogo častnikov. Nato je nadškof maševal, pri maši pa je igrala vojaška godba. Po maši je nadškof častnike in vojake lepo nagovoril: Bodite junaki vere! Na koncu govora jim je zaklical: Naj vas vse skupaj Bog blagoslovi! Potem se je poslovil z generali ter se odpeljal.

* Legar razsaja v Kustošiji pri Zagrebu. V zagrebškem predmestju Kustošiji se je začel močno razširjati legar. Doslej je obolelo 8 ljudi, izmed katerih je eden že umrl. Dne 13. t. m. sta na novo obolela zopet dva človeka. Stokovnjaki vele, da ni čuda, če se legar razširja, ker to zagrebško predmestje nima nobene kanalizacije. Sicer pa bo treba ljudi cepiti zoper legar, če oblast noče, da bi se bolezen še bolj nevarno ne razvila.

* Pobje med cigani zaradi zemlje. V okolici Karlovca so se v vasi Izemlje te dni potolkli cigani rodu Ugarkovič in Kovačević zaradi koščke zemlje, kar je za cigane nekaj nenavadnega.

* Oblak se je utrgal, kakor smo poročali, nad Sremsko Mitrovico ter je neurje napravilo velikansko škodo.

* Krava usmrtila pastirka. Iz hrvatskih Križevcev poročajo, da se je v tamkajšnji vasi Sv. Peter Čvrstec zgodila tale smrtna nesreča: 9letni deček Jakob Čeredar je pasel očetovo kravico. Ko jo je zvečer gнал domov, si je konec motvoza, ki je bil na enem koncu ovit kravi okoli rog, ovili okoli svojega telesa. Zgodilo pa se je, da se je krava nečesa ustrašila ter začela bežati. Vlekla je dečka seboj, ki pa ni mogel tako teži kakor krava. Deček je padel in krava ga je prevlekla na domače dvorišče. Med tekom je deček z glavo zadel v drevo, da mu je počila lobanja. Tudi po vsem telesu je bil ranjen. Ko so ga odvezali od krave, je bil siromašek že mrtev.

* Slavonski gozdovi izginjajo. Hrvatski listi se pečajo z vprašanjem slavonskih gozdov, ki so začeli za čuda naglo izginjati. Listi opozarjajo javnost, da je treba rešiti slavonske gozdove, ki so po večini lastnina bogatih inovnih občin. Toda te so zašle v zagate, zaradi česar sedaj izginjajo gozdovi. Imovne občine bo treba denarno drugače ozdraviti.

* Romunski prine Nikola se je 12. t. m. popoldne v hidroavionu s Sušaka pripeljal v Gruž.

* Mladolentška vlomilska tolpa je kradla na debelo v vinogradih okoli hrvatske Koprivnice. Pokradla je kmetom težke tisočake. Nazadnje so prijeli 19letnega fanta iz Koprivnice, ki je priznal precej tatvin. Fant pa je sin bogatih staršev ter je dovršil 4 razrede gimnazije. Kmalu so prijeli še enega fanta, ki pa je sin revnih, toda poštenih staršev. Policija upa dobiti še druge udeležence. Pravijo, da bo poslej strožje postopala z raznimi fantiči, ki se ponoči potikajo po kavarnah in gostilnah ter zapravljajo denar, ki ga najbrž dobe po taki nepošteni poti. Javnost je vedno bolj prepričana, da je fante spravilo na to nepošteno pot slabo berilo.

* Pomorskiški, ki so zahtevali novo kolektivno pogodbo, groze sedaj s stavko, če jim lastniki ladij ne bodo v glavnem ugodili. Če bodo začeli stavkati, bodo s tem ustavili ves pomorski promet.

Tržič

Tržičska katoliška mladina, včlanjena v FO in DK, bo imela v nedeljo 16. julija svoj praznik! V prvi vrsti njeni najmlajši — mladi. Lepo številno jih je in v nedeljo se bodo vsi strnili okrog svojega novega prapora. Prapor je simbol poverzanosti, simbol discipline, simbol ljubezni in zvestobe. In tako bo ta novi prapor naše najmlajše še bolj povezal med seboj, še bolj zakoreninil v naših vrstah in privabil še druge sovratnike, da se bo število vedno bolj in bolj večalo in iz njih dobival fantovski odsek vedno novih moči. Pokazali bodo tudi fantje in dekleta, kaj znajo. V vsakem gibu in zamahu bo košček vztrajnosti, košček ljubezni do skupnega dela; nad vsemi pa se bo čutilo, da je še vedno naša glavna moč in sila — idealizem slovenskega fanta in dekleta, ki imata kljub tovarniškemu in drugemu delu še vedno dovolj časa in snila za naša katoliška društva. Popoldne ob pol 2 bomo slovesno sprejeli pred župniščem gosposko Hedviko Pravstovo in g. dr. Kozma Ahačiča, ki sta blagovoljivo prevzeli čast botre in botra novemu mladčevskemu praporu. Ob 2 bo v cerkvi slovesen govor kot uvod k proslavi Karmelske Matere božje. Po govoru bo blagoslovil novi prapor domači g. duh, svetnik Anton Vovk, nato pa se bo razvila procesija s kipom Karmelske Matere božje, ki se je bo udeležila tudi mladina z novim praporom ter tako pokazala vdanost do Cerkev. Po cerkveni slovesnosti bo na prostoru dr. Kozma Ahačiča »Za Virjem« telovadni nastop, pri katerem bo sodelovalo vse članstvo »s prostimi vajami, orodno telovadbo in narodnimi plesi.

Ljubljana, 15. julija

Radio Ljubljana

Sobota, 15. julija: 12 Plošča za ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Plošča za ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes — 14 Napovedi — 17 Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Nilsa Holgersson potoval z divjimi gosmi. Povest v nadaljevanjih; b) Z otroci kramlja Manca Komanova — 17.50 Pregled sporeda — 18 Za delopust, igra Rad. ork. — 18.40 Telesna vzgoja in šport (gđ. Zlata Pirnat) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Beseda h kongresu Kristusa Kralja — 19.40 Nac. ura: Knez Ivo Semberčič v zgodovini in legendi (Radivoje Markovec) — 20 O zunanji politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Bolgarska lahka glasba (plošče) — 21 Prenos iz Italije: Mascagni: Amica, okrog — 22 Napovedi, poročila.

Drugi programi

Sobota, 15. julija: Belgrad: 20 Bosenski večer — Zagreb: 20 Pevski konc. — 20.30 Klavir — 21 Prenos iz Milana — Praga: 22.10 Ork. in solisti — Bratislava: 19.30 Nar. pesmi — Sofija: 20 Vok. konc. 21 Lahka gl. — Varšava: 21 Ork. konc. — Budimpešta: 21.05 Plošče — 22.30 Ork. konc. — Trst-Milan: 21 Opera »Amica« — Rim-Bari: 21 Igra — 22.30 Pisana gl. — Florencia: 20.30 Pihala — 21.10 Pesmi in plesi — Dunaj: 20.15 Plesni večer — Berlin: 19 Ital. operna gl. — 20.15 Delavski konc. — Hamburg: 20.15 Operni spevi — Monako: 19 Wagnerjeva opera »Tannhäuser« — Strassbourg: 20.30 Plesni večer.

Prireditve in zabave

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva, Moste priredi dne 16. t. m. ob 9 na vrtu g. Ažmana Ivana v gradu Kodeljevo predavanje o gojenju povrtnine in cvetlic. Vabimo vse člane kakor tudi prijatelje. — Odbor.

Predavanja

O ljubljanskem železniškem problemu bo nadaljevanje debate v torek, 18. julija ob 20 v predavalnici Združenja jugosl. inženirjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, Kongresni trg 1-II. — poslojpe Kazine. Vstop imajo izključno samo inženirji in povabljeni zastopniki oblastev, korporacij in organizacij.

Sestanki

Družba sv. Vincencija Pavelskega v Ljubljani. Ljubljanske in okolišnje Vincencijeve konference bodo imele v nedeljo 16. julija, ob prazniku svetega Vincencija Pavelskega (19. julij), vsakoletno zborovanje v Marijanišču. Ob 7 bo sv. maša z govorom, ob 8.30 zborovanje. Vsi člani se nujno naprošajo, da se zborovanja polnoštevilno udeležijo. M. J. R. Z. v Zgornji Šiški. V soboto, dne 15. t. m. ob pol 9 bo članski sestanek v gostilni Zajec na Vodnikovici cesti. Zato se naprošajo vsi člani mlajše generacije in še posebno člani seniorske organizacije, da se udeležijo sestanka v čim večjem številu, na katerem bo predaval g. inž. Jože Sodja. Vsebina predavanja bo zelo zanimiva, zato se za nealjšivo udeležite.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjtin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4, in mr. Bohinec ded., Rimska cesta.

Poizvedovanja

Pogrešam svojega sina, ki je že pred 3 tedni odšel od doma ter nihče zanj ne ve. Kdor bi o njem kaj vedel, naj bo tako dober in mi sporoči. Fant se piše Anton Hafner ter se je rodil 18. decembra 1924. Obleden je v moder suknič ter rjave hlače na pas. Je okroglega obraza, kostanjevih las, sivih oči, je nekako poldrugi meter visok, močan ter ima lepe zobe. Kdor bi zanj kaj zvedel, naj sporoči materi na naslov: Marija Hafner, vdova, vas Zgornje Bitnje 49, pošta Strazšče pri Kranju.

Cevlji so bili najdeni na živilskem trgu, dobe se: Mala čolnarska 6.

Izobjeljeno je bilo nalivno pero na Vidovdanski cesti ter se naproša najditelja, da ga prinese v upravo Slovenca.

Kdo je lani vlamil po Notranjskem

Ljubljana, 14. julija.

Velike vlomne tatvine so bile lani od februarja do maja izvršene na prav svedrovi način po raznih krajih Notranjske. Ponoči 27. februarja sta bila odnečena iz gostilne Josipa Meleta v Cerklji dve večja zavoja raznega blaga v vrednosti 2.724 din. Prav čez mesec dni je bilo vlomljeno v občinsko pisarno v Begunjah pri Cerklji. Navrtana je bila blagajna na tržaški svedrovski način. Vlomilec je pobral 2.774 din gotovine in 8 hranilnih knjižic v skupni vrednosti 3.899 din. Občinskemu tajniku Cimpermanu je bila ukradena 1.500 din vredna zlata ura. Vlomilec je 26. maja ponoči vdrl v Kmetstvo posojilnico v Starem trgu pri Ložu. Pobral je iz navrtane blagajne 22.239 din gotovine. Ze septembra 1938 se je v lomilec splazil ponoči v trgovino Lada Medena v Begunjah pri Cerklji in mu trgovino oplenil. Raznega blaga mu je odnesel za 5.800 din. V marcu lani je bilo vlomljeno tudi v trgovino Karla Majzla na Velikih Blokah. Tat je pobral za 1.800 din raznega blaga. V aprilu lani je bila ponoči navrtana blagajna Posojilnice v Zelenikih. Svedrovec je imel tu emolo. Ni dobil niti dinarčka.

Varnostni organi so vodili razne poizvedbe za vlomilcem. Naposled so posestnika Henrika Zerjale iz Rovt osumili, da je prav on izvedel vse te vrome. Zerjal je bil svoj čas zaradi tatvin že obsojen na 5 let hude ječe. Razen njega so orožniki prijeli tudi njegovega svaka Jožeta Koširja iz Rovt.

Mali kazenski senat pod predsedstvom a. o. s. g. Rajka Lederhase, je danes sodil o vseh teh vlomih. Glavni obtoženec Henrik Zerjal je vso vrome tajil in navajal razne razbremenilne dokaze in okolnosti. Pri njem so našli velikansko zbirko raznega blaga, ki so ga danes oškodovane stranke spoznale za svojo last. Drugi obtoženec Košir je močno obremenjeval prvega obtoženca. Niemu je pomagal nositi ukradeno blago, ga skrivati in naprej prodajati. Danes je bilo zaslišanih nad 10 prič, ki so Zerjale obremenjevale. Da se pojasni še nekatere okolnosti, je bila razprava preložena na jutri ob 8.30 popoldne. Pozvane so še nekatere priče.

Kaj pravite?

Pri nas je občina organizirala proslavo slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki je res lepo uspela. Povabljeni so bili in sodelovali so zastopniki vseh struj in društev po načelu, da vsaj v narodnostnem pogledu moramo biti Slovenci edini. Skoraj neverjetno pa je, da je predstavnik neke »spiteške in nacionalne« organizacije ob sestavljanju spredova izjavil, da ima ta organizacija nalog, da se sme takih manifestacij udeležiti le, če se ji da prvo mesto, sicer pa ne. (Ime in priime na razpolago.) Na primerno pojasnilo, da pri taki stvari ne more biti ne prvih in ne zadnjih, so se sicer tudi člani te organizacije proslave udeležili, pri odhodu pa se vendar spet niso znali ozdržati, da bi manifestirali za skupne narodne ideje kot so to storili vsi drugi, pač pa so manifestirali za ideje njihove organizacije ter dali svojo manifestirano značaj demonstracije ne morda proti narodnim, temveč kulturnim in političnim nasprotnikom.

Kaj pravite, ali so tako delo pripravljeno izorčevati samo pogojno, če jih narod za to naprej oškoduje s proenstvom in oblastjo?

LJUBLJANA

Na Barju je zopet gorelo

Medtem ko je hiša do tal pogorela, so se v peč vsajeni hlebci lepo spekli

Ljubljana, 14. julija.

V Črni vasi na Barju si je postavil z lastno pridnostjo in delavnostjo mestni cestni delavec Franc Vidmar hišo, ki je dobila št. 65. Pod eno streho je bilo stanovanjsko poslopje, na katerega se je v ozadju naslanjal hlev, v katerem je imel Vidmar nekaj glav živine. Danes popoldne je njegova žena zamesila kruh in ko je začela vlagati v razbeljeno peč hlebce, je zaslišala nad seboj žumenje in prasketanje. Takoj je ugotovila, da so se vnele saje v dimniku. Ker pa so Vidmarjevi imeli na podstrešju že spravljeno mrvo, je ogenj udaril na podstrešje, ki je začelo goriti z velikim plamenom, ki je imel najprimernejše gorivo v posušeni mrvi. Črni dim, ki se je valil s podstrešja, je opozoril sosedo, ki so naglo prihiteli na pomoč. Upravitelj šole na Barju, gospod Grčar, pa je takoj ob izbruhu ognja telefonsko obvestil ljubljanske gasilce. Plamen je zasegel

izredno hitro vse ostreže, vendar so požrtvovalni sosedje in domači z vso naglico prenesli iz goreče hiše še vse, kar se je dalo premakniti in odnesti. Prav tako so rešili tudi živino iz hleva. Prvi so prihiteli na pomoč ljubljanski poklicni gasilci, katerim so se kmalu pridružili še barjanski gasilci, zatem pa gasilci prostovoljne gasilske čete v Ljubljani. Ob prihodu gasilcev je vsa hiša že gorela z visokim plamenom in zato gasilci niso mogli več poslopja rešiti. Udušili so hitro požar ter ga omejili, tako da se v bližini stoječi kozolec in šupa nista vnela. Zanimivo je, da je Vidmarjeva hiša sosedna hiši Jakoba Remžgarja, kateremu je pred dobrim tednom prav tako pogorela hiša do tal. Ko so gasilci udušili požar, so na veliko začudenje vseh privlekli iz peči kar dobro spečene hlebce kruha, ki so bili vsajeni v peč, prav v trenutku, ko je začelo goriti. Vse Barje sedaj skrbi, ali se ne bo uresničil stari pregovor: v tretje gre rado.

1 Slovesnost pri karmeličankah na Selu. V nedeljo 16. julija, na praznik Karmelske Matere božje, bo v Karmelski cerkvi na Selu pri Ljubljani ob 5.30 prva tiha sv. maša; ob 6.30 slovesna peta sv. maša. Nato več sv. maš. Popoldne ob 6 govor in pete liturgije. V soboto popoldne bo od pol 5 do pol 7 izpostavljeno Najsvetejše. Med tem časom bo prilika za sv. spoved. V nedeljo bo Najsvetejše izpostavljeno od pol 5 do 6. Na karmelski praznik se morejo v karmeličanski cerkvi dobiti porciunski odpusti pod navadnimi pogoji.

1 Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob 4.15, pred odhodom prvega gorenjskega turistiškega vlaka.

1 Dijaška kongregacija pri oo. jezuitih v Ljubljani priručno vabi vse goste, prijatelje in starše članov, da se jutri popoldne udeležijo slovesne blagoslovitve kongregacijskega doma Device Marije na Visokem v Poljanski dolini. Odhod iz Ljubljane ob 7.05 do postaje Skofja Loka, odkoder bodo vozili avtobusi. Preskrbljeno je tudi za avtobuse, ki bodo vozili k popoldanskim in večernim vlakom. Pijače in jedil iz domače kuhinje bo dovolj na razpolago. Na evidenje!

1 Mestno zdravniško nedeljsko službo bo od sobote od 8 zvečer do ponedeljka do 8 zjutraj opravljali mestni zdravnik g. dr. Debelak Gvido, Tyrševa cesta 62, telefon 27-29.

1 Dijaški konvikt na Rakovniku sprejema zdrave in nepokvarjene dijake, ki nameravajo obiskovati klasično ali realno gimnazijo v Ljubljani. Za razmeroma nizko ohrbovalnino nudi higienične stanovanjske prostore, zdravo in tečno hrano ter najskrbnejši nadzor z brezplačnimi skupnimi instrukcijami; ljubezniva vzgoja po don Boskovem sistemu pa spremeni gojencem zavod v pravo domačo hišo. Poleg tega je v zavodu podružnica Glasbene Matice in je tako marljivim dijakom dana možnost, da se uče igranja na gosli, harmoniji, orgle in harmoniko. Pišite po prospekte na Salez. zavod Rakovnik, Ljubljana 8.

1 Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani vabi učenke vseh naših šol (izvzemši I. in II. razred), ki bodo 29. t. m. v Ljubljani, da pridejo v ponedeljek, 17. t. m. ob 9 dop. k pevski vaji za sv. mašo, ki bo v naši cerkvi 29. t. m. ob pol 7 zjutraj. Pele se bodo naše pesmi v esperantu.

Počitniški dom jezuitske dijaške kongregacije na Visokem

V prelepi Poljanski dolini na Visokem že nekaj let preživljajo počitniške dijake jezuitske kongregacije v Ljubljani pod vodstvom svojega požrtvovalnega voditelja p. Vrtovca. Ob bistri in topli Poljanski, ki je kakor nalašč za kopanje, ter ob potoku na Krniškovem svetu, so na prostem ob šotirih taborili že leta dijaki ter uživali vse lepote narave in tovariške družbe kakor pravi katoliški skavti, ki tudi v prosti naravi ne pozabljajo Boga. Zdej pa so dobrotljiva srca, pa tudi javna darila, prišla na pomoč dijaški kongregaciji ter zgradila po načrtih arhitekta Khama prelep dom, v katerem ima mesto lepa kapelica, skupno ležišče in še posebne sobe za voditelja. Tako ne bo treba vsak dan hoditi k sv. Volbenu k sv. maši, kamor je bilo včasih v slabem vremenu resnično hudo. Jutri, ko bodo blagoslovili ta prelepi in potrební dom v blagor našega dijaštva, bodo gotovo vsi prijatelji naših dijakov pomislili tudi na neplačane stroške ter pripomogli, da bo dom stal trdno v korist mladega rodu še dolgo, dolgo vrsto let.

1 Karlovski most in del Karlovske ceste od mosta proti mestu so začeli te dni tlakovati z drobnimi granitnimi kockami. V zvezi s tem na novo posipajo tudi Grubarjevo nabrežje. Uredili bodo ves ta del, ki je glede na težki promet, ki se steka čez Karlovski most v Ljubljano, nujno potreben ureditve. Čez Karlovski most se steka v Ljubljano prav ves promet z Dolenjske in je prav zaradi tega Karlovska cesta ena najbolj obremenjenih v mestu, čeprav se je električni vozni izogne, če le more. Tudi etanovalec ob Karlovski cesti to bridko občutijo, saj se ni mogoče zavarovati pred prahom, ki se dviga s ceste. Tlakovanje Karlovske ceste je zato ena najnujnejših gradbenih zadev v našem mestu.

1 Zalivanje reg med kockami na Resljevi cesti hitro napreduje in bo že v nekaj dneh vsa Resljeva cesta zalita z asfalтом. Odtod bodo šli delavci na druge ljubljanske ceste.

1 Tatvine koles v Ljubljani. V zadnjem tednu je raznim nepreviđnim kolesarjem zopet bilo ukradeno v Ljubljani lepo število koles. Zanimivo je, da je posebno Delavski dom deležen velike pozornosti tatov koles. Tako je bilo ukradeno

MARIBOR

Nova pridobitev v mariborski bolnišnici

Na zunaj sodeč se za mariborsko bolnišnico zelo malo skrbi. Pred dvema letoma zgrajen paviljon, s katerim bi dobila bolnišnica 200 prepotrebni postelj, še vedno stoji v surovem stanju, z izvedbo velikopoteznega načrta za povečanje ostalih objektov se še tudi ni začelo. Vendar pa je mariborska bolnišnica v zadnjem času obogatela za lepe pridobitve, ki so prav tako velikega pomena. Dobila je s pomočjo banke uprave najmodernejši rentgenološki institut, kakor ga nima do sedaj menda nobena druga bolnišnica v državi, izpopolnila pa so še naprave za zdravljenje tudi na drugih oddelkih.

Najpotrebnejši je bil za bolnišnico pač novi rentgen. Aparat, ki so ga do sedaj uporabljali, je bil še iz vojnih časov. Bil je zelo primitiven ter ni bilo mogoče z njim vršiti specialnih pregledov, kakor slikanje želodca itd. Aparat je bil postavljen leta 1916 v tedanji Götzovi tovarni, ki je bila izpremenjena v zasilno vojaško bolnišnico, po prevratu pa so ga postavili v splošni bolnišnici. — Nov aparat, ki je srednje tipe, je najmodernejše konstrukcije. Z njim bo delo neprimerno lažje kakor z dosedanjim, ki spada pač še samo v muzej. Aparat bo služil za diasko-

pijo in za slikanje. Še letos pa dobi bolnišnica poseben rentgen za terapijo — za raznovrstna obsevanja z rentgenovimi žarki, ki se v modernem zdravljenju tako zelo uporabljajo. Prvi aparat stane 350.000 din, aparat za obsevanje pa bo stal 250.000 din. Začasno bodo aparati nameščeni v prostoru, v katerem je bil dosedanjí rentgen. Pozneje, ko bo izvršen v bolnišnici gradbeni program, dobi tudi rentgen nove prostore v pritličju sedanjega dermatološkega oddelka, ki se bo izselil v nov paviljon. Tam bo urejen moderen rentgenološki institut, ki bo za bolnišnico velikega pomena. Novi aparat za pregled in slikanje se sedaj montira ter bo že prihodnji teden pripravljen za uporabo. V bolnišnico morajo samo še napraviti nov električni vod od transformatorja, ker bo porabljal novi aparat zelo veliko električne energije.

Z dvema drugima pridobitvama, ki pa sta dosti cenejši kakor rentgenski aparati, sta se obogatela kirurški in interni oddelki. Kirurški oddelki so dobili komplet instrumentarij na električni pogon za kostne operacije, oddelki za notranje bolezni pa aparat za transfuzijo krvi čisto novega sistema.

1 Danes koncert vojaške godbe na vrtu restavracije Grand hotela Union.

1 Dekliški krožek II. frančiškanske župnije ima jutri v nedeljo ob pol 8 zjutraj v frančiškanski cerkvi svojo duhovno obnovu. Pridite vse in točno.

1 Celjust si je zlomila pri padcu s kolesa 28-letna delavka Ivana Brancić. Reševalci so jo zapeljali v bolnišnico.

1 Umrl je na Pobrežju v Veretovskovi ulici št. 38 železostrugar Miroslav Kolman, star 53 let. Naj počiva v miru.

1 V sedmem kolu mariborskega šahovskega prvenstva je premagal Gerželj Babiča, Marvin Šumenjaka, Mohorčič Čertaliča, Lukeš sen. Regorška, Nosan Peseka; remis pa je bila partija Mišura-Lukeš jun., prekinjena pa partija Knechtldr. Krulc.

V tem kolu je Gerželj že dosegel dr. Krulca ter imata oba po 5 točk ter po eno prekinjeno partijo, tudi Mohorčič se je povzpela na 5 točk, Regoršek in Mišura po 4 in pol, Babič in Lukeš sen. pa 4 točke.

1 V Slovenskih gorah primanjkuje delavcev. Posetniki v Slovenskih gorah se pritožujejo, da občutno primanjkuje delavcev ter zaradi tega zastaja spravljane žetve. Ljudje, ki so bili poprej zaposleni pri poljskem delu, so odšli ali v Nemčijo na sezonsko delo, ali pa skrivaj čez mejo, drugi so dobili zaposlitev v mestu pri gradbah in v tovarnah. Ponekod so zaradi tega odšli posestniki že na Hrvaško po delavce, da bodo lahko v redu opravili poljska dela.

1 Predavanje o Angliji za Mariborčane. Vodstvo angleškega tečaja, ki se sedaj vrši v Mariboru, pripravlja za ponedeljek javno predavanje. Vršilo se bo zvečer v dvorani Ljudske univerze. Predavatelj bo podal zanimivo sliko angleške pokrajine.

1 Neprimerne ponočnjaške šale. Neki ponočnjaki so v noči na petek razbili na dravskem mostu več svetilnih kroglj ter so povzročili s tem mestni občini precej škode. Sedaj jih išče mariborska policija.

Poljčane

1 Prosvetno društvo uprizaro prihodnjo nedeljo (25. julija) ob 8 zvečer v svojem Domu dramo v 5 dejanjih: »Črnošolec« v predelani izdaji. Igra je lepe vsebine. Vsi vjudno vabljeni.

Predno greš spat

čisti zobe

Sargov

KALODONT

proti zobnemu kamnu

Celje

1 Zveza združenih delavcev vabi vse člane in prijatelje delavske organizacije, da se udeležijo jutri v nedeljo delavskega shoda v Delavski zbornici. Pričetek shoda ob 9 popoldne. Na shodu bo sta poročala delegat centrale ZZZ iz Ljubljane in dopisnik Delavske zbornice g. Grošelj iz Celja.

1 Potreba novega vodovoda v Lipi, Lindeku in Dolu v občini Frankolovo je naše časopisje že podarjalo. Sedaj smo zvedeli, da bodo ti kraji, ki so ob času suše morali trpeti res veliko pomanjkanje vode, saj so morali hoditi nad 1 uro daleč po vodo, kmalu dobili nov vodovod. Dela bi stala nad 200.000 din.

1 Pod pokroviteljstvom predsednika celjske mestne občine dr. Alojzija Voršiča priredi Moto-klub Hermes, sekcija v Celju, ocenjevalno vožnjo v nedeljo 16. julija na progi Celje—Dobrna—Velenje—Šoštanj—Radmirje—Gornji grad—Braslovče—Celje. Start in cilj je pred kolodvorom v Celju. Pričetek ob pol 10 popoldne. V izločki trgovine Mislej je razstavljenih 8 nagrad, med temi tudi krasen pokal — darilo celjskega župana g. dr. Alojzija Voršiča.

1 Premestitve na celjski pošti. Uradniški pripravniki g. Hočevar Jože je prestavljen v Šoštanj. Služitelj dnevnihar Ivan Roje iz Celja v Trzin in Salomon Peter, dnevni-služ. iz Celja, v Ormož.

1 Nedeljsko zdravniško službo za člane OUZZ bo imel jutri v nedeljo g. dr. Podpečan Ivan na Mariborski cesti 15.

1 Intihar Franc, 20letni pastir iz Kalobjra je umrl v četrtek popoldne v celjski bolnišnici. Naj v miru počiva!

1 S kolesa je padel 47letni delavec Gornik Anton iz Nazarja pri Mozirju. Pri padcu si je zlomil desno nogo v gležnju. Zdravi se v celjski bolnišnici. — 17letni čevljarski vajenec Šorina Anton iz Celja se je peljal v četrtek s kolesom mimo okoliškega pokopališča. Nehađonia mu skočil pred kolo neki delavec, zaradi česar je Šorina padel s kolesa in si zlomil levo roko v ramenu. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico.

1 Nov društveni prapor je dobilo Katoliško prosvetno društvo v St. Pavlu pri Preboldu. Prapor bodo blagoslovili eno nedeljo v avgustu. Krmoval mu bo podpredsednik narodne skupščine g. Alojzij Mihelič.

1 Viktor Avžner priznal 15 vlovov. Predčetrnajšim smo poročali, da je stražnik Gašček Alojz na pobudo orožnika narednika Letiga Alojza aretirati na Babnem pri Celju nevarnega vlomilca 25 letnega brezposelnega delavca Viktorja Avžnerja iz Teharja pri Celju. Zanimivo je, da je Avžner pred kratkim zagrozil stražniku Mlakarju, da mora priti kdo drugi, če ga hoče aretirati. Najprej so Avžnerja zadržali na celjski policiji, nato pa ga izročili orožnikom v Štoreh. Tu je priznal več vlovov v teharski občini. Včeraj popoldne so ga vodili celjski orožniki v Pečovnik v Polule, kjer je tudi izvršil vlome. Dosedaj je priznal 15 vlovov v celjski okolici. Orožništvo zasleduje tudi njegovega tovariša, s katerim sta strašila celjsko okolico. Tega je namreč Avžner izgal.

1 Blagoslovitev nove motorne brigade v Prožinu bo v nedeljo ob 2 popoldne. Pokroviteljstvo nad slavnostjo je prevzel narodni poslanec in podpredsednik narodne skupščine g. Alojzij Mihelič, ki se bo tudi osebno udeležil slavnosti.

Jesenice

1 Kino Krekovo prosvetno društvo predvaja v soboto, 15. in v nedeljo, 16. julija film »Šestnajstletnik«, veseloigra polna smeja in humorja. — V slučaju slabega vremena, se predvaja tudi v nedeljo ob 3 popoldne.

Kamnik

1 Našo kric, Finžarjevo narodno igro s »petjem, uprizori na prostem na Malograjskem trgu v soboto, 22. in v nedeljo, 23. julija ob pol 9 zvečer društvo »Kamnik« s sodelovanjem pevskega zbora na Sutni in solistov Kamniške mestne godbe. Prireditve bo izvedena v velikem stilu in dramatsko kot tehnično na višku ter bo za Kamnik izredni dogodek. Vstopnice se prodajajo v predprodaji po hišah in je zanimanje za igro zelo veliko.

Prežganje pri Litiji

1 Farno žegnanje sv. Marjete na Prežganjem bo v nedeljo 16. t. m. Prva maša je ob 5.30, druga pa ob 10. Pri obeh mašah bo darovanje za cerkvene potrebe. — Vabijo se častilci sv. Marjete, da pridejo tudi letos na starodavno božjo pot, na prijazni hrib, kjer se združeni z izletom naužijejo svežega gorskega zraka na 659 metrov visokem gričevju.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah

Dne 16. julija priredi naš fantovski odsek iz deklisli krožek popoldanski odsekovi nastop, da pokažejo člani in članice svojim staršem in prijateljem, svoje dosedanje delo.

Ob pol 2 popoldne bomo šli v sprevedu k slovesnim večerim, nato pa v sprevedu na telovadnico, kjer sledi pozdrav, govori in telovadne točke v sledečem vrstnem redu: Nastopijo člani, mladi, nastajajo, članice, mladenke in naše najmanjše gojenke.

Prisrčno vabimo vse brate in sestre da pridete ta dan k Sv. Lovrencu in pripeljite s seboj tudi vse naše prijatelje. Bog živi!

KULTURNI OBZORNIKI

Sedemdesetletnica kiparja I. Zajca

Kipar Ivan Zajec je krepak, čil, zdrav in gibčen ko kak možakar pri 40 letih. Kdo bi mu pripisoval, da je dobil še sedem križev. Danes 15. i. m. praznuje na ekromen in tih način 70-letnico rojstva. Skril se je mnogim prijateljem, znanec in častnikarjem, da jim ne bi daljal kake zanimive črtice iz svojega tuintam zanimivega in burnega umetniškega življenja. Doživljal je mnogo grenkosti, toda teža življenja je vedno prenašal stočno in udano. Redko je komu položil o svojih križih in težavah, ki tarejo umetnika. Zivi svojem umetniškemu delu. Prav danes je zapustil Ljubljano, da preživljuje dneve tam na Notranjskem.

Kipar Ivan Zajec je sedemdesetletnik. Rojen je bil 15. julija 1869 v Ljubljani. Značilno je za njega, da je bil že njegov oče dober kipar, prav tako njegov stric. Kiparstva se je najprej učil pri svojem očetu Francetu, ki je imel svojo delavnico v šentjakobski fari, kjer je tudi on zagledal luč sveta. Že v zgodnji mladosti je kazal veliko nadarjenost za kiparstvo. Z velikimi gmotnimi napori je končal na Dunaju umetniško-kiparsko akademijo. Okoli leta 1900 je deloval v Ljubljani. Pozneje je leta 1905 odpoval v Pariz, kjer se je popolnjeval v svojem umetniškem poklicu, po enem letu je zapustil Pariz. Bil je dalj časa v Londonu. Nato je krenil v Ameriko. Nepristano je potoval; svetovna vojna ga je zajela v Italiji. Dolgo je bival

v Rimu. Ob izbruhu vojne z Italijo, je bil kot avstrijski državljani interniran. Preživel je grenke dneve internacije, nakar se je po končani svetovni vojni vrnil v Ljubljano. Narodna vlada, poverjenstvo za uk in bogočastje, ga je imenovala leta 1920 za suplenta na državni obrtni šoli v Ljubljani, pozneje za honorarnega nastavnika na univerzi. Prosvetno ministrstvo ga je jeseni 1932 imenovalo za strokovnega učitelja na tehnični fakulteti ljubljanske univerze, kjer še sedaj aktivno deluje.

Kipar Ivan Zajec je zastopnik klasičnega kiparstva. Ustvaril je mnogo kipov za cerkve, mnogo nagrobnih spomenikov, ki delajo njemu čast in zadnja leta osobito mnogo skupin idiličnega, alegoričnega in mitološkega značaja. Znanja so njegova dela: »Prestrašeni satir«, »Adam in Eva«, »Vstajenje« (Kranj), Sv. Anton Pušavnik, ter njegovo največje delo je Prešernov spomenik v Ljubljani, za katerega so se vodili hudi boji in je bil prvotno spomenik tako zasnovan, da bi stal kje v Tivoliju v zelenju; lepo delo je tudi Vegov spomenik v Moravčah, dalje sta remek — deli Kozakov smen in Majdičev mavzolej v Kranju.

O pomenu kiparja Zajca za razvoj naše umetnosti bo pač o priliki napisal večak kako večjo študijo. Kiparju Zajcu želimo še mnogo sreče in uspehov!

Problemi slovenske zgodovine

Dr. Jos. Mal.

Pot takih velikih pohodov označujejo tudi skupna najdišča denarjev. V naših krajih taki večji depoti doslej niso znani, pač pa ob poti iz Panonije v Senj in Istro (n. pr. v Mazinu in Križpolju). Zato je naravno, da se je te velike ceste ognil Lopicis. Slovenska žena pa ga ni skrila na osnovi kake obrske tiralice, marveč zato, ker je pri primitivnih narodih vsak tujec sumljiv. Starejše Schmidovo naziranje glede Kranja izrečno navajam kot podmeno in ne prikrivam novejših naziranj, na Gr.-u pa je, da pojasni pomanjkanje slehernih obrskih arheoloških sledov po Slovenskem in razodne bolje od mene Carniolam Sclavorum patriam in podobne izraze virov.

Z gniljivo tenkočutnostjo brani Gr. Hauptmannovo nedoslednost. Ker je slednji v polemiki vedno in s ponosom trdil, da nima ničesar spreminjati, sem podvrgel kritiki naravno vse njegove trditve, starejše in novejše. Tudi njegova razprava v Germanoslavica ni mogla ostati neprizadeta, ker baš tam zopet govori o eksistenci Duljebov na Koroškem na podlagi krajevnihih imen — Wollnisch, Wollenberg, Wollenbach in Wolin. Pač pa je Gr. zagrešil grdo podtikanje, češ da iščem razlage za ime kosev v obrskem plemenskem imenu Canzauci. Če bi sledil mojemu razpravljanju, bi moral vedeti, da tega ne izvajam iz kakega plemenskega, marveč iz obšega imena zastopnikov upravne organizacije. Tudi ne spravljam tega v zvezo z neposredno podložnostjo alpskih Slovencev Obrom (to velja tudi za druge ljubenzivno-škodoljane, pa čisto depolarizirane Gr.-jeve opozorilne na ozadje toliko preganjane obrske nadoblasti), temveč na njihov posreden vpliv (prim. ime kralj pri Slovanih, ki si jih Karel Vel. ni nikoli pokoril).

Brez potrebe se Gr. (str. 317) razburja nad mojim citiranjem: če se H. brez pridržka istovesti z naziranjem drugih raziskovalcev, ali če drugod sam ne navaja nobene podrobne utemeljitve, sme pač vsakdo pribiti njegovo sodbo, celo če pri tem navajam točno njegove lastne besede. Brez potrebe pa tudi sprašuje, zakaj nisem postavil nobene nove hipoteze glede namišljenih koroških hrvaških osvobodilcev. Očividno mu prazne fantazije posebno imponirajo. H. sam je slednjič sprevidel, da Ilirika ne more enačiti z Norikom. S to enačbo je v glavnem skušal utemeljiti hrvaško gospodstvo v Karantaniji. Ker je ta edini, umišljeni vir sedaj H. opustil, je res skrajno lahkomišelnost, če kdo še vedno izvaja ime kosevov po nekem knezu Hrvatov, ki jih na Koroškem po lastnem priznanju vobče ni bilo. Gr. kot v tropu zaostali ptič enostavno dekretira: »Dejstvo je namreč, da so Hrvatje med Slovence prišli.« — to pa je tudi vse dokaz! Inkovo gostijo sem sam označil kot pripovedko, ne pa kot čisto zgodovinsko resnico. Gr. tega ni razumel.

Odveč je razburjanje zaradi trditve, da je H. štajerski pagus Chrouati ukradel Mucharju. Dakler mi Gr. ne pove, kje je H. dokazal ali vsaj dokazoval obstoj tega štajerskega pagusa, moram žal ostati pri svoji trditvi in ne morem pravičnim, četudi oboedilnim Felicettičevim besedam v tem oziru prav ničesar odvzeti. Gr. mi potrjuje edino le glede obsebe H.-ovega raztegovanja breške grofije, pa ne zaradi mojih dokazov, marveč zato, ker je istih mihi tudi prof. M. Kos.

Glede obeh poglavij moje knjige o Obrih in Hrvatih je Gr. šel enostavno po potih, ki jih je nakazal H. Ni me mogel osamosvojiti od njegovih argumentacij do objektivne presoje položaja na podlagi dokazov, ki izključujejo H.-ovo gledanje kot pravilo. To velja tudi glede podmene, da so šele Bavarci prinesli med Slovence zemljiška razdelitev. Ker H. še ni imel prilike, da bi zavzel etališče do mojega dokazovanja, da gre pri slovenekih kmetiji za specifično staro in občaslovansko (in ne le — kakor hoče Gr. podtikati — za poljsko) mersko enoto, zato si tudi pisec sestavka »Svoboda ali suženstvo?« ni vedel pomagati s kakimi protidokazi. Ker dvomi o tem, da bi bile pri starih Slovincih javne dajatve, ki so nedvomno obstojale, urejene na poljedelski podlagi, bo moral pač dokazati, da so že v onih časih pobirali trošarino, rentino ali pa davek na poslovni promet!

Pri izpodbijanju H.-ove enačbe slovenska kmetija = hlapčevska kmetija, sem segal nazaj na najstarejše viro. Dokazal sem, da le-ti tako enačenje izključujejo. H.-ov odvetnik pa me sedaj guvernanško kara, da sem »zagrešil usodno zmotu«, ker nisem upošteval neke listine, ki da po-bija to, kar sem eklepical jaz iz 30 let starejše listine! Treba je zgodovinske viro vsaj pazljivo prečitat, preden kdo dela zaključke. Kdar pa je vkle-njen v aprioristične doktrine, hoče seve povsed najti le tisto, kar bi rad imel. Listina iz l. 970 navaja poleg posestva kam octo hobis Sclavani-acie (brez vsakega prietavka, da bi bili tudi pre-bivali hlapci) tudi še »aluid predium quod adia-cet«. To slednje posestvo, ki o njem noben vir ne poroča, da bi bilo razdeljeno na slovenske kmetije, je bilo 30 let pozneje predmet daritve z veemi hlapci in pritlikavimi vred. Besedici cam mancipiis dokazujejo torej vprav nasprotno, kar bi Gr. rad imel. Kadar mu kaj ne gre v račun, sedaj krajevno in časovno razdalje poročil ne

igrajo nobene vloge. Drugič pa mi ne more verjeti (str. 317), da so obrski Slovani vplivali na dode-ljene Madžare. Kam le naj bi bili v teku samo nekaj desetletij izginili brez vsakega sledu?

Iz ene edine slovenske kmetije, ki so jo vrh-tega brzičnice skofje odstopili solnograškemu, me-ni dr. Gr., da je H. bil upravičen eklepti, da je bila tam vsa zemlja razdeljena v slovenske kmetije, pa čeprav tega po nobenem viru ne more dokazati. Gr. bi moral nasprotno dosledno svojem »govorjenju« na str. 322 trditi, da se je odstop slovenske kmetije Solnogradu izvršil vprav zaradi tega, da je bila v brzičnem Peterdorfu dosežena enotna razdelitev po bavorskih, ne — slovenskih kmetijah. Gr. tudi ne more spraviti s sveta ne-rodnega dejstva, da je H. prav v zvezi s polemiko glede slovenske hlapčevske kmetije obljubil do-kazati, da je ta znašala 36 oralov. Gr.-jevi pomi-sleki glede 16-oralskih kmetij zagorjanskih kasa-zov so odpravljeni s tem, da so Edlingi za svojo službo od gospodarjev dobili nekatere ugodnosti, med drugim tudi to, da so svojo zemljo mogli svobodno deliti, česar drugi podložniki niso smeli.

Gr. meni, da po krivici tolema H.-a, ker da tudi on ne zanika posebnega položaja koroških Slovencev v sklopu nemške države (str. 319). Da »dovolj izrazito je poudarjal« njihov popolni hlapčevski položaj z enačbo Slave-Sclaveli Priznati pa moram, da je H.-ovo etališče simpatično zbog tega, ker je vsaj dosledno: Slovenci so robovali najprej Obrom, potem jim je gospodovala peščica doseljenih Hrvatov, nakar so kot suženjska raja prešli pod oblast Nemcev. Njegovi epigoni pa bi radi uganjali nekaj gnili eklekticism: za najsta-rejšo dobo bi obdržali H.-ova podmeno suženjstva, za poznejša stoletja bi pa prevzeli deloma tudi moja naziranja o svobodnem življenju.

Pri ocenjevanju mojega dokazovanja o obstoju posebne upravne in pravne organizacije med alpejskimi Slovenci, ki se z njo niti H., niti kdo drugi dolej ni podrobneje bavil, našega kritika zato sedaj takoj zapusti vsa učenost. Kazal bi jo rad še nadalje s tem, da mojim, na besedilo virov in na podobne pravne ustanove pri drugih Slovanih optim izvajanjem ne da vere, češ, da so sicer »lahko točna«, pa da je treba le počakati, kaj bodo na to rekli Hrvatji. Drugod se moje mnenje »ne eklađa dobro« z njegovim dosežanjem znanjem. Zmožnost, prisvojiti si kako znanje od mene, ga je tako popolnoma zapustila, da celo glede koroškega ustoličnega obreda, glede katerega si laeskam, da sem ga brez oetanka in do dna pojasnil, hoče počakati »še kontrole na podlagi novejše litera-ture«.

Naj torej le čaka, medtem pa bo imel časa do-volj, da se bo doobira seznanil z dejstvom, da je bil dolga stoletja na podlagi prvotnih in nespornih sporočil slovenski svobodni kmet in ne kak kav-kaški kasaz tisti, ki je ustoličeval deželnega kne-za. Prišel bo morda celo do spoznanja, da se stanje kasnejših stoletij ne sme nazaj za davne čase projicirati kot resnična slika.

Ne morem si pa kaj, da ne bi ob tej priliki opozoril na umešne besede, ki jih je zapisal Fr. Grivec letos v »Bogoslovnem Vestniku« (str. 112): »Diskusija o spornih vprašanjih naj se prepusti prizadetim strokovnjakom. Kdor svojega znanja ni preizkusil in dokazal s samostojnimi znanstvenimi deli, naj se ne spuša predaleč v razsojevanje težkih strokovnih vprašanj.« Najprej torej samostoj-na znanstvena dela, ki šele oblikujejo strokovnja-ka in ga usposablajo, da more objektivno in kri-tično presoati napore drugih. Tudi kritika naj bo konstruktivno delo. Tako je drugod, pa naj bi postalo taku tudi pri nas.

Opomba uredništva: Priobčujemo dr. Malove pripombe k problemu najstarejše slovenske zgo-dovine, ker čutimo, da bi ta odgovor, po mesecih v novem letniku »Časa« utegnil biti že manj aktu-alen. Toda nadaljno polemiko, ki je čisto znanstvenega značaja, prepuščamo znanstvenim časopisom.

Gasilske slavnosti v Laškem se bo udeležil tudi minister g. Snoj

Celje, 14. julija.

Danes in jutri se bodo zbrale v Laškem šte-vilne gasilske čete Gasilske zveze, da slovesno praznuje 70-letnico najstarejše prostovoljne gasil-ske čete v Sloveniji. Prostovoljne gasilske čete v Laškem. Ta slavnost je združena z izletom Gasil-ske zveze v Sloveniji, pokroviteljstvo pa je prevzel zvezni starešina minister g. Franjo Snoj. 70-letnica dela laških gasilcev bodo proslavili kar največkrat. Že danes ob 5 popoldne bodo prišli v Laško delegati posameznih edinic in odličniki. Ob 5 popoldne se bodo gasilci poklonili na laškem pokopališču umrlim ustanoviteljem in članom Prostovoljne gasilske čete v Laškem. Ob 5.30 popoldne bodo pokopali pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem, ob 6.30 popoldne pa bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 7.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 8.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 9.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 10.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 11.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 12.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 13.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 14.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 15.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 16.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 17.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 18.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 19.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 20.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 21.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 22.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 23.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 24.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 25.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 26.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 27.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 28.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 29.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 30.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 31.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 32.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 33.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 34.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 35.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 36.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 37.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 38.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 39.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 40.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 41.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 42.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 43.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 44.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 45.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 46.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 47.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 48.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 49.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 50.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 51.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 52.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 53.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 54.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 55.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 56.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 57.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 58.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 59.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 60.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 61.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 62.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 63.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 64.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 65.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 66.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 67.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 68.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 69.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 70.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 71.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 72.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 73.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 74.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 75.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 76.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 77.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 78.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 79.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 80.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 81.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 82.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 83.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 84.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 85.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 86.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 87.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 88.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 89.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 90.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 91.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 92.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 93.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 94.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 95.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 96.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 97.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 98.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 99.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 100.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 101.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 102.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 103.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 104.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 105.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 106.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 107.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 108.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 109.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 110.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 111.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 112.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 113.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 114.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 115.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 116.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 117.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 118.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 119.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 120.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 121.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 122.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 123.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 124.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 125.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 126.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 127.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 128.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 129.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 130.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 131.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 132.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 133.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 134.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 135.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 136.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 137.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 138.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 139.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 140.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 141.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 142.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 143.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 144.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 145.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 146.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 147.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 148.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 149.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 150.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 151.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 152.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 153.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 154.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 155.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 156.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 157.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 158.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 159.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 160.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 161.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 162.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 163.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 164.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 165.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 166.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 167.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 168.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 169.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 170.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 171.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 172.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 173.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 174.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 175.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 176.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 177.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 178.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 179.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 180.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 181.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 182.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 183.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 184.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 185.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 186.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 187.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 188.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 189.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 190.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 191.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 192.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 193.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 194.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 195.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 196.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 197.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 198.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 199.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 200.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 201.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 202.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 203.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 204.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 205.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 206.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 207.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 208.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 209.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 210.30 popoldne bodo gasilci pokropili pokrovitelja slovenske gasilske čete v Laškem. Ob 211.30 popoldne

Mladinski tabor 15. in 16. julija 1939 v Novem mestu

V soboto, 15. julija:

Ob 7.15 sv. maša v kapiteljski cerkvi za člane pravljalnega odbora za uspeh tabora. Sv. mašo daruje duh. vodja g. kan. F. Kek. — V dopoldanskem in zgodnjem popoldanskem urah prihod telovadcev in telovadkinj na tabor. — Ob 2 film »Mladinski dnevi v Ljubljani 1938« v Prosvetnem domu. — Ob 5 blagoslovitev stadiona. Obred blagoslovitve izvrši žmiheljski župnik g. A. Bergant. — Po končanem obredu glavna skupina vseh nastopajočih na stadionu nove meške podzveze ZFO. — Ob pol 9 slavnostna akademija v Prosvetnem domu.

V nedeljo, 16. julija:

Ob 5 budnica. — Ob pol 8 sprejem gostov na novomeškem kolodvoru. — Od pol 8 do pol 9 formiranje spreveda na Ljubljanski cesti. — Ob pol 9 sprejem gostov pred magistratom. — Ob pol 9 spreved po Ljubljanski cesti, Trgu kralja Petra II. mimo magistrata, kjer bo defile, in po Trdinovi cesti na stadion. — Ob 9 cerkveni govor in sv. maša z ljudskim petjem na stadionu. Govori in sv. mašo daruje inf. prof. g. K. Cerin. — Po sv. maši prosvetni tabor s pozdravom predsednika novomeške podzveze ZFO prof. H. Bajuka in govorom urednika »Slovenca« A. Ilje. — Ob 11 film »Mladinski dnevi v Ljubljani 1938« v Prosvetnem domu. — Ob 3 telovadni nastop na stadionu.

SPORED SLAVNOSTNE AKADEMIE v soboto, 15. julija, ob pol devetih zvečer v Prosvetnem domu.

Državna himna (orkester Prosvetnega društva). Poljubna prosta vaja (br. F. Natlačen, Jesenice). Igra z žogami (mladenke, Novo mesto). Rajanje (članice, Črnomelj). Ritmična gimnastika (članice, Ljubljana). Bradlja (vzorna vrsta ZFO). Govor (predsednik novomeške podzveze ZFO prof. H. Bajuk).

Od mor.

Drog (vzorna vrsta ZFO). Vaje z robkami (gojenke, Novo mesto). Čardaš (član belgrajkega narodnega gledališča g. St. Suhi kot gost). Konj (vzorna vrsta ZFO). Ziljanski ples (članice, Novo mesto). Poljubna prosta vaja (br. K. Janež, Dol pri Ljubljani).

Skupinske vaje (mladci, Novo mesto). Fantovska himna (orkester Prosvetnega društva).

Vstopnica: 15, 12, 10, 8, 4 in 2 din. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini Picek, Prosv. dom.

SPORED TELOVADNEGA NASTOPA

v nedeljo, 16. julija, ob treh popoldne na stadionu.

Rajalni pohod in proste vaje (članice). Proste vaje (mladenke). Bradlja in drog (vzorna vrsta ZFO in novomeška vrsta). Proste vaje (narasčaji). Govor predsednika ZFO dr. St. Žitka. Rajalni pohod in proste vaje (članice). Proste vaje (gojenke). Konj in krogi (vzorna vrsta ZFO in novomeška vrsta). Proste vaje (mladci).

Vstop s tabornim znakom. Taborni znaki po 8, 4 in 2 din se bodo dobili v informacijskih pisarnah in pri blagajnah ob vstopu na stadion.

Razvrstitev spreveda

Spreved se bo razvrstil v naslednjem redu: konjeniki z državno zastavo, konjenica, fanfara, prapori, predsedstvo ZFO, vzorna vrsta ZFO, godba, člani v krogih, godba, mladci v krogih, narasčaji, godba, predsedstvo ZKD, članice v krogih, fanfara, mladenke v krogih, gojenke, narodne noše po skupinah, kolesarji, člani in mladci v civilu, članice in mladenke v civilu, ostali udeleženci. — Godbe, ki se niso prijavile, pa se bodo odzvale vabilu za sodelovanje v sprevedu, bo vodstvo razporedilo po potrebi.

Zbirališča za spreved

Zbirališča za spreved bodo na Ljubljanski cesti od skladišča cestnega odbora do kolodvoru za konjenike, kroje in narodne noše, za članstvo v civilu in ostale udeležence pa vzdolž železnice nasipa levo od kolodvoru. Zbirališča za posamezne skupine bodo označena z napisom. Pri formiranju spreveda bodo sodelovali reditelji, ki se jim morajo vsi udeleženci brezpogojno podrediti.

SLEPEC

Detektivska povest

Kletar je bil videti nekam nervoznih rok, ko je vstopil. V razburjenosti najinega prvega srečanja sem bil komajda ozri nanj. Zato pa sem ei ga pozorno gledal zdaj, ko je stal pred Snargrovom. Bil je v zgodnjih petdesetih letih, krepak, napihnen pod očmi in gladkega krinko podobnega obraza, ki je bil primeren njegovemu poklicu. V poklonu, ki ga je napravil pred nadzornikom, pa le ni bilo niti sledu nervoznosti.

»Pravite, da niste nobenega obiskovalca spustili snoči v tole sobo?« je začel izpraševati Snargrove.

»Da, gospod, tako je.«

»Je li gospod Paget imel kdaj kakšne obiskovalce, ki jih niste smeli pustiti k njemu?«

»Pogosto.«

»Pozno ponoči?«

»Bolj pogosto kakor pa ne, gospod.«

»Ste mogli slišati njihov glas?«

»Da, če sem prišel semkaj zaklepat, ali ne, kakor se je včasih namerilo, če me je klical zvo- nec, saj prinesem kakšnega okrepčila.«

»Ali ste slišali morda kdaj kakšen ženski glas?«

»Oh, da, gospod, prav pogosto.«

»Snargrove je priklimal.«

»Iz kakšnih slojev so bile te ženske?« je vprašal takoj nato. In ker se je kletar obotavljal, je dodal hitro: »Ja, človek na vašem mestu mora pač vedeti, kako mu je treba postavljati ljudi po njihovih zunanosti ali po njihovem glasu.«

»No, bile so iz vseh slojev, od služkinj do — no, do njihovih gospe samih, kakor bi utegnili vi reči.«

»In ste si kdaj napravili kakšno mnenje glede njihovega opravila, pa počemu so prihajale tako pozno?«

Ljudsko petje pri sv. maši

Pri sv. maši se bodo pele naslednje pesmi: Lepa si, roža Marija; Mogočno se dvigni; Pridi molit; Povsod Boga. Besedilo je natisnjeno na sporedih tabornih prireditelj, ki se bodo prodajali po 1 dinar na taboru.

Znižana vozšina

Generalna direkcija drž. železnice v Beogradu je z odlokom GD št. 51.099-39 z dne 19. junija 1939 odobrila 75% popust na železnica vsem članom FO in članicam DK ter 50% popust vsem ostalim udeležencem mladinskega tabora v Novem mestu. Ugodnost velja za prihod v Novo mesto od 13. do 16. julija, za povratek pa od 16. do 18. julija.

Člani FO in članice DK se izkažejo na vstopni postaji s člansko legitimacijo ter kupijo polovično vozovnico in obrazec K 14. Vozovnico shranijo, v Novem mestu pa si preskrbe taborni znak in potrdilo o udeležbi na taboru, kar jim služi za brezplačen povratek po isti progi, po kateri so dopotovali. Ostali udeleženci kupijo celo vozovnico in obrazec K 13. Vozovnico shranijo, v Novem mestu pa si preskrbe taborni znak in potrdilo o udeležbi na taboru, kar jim služi za brezplačen povratek po isti progi, po kateri so dopotovali.

Vsi udeleženci, ki se poslužijo ugodnosti znižane vozšine, morajo dati železniška obrazca K 13 in K 14 pred odhodom iz Novega mesta žigosati z datumskim postojnim žigom pri potniški blagajni ali v informacijski pisarni na kolodvoru.

Vozni red

Telovadci in telovadkinje prihajajo v Novo mesto z naslednjimi vlaki: udeleženci iz gorenjski, kamniški, notranjski in vrhniški progi imajo ugodne zveze z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.35 in prihaja v Novo mesto ob 15.47. S tem vlakom prihajajo tudi vsi telovadci vzdolž dolenske proge. Na isti vlak ima priključek tudi vlak, ki odhaja iz Kočevja ob 12.15. Telovadci iz mirenke doline naj se poslužijo vlaka, ki odhaja iz Sevnice ob 11.00 in prihaja v Trebnje ob 12.35. Telovadci s štajerske imajo najugodnejšo zvezo preko Ljubljane in naj se poslužijo vlaka, ki odhaja iz Maribora ob 9.16, iz Zidanega mosta ob 11.53 in prihaja v Ljubljano ob 13.22. Belokranjski pridejo v Novo mesto z vlakom, ki odhaja iz Metlike ob 11.20 in prihaja v Novo mesto ob 12.35.

Udeleženci, ki pridejo na tabor v nedeljo jutraj, naj se poslužijo naslednjih vlakov: udeleženci vzdolž dolenske proge vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.15 in prihaja v Novo mesto ob 7.27. Na ta vlak imajo priključek udeleženci s proge Zidani most—Ljubljana z odhodom iz Zidanega mosta ob 3.52 in prihodom v Ljubljano ob 5.10. Dalje ima zvezo s tem vlakom vlak, ki odhaja iz Kočevja ob 4.00, ter vlak, ki odhaja iz Št. Janža o 5.49. Belokranjski imajo vlak z odhodom iz Metlike ob 5.03, zaprosili pa smo železniško ravnateljstvo, da uvede na tej progi ta dan delavski vlak z odhodom iz Črnomlja ob 6.38, kar je železniška direkcija odobrila. Gorenjski, Notranjski in štajerski pridejo v Novo mesto prejšnji dan.

Za povratek služi za udeležence s kamniške proge vlak, ki odhaja iz Novega mesta ob 18.15. S tem vlakom naj se vrača tudi mladina pod vodstvom svojih voditeljev. Za vse ostale udeležence bo najprimernejši vlak, ki odhaja iz Novega mesta ob 20.20 in prihaja v Ljubljano ob 22.45. S tem vlakom imajo zvezo vlaki proti Št. Janžu, Jesenicam, Mariboru, Rakeku in Vrhniki. Za udeležence s kočevske proge smo zaprosili za poseben vlak, ki bo odhajal iz Grosupljeja ob 22.20. Vlak je železniška direkcija odobrila. Belokranjski se vračajo z vlakom, ki odhaja iz Novega mesta ob 21.32 in prihaja v Metliko ob 22.48.

Vsi vlaki bodo zadostno ojačeni, jutranji vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.15, in večerni vlak, ki se vrača iz Novega mesta ob 20.20, pa bosta vozila v dveh delih.

Taborni znaki

Taborni znaki so potrdilo o udeležbi na taboru. Železniški obrazci za žično vozšino se bodo žigosali le onim udeležencem, ki si bodo nabavili taborni znak. Opozarjamo vse udeležence, naj ga nosijo vidno prilepljeno do konca tabornih prireditev.

Ker služi taborni znak obenem kot vstopnica k telovadnemu nastopu v nedeljo popoldne, smo izdali več vrst znakov. Rdeči tisk opravičuje do sedeža na tribuni, ki bo rezervirana za častne goste. Znak z zelenim tiskom velja 8 din in daje pravico do sedeža na stadionu. Znak z modrim tiskom velja 4 din in je vstopnica za stojališče. Za otroke do 10. leta smo izdali znake s črnim tiskom in se bodo prodajali po 2 din. Telovadci prejmejo brezplačno modri znak s črnim tiskom.

Brown se je trenutno nedobno premaknil. »No, gospod, v obče je bilo to razumeti — v gospodovi sobi menim — da so prihajale zaradi zaved, ki so bile v zvezi s časopisom, in zato, kajpak, niso želele, da bi jih bil kdo videl.«

Ob tem odgovoru sem videl, kako se je McNabov pogled ustavil na Brownovem obrazu. Vedel sem, da se je tudi on vprašal, ali je ta krinko podobni kletar zmožen ironije, ki se je odkrivala v njegovem odgovoru. Tudi Snargrove ga je ujel za besedo.

»Kajpak?« pravite. Mislite, da so prihajale k Pagetu zato, da so ga zalagale s čenčami za Eye Opener?«

Toda Brown se ni dal vleči za nos. Migljajoči žar v očeh mu je ugasnil in kakor človeku, ki je povedal več, nego je hotel, mu je obraz spet odrevenel.

»Tega pa ne vem; svoj živ dan nisem skzal, da bi ga bile, gospod.«

Snargrove se je zasmejal — po mojem posluhu iz grobe malomarnosti.

»Kaj pa veste glede možkih, ki so prihajali, gospod Brown?«

»Teh pa ni bilo nikoli, vsaj tako pozno ne.«

»Če je bil potemtakem snoči okoli polnoči tukaj kakšen možki, bi vi to imeli za izjemo?«

»Prav zares, gospod, prav zares za izjemo.«

»Hvala, to bo zadostovalo.«

»In zdaj?« je dejal Snargrove, ko so se duri za kletarjem nalahno zaprle, »moremo preiti k rekonstrukciji.«

Zame je bilo nekaj presenetljivega v hladni, počasni, mirni preudarnosti teh ljudi. Pri vsem tem, kar jim je bilo znanega, se je mogel zločinec z vsako minuto, ki je minila, za celo miljo odmakniti preganjanju. Pa so se le tako počasi in melodično ukvarjali z zločinom; in, kakor sem sklepal po zadržanju McNaba, bi se bili utegnili muditi s tem že cele ure. Pri vsem tem pa je pri Snargrovijevih besedah McNab živahno odprl oči.

»Nadaljujte, gospod nadzornik,« je dejal.

Zdrave noge!

V razkužilnih sredstvih proti posledicam potenja so navadno strupene snovi (salicil, formalin etc.). — **SANOPEd** ne vsebuje strupa pa je nedosagljiv v dobrem učinku. Za uspešno nego nog je neobhodno potreben. Povzroči lahke hoje, ohrani zdrave noge, cele nogavice in čiste čevlje.

Zahtevajte »SANOPEd« v vseh specialnih trgovinah. Glavna zaloga za Jugoslavijo: drogerija M. Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg 10

Taborni znaki se bodo dobili v informacijskih pisarnah in pri blagajnah ob vstopu na stadion.

Ostali znaki

Časnikarji dobe v informacijskih pisarnah znak s črko Č, fotografi znak s črko F, službujoči organi pa bodo nosili znak s črko S.

Predsedstvo ZFO in ZDK bo nosilo na levem rokavu rdeč svilen trak, reditelji rediteljski trak, člani informacijske službe trak z napisom »Informacije«, člani zdravstvene službe bel trak z rdečim križem.

Sporedi tabornih prireditev

Izdali smo tiskane podrobnosti sporedi tabornih prireditev. Dobili se bodo v informacijskih pisarnah, pri akademiji in pri blagajnah na stadionu po 1 din. Na sporedih je natisnjeno besedilo pesmi, ki se bodo pele pri sv. maši na stadionu.

Informacijske pisarne, rediteljski zbor

Vse informacije v tabornih zadevah bodo dajale informacijske pisarne, ki bodo poslovale ves čas tabora na kolodvoru, v prostorih Ljudske posojilnice na glavnem trgu in na stadionu. Tam se bodo dobili tudi taborni znaki in potrdilo o udeležbi na taboru.

Za red na zbirališčih, za spreved na cestah in na stadionu bo skrbel rediteljski zbor, ki bo imel točna navodila za ves potek tabornih prireditev. Obračajte se nanje in se njihovim navodilom brezpogojno podredite!

Zdravniška služba na taboru

Zdravniško pomoč na taboru bodo nudile ambulance na kolodvoru, v Ljudski posojilnici na Glavnem trgu in na stadionu, ki bodo označene z zastavicami (rdeč križ na belem polju). Zdravniško službo bo vršil službujoči taborni zdravnik, prvo pomoč pa bodo nudili samarijani, ki bodo na levem rokavu nosili bel trak z rdečim križem.

Samarijani bodo oskrbovali udeležence tudi s pitno vodo na stadionu. V ta namen je odesk za ureditev stadiona dal napeljati na stadion vodovod z več vodovodnimi pipami.

Dalje bodo pripravljena na stadionu tudi zasilna stranišča. Pri vodovodnih pipah naj vladata red in enağa.

Prenočišča

Za vse udeležence, ki pridejo v Novo mesto v soboto, zlasti za nastopajoče članstvo, smo pripravili dovolj prenočišč. Člani prenočujejo v ljudski šoli, članice v zavodu čč, sester v Smihelu. Odškodnina za prenočišče znaša 1 din.

Objava prehranjevalnega odseka

Udeleženci, ki so naročili in vnaprej plačali hrano, naj se zgledajo v informacijski pisarni v Ljudski posojilnici, kjer dobe nakaznice.

Okrepčila na stadionu

Na stadionu bodo po dopoldanskem zborovanju in popoldne pred in po telovadnem nastopu posebni paviljoni nudili vse vrste okrepčil in pijač. Ob telovadšču bo postavljeno tudi zadostno število miz s klopki. Dobile se bodo tudi cigarete, razglednice, znamke i. dr.

Zagrebski Slovenci na obisku v Sevnici

Sevnica, 10. julija. V nedeljo 9. julija nas je obiskala slovenska dekliška Marijina družba iz Zagreba, ki nam je v našem skromnem Prosvetnem domu priredila koncert svojega ženskega zbora, katerega je vodil g. Lisac Andrej. Bogati in pestri program samih venčkov slovenskih narodnih pesmi smo z veseljem in užitkom poslušali, ker je zbor disciplinirano in rado sledil svojemu dirigentu, kateri je vložil vse svoje moči vanj.

Na ta koncert je prišel tudi skladatelj enega izmed venčkov, ki so bili na programu, g. Ostrž, župnik iz Male Nedelje. Kako je bilo ganljivo videti silovlasga skladatelja, kateremu se je orosilo oko, ko je zbor njegovo kompozicijo po končanem sporedu še enkrat zapel.

Dekleta domače Marijine družbe so lepo spre-

jela svoje tovarišice in ena izmed njih je tudi izročila velik šopek nageljinov g. pevovodji, medtem ko je g. župnik Mlakar z lepim in prisrčnim nagovorom podaril goste: dekliško Marijino družbo z njenim voditeljem g. p. Kozeljem in pa Slomškovo prosvetno društvo z njegovim predsednikom g. sodnikom Rantom. Slomškovo prosvetno društvo, ki je imelo ta dan svoj izlet v Radno, se je rado udeležilo koncerta, katerega je dirigiral njihov priljubljeni pevovodja. Kako je lepa povezanost naših slovenskih društev v tujini!

Draga naša slovenska dekleta iz Zagreba, hvala vam za to lepo vašo prireditev; hvala vam, ker ste nam pokazala, kam naj se obrnemo, če nas morda kdaj usoda prinese v vaše mesto; hvala vam za vašo ljubezen do domovine, ki jo je v naših srcih še povečala!

X.

Nadzornik Snargrove je začel z mirnim enakomernim glasom rekonstruirati umor:

»Snoči,« je izpregovoril, »je gospod Pensonby Paget sedel tukajle, kjer sem zdajle jaz. Pričakoval je nekoga, ki ga ni bilo. Tisti pa ni bil gospod Chance. Saj pokojnik, ki je vedel za njegove abstinencijske navade, ne bi bil pripravil kozarca za gospoda Chancea, in prav tako ne bi bil, kakor je po izpovedi kletarja Jamesa Browna storil, naročil napolniti vrč. Gospod Paget je postal zelo nervozen, ker je mineval čas, pa njegovega pričakovanega obiskovalca še vedno ni bilo. Odprl je steklena vrata, ki drže na vrt. Zakaj? Ne morda zato, da bi gledal tam za svojim obiskovalcem, marveč zato, ker je mogel odondod najhitreje in najudobneje opazovati, ali je še vedno megla zunaj. Radoveden je bil, ali se je človek zamudil ali pa začel v tisti megli. Potemtakem tisti človek ni bil niti kakšen soed niti bržkone človek, kateremu bi bila ta okolica znana, pač pa nekdo, ki je moral dopotovati iz precej oddaljenega kraja. Dejstvo, da je gospod pustil vrata nezapahnjena, more ali pa tudi ne more govoriti za njegovo nervozno razpoloženje. Nedvomno pa je njegov nemir rastel, kolikor bolj je noč napredovala. Pri sprednjih vratih je odšel iz hiše in se precej dolgo smehal, hoteč bržkone najti človeka, ki je, kakor je moral sklepati, izgubil pot. Da je res tako ravnal v preneznatni verjetnosti, da bo zadel nanj, odkriva zaskrbljenost, ki jo je zdaj čutil. Vrnil se je sam in vstopil pri sprednjih vratih.«

Ob mojem vzklaku iznenadenja se me je McNab dotaknil.

Tihole

Toda Snargrove je bil glede tega povsem dobrodušen.

»Površnik, ki ga je imel na sebi, je spravljen v garderobi poleg sprednjih vrat, gospod Chance. Se zdaj je vlažen. Premočeno krzno ostane dolgo časa vlažno, zlasti v mokrem vremenu, kakršno

je prevladovalo — če je korenito premočeno. Zato je moral biti precej časa zunaj.«

»Precej dolgo je bil včeraj v mestu,« sem dejal suho.

»Pa ne v tem površniku, kakor trdi Brown. Razen tega pa je na njegovih toaletnih čevljih sipa in blato, takih čevljev pa gotovo ni imel v mestu.«

Po tem poraznem odgovoru sem spoštljivo molčal.

»Vrnil se je sam,« je spregovoril spet Snargrove s svojim prejšnjim sanjarskim glasom, kakor človek, ki pripoveduje o nečem, kar je videl v zamaknjenju, »in je odločil površnik v omaro, kjer smo ga našli. Zakaj pravim sam?« Snargrove je imel pogled na meni. »Zato, ker ni tako pove tistile vrč. Če ga vprašam po tem, se zdi na prvi pogled, da vrč pravi, da se ni sam vrnil. Toda malo pozorneje preiskovanje mi pove resnico. Vrč drži, kakor je ugotovljeno, en kvart in kletar ga je snoči po večerji napolnil do polne mere. Zdal pa en pint in dve unci manjkajo. Kdo je izpil toliko? Tu imamo razbite drobce dveh kozarcev, iz katerih obeh se je snoči pilo. Pazite pa na tole: kozarec, ki ga je imel zločinec, ima eno samo jasno vidno sled prstnih odtisov desne roke. To se pravi, iz tega kozarca se je pilo samo enkrat in drži pol tinta.«

Snargrovu so se žarko svetile oči, ko se je oziral po svojih poslušalcih. Pokazal je na drugi razbiti kozarec, katerega drobcev pa Freely ni bil obrisal.

»Že vnaprej vam hočem povedati, da bi prstni odtisi na tem kozarcu, na kozarcu, iz katerega je pil rajni, če bi jih odkrili, pokazali, da je imel pivec kozarec v rokah večkrat ko enkrat.«

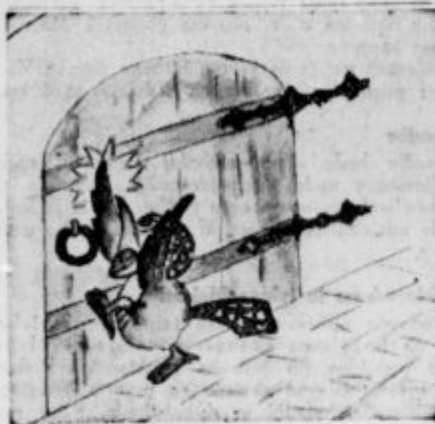
Freely je hitro vstal, vzel v roke svoje prahek in čopič in se lotil dela pri kozarcu.

Otroški kotichek.

Pravljica iz gozda

(42) Pokukal sem skozi gosto zamreženo okence utrjenega gradu hudobnega viteza Srakoperja. Videl sem v tej mučilnici malo ptičico Kukico, za katero me je nekoč že izpraševal njen bratec.

(43) Bila je vsa obupana. Jokala je in vzdihovala, razbijala po vratih ter klicala brata na pomoč. Končno pa se ni več upala geniti, drgetaje od groze se je stiskala v kotichek strašnega prostora in omedlela.

DARUVAR

mineralno in blatno kopališče

Radioaktivni termalni vreli 38—50° C. Zdravljenje revmatizma, išiasa in ženskih bolezni. Vse leto odprto! Glavna sezona od 15. jun. do 31. avgusta. Izven sezone znatni popusti ob pavšalni ceni. Vse informacije daje Uprava kopališča.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Zastopnika

za Dravsko bano-vino iščemo. V poštev pridejo samo prvorazredne in resne moči, dobro uvedene v specijalnih in delikatesnih trgovinah, ter ki po možnosti posedujejo lasten avto. — Ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja in referencami je treba osebno oddati našemu opolnomočenju g. Vilku Sporišu v nedeljo, dne 16. julija t. l. v hotelu „Union“ v Ljubljani od 10.—12. ure dopoldne.

„Gril“, tvornica čokolade i kandila, Zagreb.

Prodajalke

z večletno prakso v trgovini galanterije, porcelana, železnine sprejem. Ponudbe s prepisi spričeval na upravo »Slovenca« pod »Izurnjena« 11417.

Stavbnega mizarja

veščega strojev, samostojnega, sprejem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pošten in zmožen« št. 11.407. (b)

Sadjarja in čebelarja

veščega in dobrega, potrebujemo za svoj sadovnjak 3 juter in čebelnjak. Obrnite se na: Brača Gjurišič, Ruma, dunavska banovina. (b)

Posedstva

Parcelo

na Prulah prodam. Ljubljana, Prule št. 8. (p)

Parcelo

ob glavni cesti nasproti kolodvoru Videm-Krško, prodam. Vprašati Joško Vahčić, Videm-Krško. (p)

Dva travnika

prodam. Ljubljana, Prule št. 8. (p)

Hiše, parcele

itd. kupite ali prodajte najugodnejše potom pisarne Adamič, Ljubljana — Gospodarska cesta št. 7, telefon 48-79.

Parcelo in hišo

rentabilno, prodam, tudi posamezno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Blizu tramvaja« 11414. (p)

Hiša

primerna za vsako obrt, z lepim vrtom za stavbišče, napredaj. Kralja Petra cesta 80, Studenci pri Mariboru.

Denar

Velika trg. hiša

dvonadstropna, v sredini Celja, s trgovskimi lokali in velikimi skladišči na prodaj. Ponudbe na podr. »Slovenca« v Celju pod »Kapital«. (p)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Prodamo

Najugodnejši nakup

moških oblačil ažu Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (i)

VINA

najboljše kvalitete v poljubni izbiri dobite pri SENICI »Plzenski dvor« v Mariboru. Čez ulico od enega litra naprej znaten popust.

Ia marelce

4.25 din; Ia hruške, slive 3.25 din. Košare 45 kg. franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla.

Obrt

Gumblince, gume, plise, monograme, entel, ažur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica

Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

MODROČE

otomane, kauče itd. dobite poceni in solidno pri

Ivan Habič-u

tapetnik

Kopitarjeva ulica 1

nasproti »Ničmanu«

Stanovanja

ISČEJO:

4-sobno stanovanje

priljučno, iščem. Ponudbe

poslati upravi »Slovenca«

pod »3 odrasle osebe« št. 11.243. (c)

Vnajem

ODDAJO:

Tovarniške prostore

v Ljubljani, primerne za vsako industrijo ali za skladišče, oddamo takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11217. (n)

Lep lokal

svetel, v katerem se začasno nahaja mesnica — oddam za poljubno obrt. Pojasnila daje hišni gospodar, Krakovski nasip št. 10. (n)

Kam pa kam?

Izletniki! Ljubljanci!

Jutri gremo na Prežganje na Marjetno žegnjenje. Priporočila se gostilna Zinke de Cecco.

HALO! HALO!

Danes otvoritev

znane gostilne »pri Fortunji«, na Vodovodni cesti. Danes in jutri koncerti! Za izborna jedila in pijačo jamči Angelca Pintar, dosedaj gostilničarka na Smartinski c.

[Pohištvo]

Pred nakupom pohištva

si oglejte tudi veliko zalogo vsakovrstnega pohištva pri Egidi in Karol Erjavcu, Brod, poleg tacevskega mostu, št. Vid n. Ljubljano. Cene nizke, izdelki zajamčeni. (s)

Razno

Najfinejše salame

domače in ogrske, polnomastne polemendolski sir — dobite pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica, delikatesa. Telefon št. 26-28. r

Brezplačen zavitek

»Dostalovega« toaletnega bisera za poskušnjo. — Uspeh pri prvi uporabi. Spuščaj, mozolji, nečistosti lica izginejo. Pošljite za stroške 3 din v znamkah. »Kemikalija«, Novi Sad 144. V lekarnah in drogerijah originalni karton 32 din.

Ali ste že darovali za kongres Kristusa Kralja?!

Globoko poštiti naznanjamo vsem prijateljem, tovarišem in znancem žalostno vest, da nas je po mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, v 24 letu za vedno zapustil naš dragi nepozabni sin, brat in tovariš, gospod

Niki Gril

narednik vojne muzike II. kl.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 16. julija ob 4 popoldne iz hiše žalosti v Tomaški vasi na farno pokopališče v Smartnem. Maša zadušnica bo brana v nedeljo, 16. julija, ob 10 dopoldne v St. Juriju.

Tomaška vas pri Slovenj Gradcu, 13. julija 1939

Zalujoči: oče, mati, bratje in sestre:

Karol, Malka, Vilko, Pepi, sestra Lamberta (Gretka), Nežka, Anica, Silvester, Milan in ostali.

NAJMODERNEJE UREJEN GRAFIČNI ZAVOD

KNJIGOTISK

Tiskovine za urade, trgovino in obrt, časopisi, revije, prospekti, katalogi, brošure, ceniki, letaki. Eno- in večbarvni ilustracijski tisk

KNJIGOTISK
OFSETNI TISK
LITOGRAFIJA
KAMENOTISK

BAKROTISK
KLIŠARNA
FOTOGRAFIJA
KNJIGOVEZNICA

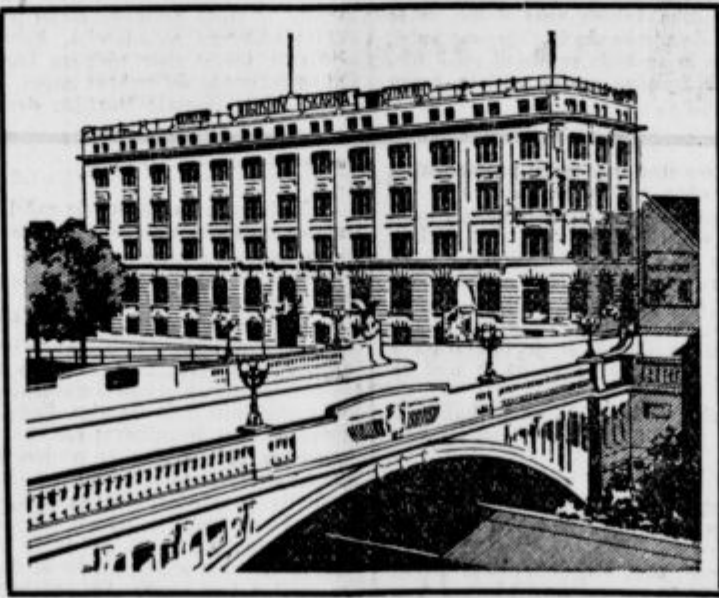
KLIŠARNA

Klišeji v vsaki obliki, za reprodukcijo slik, fotografij in drugo, za enobarvni in večbarvni tisk v največji velikosti 70 x 100 cm

LITOGRAFIJA

Plakati, vrednostni papirji, diplome, katalogi, prospekti, etikete v eno- in večbarvnem tisku. Kameno- in offsettisk, fotolitografija

BAKROTISK

Umetniške ilustracije, prospekti, albumi, koledarji, razglednice, diplome, propagandne tiskovine v eno- in večbarvnem bakrotisku

JUGOSLOVANSKA TISKARNA
LJUBLJANA
Telefon interurban 4001—4005
Brz.: Jugotiskarna Ljubljana